

Ajuntament de Reus

Pla de Salut de Reus

2018 - 2022

Impulsat per l'Ajuntament de Reus
Departament de Salut Pública

Assistència tècnica:

estratègic
www.estrategic.cat

Agost de 2018

Índex

ÍNDEX.....	3
PRESENTACIÓ.....	7
INTRODUCCIÓ I MARC ESTRATÈGIC.....	9
MARC CONCEPTUAL.....	12
DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT.....	12
ESTRATÈGIA DE SALUT EN TOTES LES POLÍTIQUES I CONCEPTE DE CIUTAT SALUDABLE.....	15
<i>Salut en Totes les Polítiques.....</i>	15
<i>Ciutat Saludable.....</i>	16
CONSTRUÏNT UNA NOVA MIRADA EN RELACIÓ AMB LA SALUT A REUS.....	16
<i>Pacte de Ciutat per la Salut.....</i>	17
<i>Consell Municipal de Salut.....</i>	19
MARC NORMATIU I PLANS DE REFERÈNCIA.....	22
NORMATIVA APLICABLE.....	22
PLA DE SALUT DE CATALUNYA 2016-2020.....	23
PLA INTERDEPARTAMENTAL I INTERSECTORIAL DE SALUT PÚBLICA (PINSAP).....	24
LA SALUT PÚBLICA A REUS.....	29
COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN SALUT PÚBLICA.....	29
ACTUACIONS DE LA REGIDORIA DE SALUT.....	30
<i>Protecció de la salut.....</i>	30
<i>Promoció de la salut.....</i>	33
EL PROCÉS DEL PLA LOCAL DE SALUT.....	39

PRINCIPIS RECTORS.....	39
DIAGNOSI INTEGRADA.....	40
TALLERS PARTICIPATIUS.....	41
<i>Objectius i metodologia.....</i>	41
<i>Taller d'identificació de necessitats, dificultats, oportunitats, problemàtiques.....</i>	42
<i>Taller de proposta i prioritització d'accions.....</i>	44
EL PERFIL DE SALUT LOCAL.....	48
1. POBLACIÓ I TERRITORI.....	49
2. LA LLAR I LA FAMÍLIA. L'HABITATGE.....	55
3. CONDICIONS SOCIOECONÒMIQUES.....	56
4. L'ESTIL DE VIDA, ELS HÀBITS.....	57
5. LA MORBIMORTALITAT.....	65
6. ALTRES ASPECTES DE SALUT.....	70
7. INFRASTRUCTURA SOCIOSANITÀRIA.....	72
8. PLANS MUNICIPALS.....	73
9. LES NECESSITATS SENTIDES.....	76
PLA D'ACCIÓ.....	85
ESTABILITAT ECONÒMICA.....	87
1. <i>Millora de la difusió i accessibilitat a les ajudes disponibles i acompanyament en la seva tramitació.....</i>	88
2. <i>Creació d'un catàleg de recursos d'informació, orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral.....</i>	90
3. <i>Clàusules socials per una contractació pública social i èticament responsable.....</i>	91
4. <i>Impuls de l'ocupació especialment entre persones en risc i/o situació de vulnerabilitat o d'exclusió social.....</i>	93
5. <i>Accés a l'oferta formativa per a l'ocupació, especialment entre persones a l'atur i col·lectius més desfavorits o en risc d'exclusió.....</i>	94
6. <i>Organització de tallers per apropar empreses i persones amb malalties mentals.....</i>	95

EDUCACIÓ I CULTURA.....	96	27. Sensibilització i educació en alimentació saludable	124
7. Creació del Consell Educatiu de ciutat.....	97	28. Promoció del desplegament de projectes de mSalut.....	125
8. Promoció de la salut en entorns educatius.....	99	29. Campanyes de prevenció d'accidents domèstics	127
9. Ampliació, major diversitat i millora a nivell comunicatiu de l'oferta cultural	101	ENTORN, VEÏNATGE, MEDI AMBIENT	128
10. Generació de nous espais per a la cultura	102	30. Implementació dels plans de mobilitat existents, per un model de mobilitat sostenible en el marc d'una ciutat més saludable	129
11. Foment de la prescripció cultural per a la millora de la qualitat de vida de les persones.....	103	31. Canvi a subministradors d'energia verda per part de l'Ajuntament, i monitorització de la qualitat de l'aire.....	131
12. Aposta per una nova activitat o esdeveniment que vinculi cultura i salut mental	104	32. Foment de les zones verdes com a espais per a la salut i creació d'un nou gran espai verd a la ciutat.....	132
13. Impuls a la creació artística, a través d'un centre de suport.....	105	33. Creació de grups que fomentin l'exercici físic i la interacció en l'espai públic.....	133
CONTEXT SOCIAL.....	106	34. Implementació del Pla Local d'Habitatge incidint especialment en actuacions més estretament vinculades a la salut.....	134
I COMUNITARI	106	35. Programa específic de millora de l'accessibilitat a finques més vulnerables	135
14. Evolució dels Centres Cívics.....	107	36. Realització d'estudis i línies d'investigació que vinculin habitatge i salut a la ciutat de Reus	136
15. El comerç de barri com a agent de salut.....	108	GOVERNANÇA I COMPETÈNCIES MUNICIPALS.....	137
16. Ajuts al comerç de barri i de proximitat, i foment de la compra local	109	37. Taula de Salut en Totes les Polítiques.....	138
17. Associar-se fa salut!	111	38. Assumpció dels concepte salut i Ciutat saludable en la implementació (i futura actualització) dels plans estratègics i d'acció locals.....	140
18. Suport a les associacions en la promoció de la salut.....	112	39. Millora de la salut sexual i reproductiva de la població.....	141
19. Foment de les relacions intergeneracionals, a través d'espais i activitats de trobada	113	40. Compliment del Pla Municipal sobre Drogues 2016-2020.....	142
20. Generació d'espais formals d'interlocució i participació, a escala de barri.....	114	41. Envelliment saludable	143
21. Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris.....	115	42. Foment de l'alimentació saludable.....	145
22. Desplegament d'una xarxa d'agents de barri.....	116	43. Protecció de la salut.....	146
SALUT I ATENCIÓ SANITÀRIA	117	LLISTA D'ACCIONS, I CÀLCUL DE PRIORITAT	147
23. Desplegament del model de salut comunitària	118	AVALUACIÓ I SEGUIMENT	152
24. Impuls als programes i mecanismes de prescripció social	120	DESPLEGAMENT DEL PLA I COMUNICACIÓ	152
25. Creació de grups d'ajuda mútua, de suport comunitari.....	122	SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA.....	153
26. Increment de la presència i pes dels criteris de prioritització basats en l'alimentació saludable en la licitació dels serveis de menjadors escolars	123		

ÍNDEX DE GRÀFICS I FIGURES	155
GRÀFICS.....	155
FIGURES	156
FONTS CONSULTADES	158

Presentació

Presentació

Des de la Regidoria de Salut que tinc la responsabilitat d'encapçalar, ens hem proposat donar a la millora de la qualitat de vida i de la salut de la ciutadania de Reus el protagonisme que li correspon en les polítiques municipals i, a més, fer-ho de manera transversal.

El 24 de novembre de 2016, tots els grups municipals del Ple de l'Ajuntament de Reus vam aprovar per unanimitat una moció que, entre altres aspectes, preveia impulsar el Pla Local de Salut Pública que avui teniu a les mans, amb l'objectiu d'identificar d'accions de millora factibles i objectivables.

La moció també indicava la necessitat de treballar el concepte de *Ciutat Saludable* per implantar-lo a la nostra ciutat amb la implicació i col·laboració de les diverses regidories aplicant l'estratègia coneguda com a *Salut en Totes les Polítiques*.

Així mateix, la moció preveia crear el Consell Municipal de la Salut de Reus, com a eina de participació oberta i democràtica i punt de trobada de ciutadania, entitats i professionals relacionats amb la salut i la planificació d'aquesta a la ciutat.

La primera missió del Consell ha estat, precisament, el procés d'elaboració i execució del Pla Local de Salut que ens ha ofert l'oportunitat de desenvolupar a la ciutat una xarxa que treballi per millorar la salut de la població, tot seguint un procés de planificació sobre els determinants de la salut, l'impuls de l'estratègia de *Salut en Totes les Polítiques* i la participació de la ciutadania. Efectivament, pel que fa a la salut, no es tracta només de tenir accés a una atenció sanitària de qualitat, sinó viure en un entorn segur i saludable que millori la salut de les persones.

Des del punt de vista de la salut pública, cal reflexionar sobre la vinculació de la salut amb altres circumstàncies que la determinen, com la relació amb l'entorn mediambiental, la manera d'alimentar-se, la capacitat de relació social, l'activitat física, les addiccions, el nivell educatiu i cultural, el tipus de feina i l'atur, la pobresa i l'exclusió.

La solució a aquests problemes complexos no passa, exclusivament, per l'increment de serveis assistencials, sinó per actuar sobre els factors (de caràcter personal, social, polític, ambiental...) determinants de la salut. Cal fer-hi front reforçant els factors positius i reduint els negatius, a partir d'una visió de la salut més àmplia que la simple absència de malaltia, amb l'objectiu d'obtenir canvis en el model de morbiditat i assolir una qualitat de vida millor per a la població.

En aquesta missió, els governs locals som agents clau de la salut pública, perquè és justament en aquest context on les accions són més efectives, per la seva proximitat amb la ciutadania. D'aquí la importància i la necessitat del lideratge local en el procés i en la presa de decisions rellevants per a la salut de les persones i de dotar-se d'eines com aquest Pla local de salut per fer-ho possible.

Per acabar aquesta presentació, vull fer un agraïment especial a totes aquelles persones que heu participat en la redacció del Pla i a totes aquelles que vetllareu per fer-lo efectiu en benefici de la salut i de la qualitat de vida de totes les reusenques i els reusencs.

Noemí Llauredó Sans

Regidora de Salut

Reus, setembre de 2018

Introducció i marc estratègic

Introducció i marc estratègic

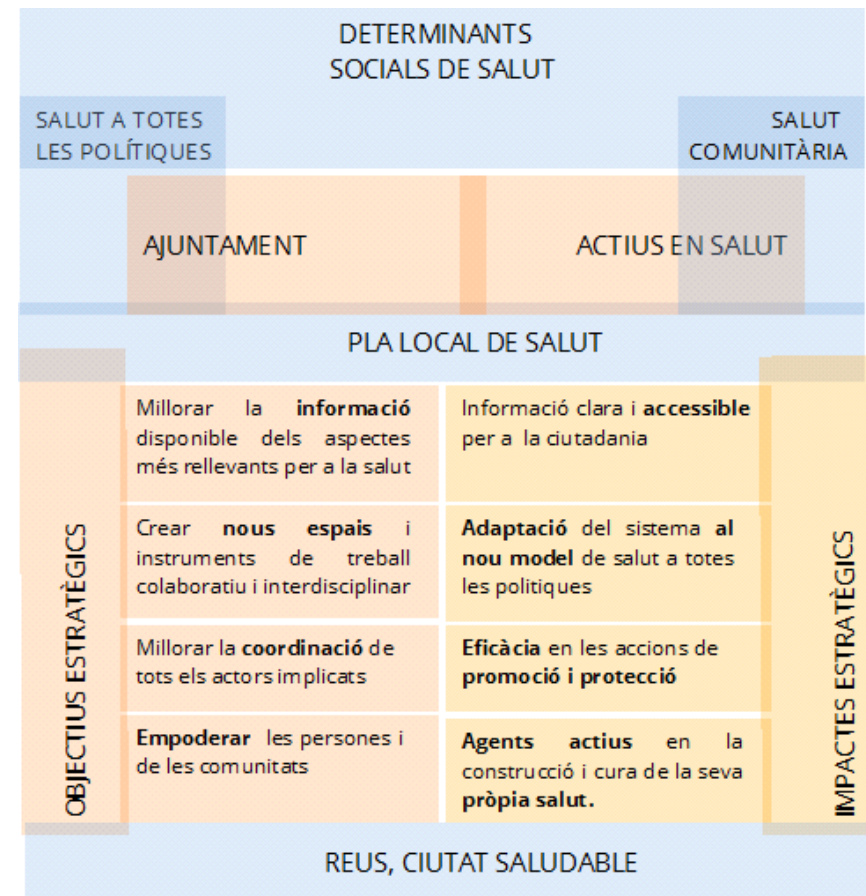
El concepte de salut es troba en un moment de revisió, de reformulació. Actualment la salut i la qualitat de vida ocupen un lloc central en la nostra societat, i apareixen de manera habitual en el debat de les polítiques públiques. La salut és un dret, un valor, una aspiració, un recurs, una necessitat i una demanda social que està al centre de les decisions en, pràcticament, la totalitat d'àmbits públics i privats.

L'evidència ens demostra que, fins i tot en els països més rics, l'esperança de vida de les persones més pobres és més curta que la de les persones més riques. Un fet que ha cridat l'atenció de les professionals de la salut des de fa unes dècades i ha incrementat la quantitat d'estudis vinculats a mostrar els efectes dels determinants socials sobre la salut.

Malgrat que es reconeix que les condicions socioeconòmiques de les persones (nivell de renda, educació, habitatge, etc.), els estils de vida personals (alimentació, activitat física, dependències) i les condicions del medi on vivim i treballem (aigua de qualitat, sanejament, residus, contaminació, medi laboral, etc.) afecten la nostra salut, són encara poques les experiències pràctiques en l'abordatge de la salut des d'aquest enfocament.

El desenvolupament de polítiques públiques des d'aquesta perspectiva s'anomena *Salut en Totes les Polítiques* (STP). El gener del 2014, l'OMS

va publicar el marc d'acció sobre la *Salut en Totes les Polítiques*, un full de ruta per aplicar l'enfocament de l'STP que orienta els processos d'adopció de decisions en l'àmbit nacional i local.

Aquest enfocament, socialment complex, abraça múltiples factors i requereix nous paradigmes de treball tècnic i polític, i capacitat de visió i de readaptació de les estructures. Reptes interdependents i complementaris que, per la seva naturalesa, només es podran afrontar amb idees innovadores provinents del pensament i l'acció intersectorial.

El Pla de Salut de la Ciutat de Reus vol generar actuacions que permetin millorar la salut dels seus ciutadans parant atenció a aquests nous enfocaments.

L'estratègia proposa: millorar la informació disponible dels aspectes més rellevants per a la salut fent-la accessible a la ciutadania; crear nous espais i instruments que permetin adaptar-nos al model de STP; augmentar l'eficàcia de les actuacions dirigides en el camp de la promoció i protecció de la salut, i millorar la coordinació de tots els actors implicats. Aspectes que demanen l'apoderament i responsabilitat de les persones i les comunitats en ser agents actius a l'hora de tenir cura de la seva pròpia salut per fer de Reus una *Ciutat Saludable*.

Marc conceptual

Marc conceptual

Conceptualment, aquest Pla Local de Salut es fonamenta, en consonància amb les actuals estratègies internacionals i amb les orientacions i recomanacions de l'OMS (Organització Mundial de la Salut), en un concepte clau: els Determinants Socials de la Salut. I alhora, a través seu incorpora l'anomenada estratègia de *Salut en totes les polítiques* i el concepte de *Ciutat saludable*.

Val a dir que aquest concepte també orienta els instruments de planificació amb què s'alinea i sobre els quals recolza el present Pla:

- Pla de Salut de Catalunya 2016-2020
- Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP)

Determinants socials de la salut

Segons l'OMS (Organització Mundial de la Salut), "**els determinants socials de la salut** són les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, viuen, treballen i envelleixen, inclòs el sistema de salut. Aquestes circumstàncies són el resultat de la distribució dels diners, el poder i els recursos a nivell mundial, nacional i local, que depèn alhora de les polítiques adoptades".

Per tant, es parteix de la base que les condicions socioeconòmiques, culturals i ambientals, i les activitats dels diferents sectors (educació, habitatge...) repercuteixen en la vida i el treball de les persones, en les seves relacions socials, en el suport social que reben, i faciliten o impedeixen estils i formes de vida saludables.

Així, molts dels problemes de salut més rellevants als quals hem de fer front les persones estan subjectes a la influència d'aquests determinants i de les nostres condicions de vida. Per tant, tenint en compte que **la salut és el resultat de molts factors** (s'estima que un 80% dels determinants de la salut són fora del sistema sanitari), les **accions dirigides a millorar la salut han d'actuar de manera més àmplia i tenir en compte els diferents sectors implicats**, tractant d'incidir en els factors que siguin modificables de tal manera que facilitin a les persones estils de vida que millorin la seva salut, el seu medi físic, psíquic i social.

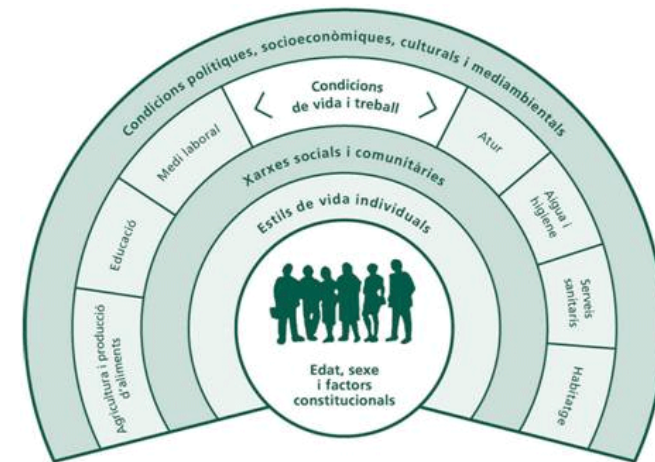

Figura 1. Model de determinants de la salut de Dahlgren i Whitehead, 1991.
Font: Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)

Cal tenir present que les desigualtats en salut deriven de les desigualtats socials, i per tant hi ha un **gradient social en salut** (a pitjor posició social de la persona, pitjor salut té).

En aquest sentit doncs, cal tendir a reduir aquest gradient en salut, i a aconseguir l'**equitat en salut**, per tal que les persones puguin desenvolupar el seu potencial de salut independentment del seu estatus social o altres circumstàncies determinades per factors socials. L'equitat en salut implica que els recursos s'assignen segons la necessitat.

Així, cal afavorir que les polítiques i les accions que s'adoptin en matèria de salut tractin de combatre les causes que provoquen una mala salut, fet que esdevé un dels grans reptes que planteja aquest canvi de paradigma a nivell de salut, i que **el present Pla integra i es proposa com a objectiu.**

ELS DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT

Disponibilitat de recursos per satisfer les necessitats diàries.
 La nostra activitat diària (feina, estudis o de cura o reproductiva) com n'és de saludable?
 Tenim feina? Accés a oportunitats laborals.
 El nostre temps productiu és saludable?
 Com comprem, on comprem?

Com cuidem de la nostra salut? De quins recursos disposem? Quins ens falten?
 I nosaltres, com ens cuidem? Quins hàbits tenim (d'alimentació, preventius, mèdics)?
 Activitat física.
 Alfabetització sanitària.
 Consum de substàncies psicoactives.

DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT

Quin nivell d'estudis tenim?
 Qualitat de l'educació i la formació professional.
 Llengua i alfabetització.
 Hàbits culturals: a què dediquem el temps d'oci? Per a què ens serveix la cultura i l'educació? Disposem d'espais?
 Accés als mitjans de comunicació i TIC (p.e. telèfons mòbils, Internet i xarxes socials)

Qualitat de l'habitatge. Són saludables les nostres cases, el nostre barri, la nostra ciutat?
 Opcions de transport (com ens movem?)
 Condicions ambientals: Què respirem?
 Quin contacte tenim amb l'entorn?
 Segregació residencial.
 Seguretat Pública, exposició al delictes, la violència i el desordre social.

Condicions socioeconòmiques. Nivell de renda, Com ens sentim?
 Amb qui ens relacionem? Com ens relacionem?
 Les entitats, els espais de participació.
 Disponibilitat de recursos basats en la comunitat en suport de la vida comunitària i oportunitats per a activitats recreatives i de lleure.
 Cohesió social, suport social.

Estratègia de Salut en Totes les Polítiques i concepte de Ciutat Saludable

Salut en Totes les Polítiques

La *Salut en Totes les Polítiques* (STP) és un **treball col·laboratiu per millorar la salut de tothom** incorporant la salut, l'equitat i la sostenibilitat en la **presa de decisions de tots els sectors i les àrees polítiques**.

Aquesta estratègia, o enfocament, se sustenta en l'evidència que la salut depèn, en gran mesura, de factors econòmics, culturals, mediambientals, socials i polítics vinculats a polítiques no sanitàries (vegeu l'apartat Determinants socials de la salut).

I la resposta a aquesta evidència sols pot passar per la formulació de polítiques transversals, la participació de la ciutadania, treballar en un marc de governança local i en l'aplicació de mesures concretes que tinguin per objectiu la millora de les condicions de salut de les persones i perseguir l'equitat en salut.

Així, i en forma de resum, podríem dir que **l'assumpció d'aquesta estratègia (STP) es fonamenta** en els següents principis:

- La salut és un dret humà que cal garantir.

- El context polític, econòmic i social, els entorns i les condicions de vida de les persones determinen la salut.
- Les decisions polítiques dels sectors no sanitaris configuren aquests determinants: cada sector és un sector de salut.
- Les diferències en la distribució dels determinants socials s'acompanyen de desigualtats de salut.
- L'enfocament STP identifica i promou sinèrgies que permeten avançar en salut, sostenibilitat i equitat.

La Salut en Totes les Polítiques a Catalunya

La STP es concreta a Catalunya a través del **Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP)**, que planteja un procés gradual de foment de la intersectorialitat en el disseny i en la pràctica d'iniciatives sobre els determinants de la salut (vegeu-ne el detall més avall en l'apartat referent al Pla).

En el marc d'aquest Pla, doncs, per exemple, s'han iniciat les **comissions tècniques de salut en totes les polítiques (SaTP) de Barcelona**, amb l'objectiu de traslladar al territori aspectes concrets del PINSAP, i la seva aplicació a través de dinàmiques de treball intersectorial en xarxa, entre representants de la Generalitat, del món local i acadèmic, de les entitats proveïdores de serveis de salut, de diferents col·legis professionals, així com també del tercer sector i del teixit associatiu.

En aquestes comissions es decidí, entre d'altres, treballar en els projectes següents:

- Introduir el concepte de salut en el disseny d'espais i plans urbanístics i en la rehabilitació i construcció d'habitatge.
- Millorar la coordinació intersectorial dels recursos i les accions de promoció de l'envelliment actiu.

- Incloure aspectes de salut en estudis universitaris de grau fora de l'àmbit sanitari.
- Dissenyar un programa de prescripció social per a nens i joves fills de pares amb trastorns mentals i altres col·lectius de risc.
- Gestió del retorn a la feina dins de l'àmbit de salut laboral.

Ciutat Saludable

Una **Ciutat Saludable** és aquella que dona una alta prioritat a la salut en totes les seves actuacions. És la que contínuament crea i millora els entorns físics i socials, i amplia els recursos comunitaris que permeten a les persones unir-se mútuament per realitzar totes les funcions de la vida i desenvolupar-les al màxim.

Qualsevol ciutat pot ser saludable si es compromet amb la salut, té una estructura per a treballar per ella i comença un procés per aconseguir més salut per a la seva ciutadania.

Amb tot, **esdevenir una ciutat saludable** no depèn només de la infraestructura sanitària actual, sinó més aviat d'un compromís per millorar els diferents entorns d'una ciutat (físics, socials...) i la voluntat d'establir les connexions necessàries en els àmbits polític, econòmic i social.

És un concepte que l'OMS (Organització Mundial de la Salut) porta promovent des de fa anys, vehiculant-ho a través d'un moviment i xarxa global (Ciutats Saludables de l'OMS - **WHO European Healthy Cities Network**) que treballa per posar la salut en l'agenda social, econòmica i política dels governs de les ciutats. Alhora, d'aquesta xarxa global se'n despleguen diverses xarxes estatals (en l'actualitat unes 30, entre les quals la **Red Española de Ciudades Saludables**).

Construint una nova mirada en relació amb la salut a Reus

La primera gran fita pel que fa al **posicionament de ciutat a l'entorn d'aquesta estratègia** la trobem en l'aprovació per unanimitat de tots els grups a la sessió plenària de l'Ajuntament de Reus del 18 d'octubre de 2016 per a l'**aplicació de la Salut en Totes les Polítiques**, i "Salut comunitària local".

Així, es proposava **incorporar efectivament la salut com un dels eixos de la política governamental**, amb la implicació i el compromís de totes les àrees de l'acció política, amb un treball transversal i interdisciplinari, aplicant l'estratègia en totes les polítiques.

A partir d'aquí, el posterior **Pacte de Ciutat per la Salut** afegia, a més, la necessitat de **"treballar el concepte de Ciutat Saludable"**, en el marc del Pla Local de Salut.

El present Pla Local de Salut, doncs, parteix d'aquest enfocament i estratègia de base, des de la seva pròpia concepció.

Pacte de Ciutat per la Salut

Amb l'objectiu de recobrar la cohesió ciutadana, valorar el fet identitari i de singularitat i reconèixer el valor de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus com a element estratègic de ciutat per al seu creixement socioeconòmic i vertebració al territori, els següents grups municipals, Partit Demòcrata PdeCAT-CIU, Ciutadans, PSC, ERC-MES-MDC-AVANCEM-AM, PP i Ara Reus van subscriure, el 15 de febrer de 2017, el **Pacte de Ciutat per la Salut**.

Aquest Pacte, desenvolupat a través de 20 acords, es plantejà amb la intenció de recuperar el consens polític per a la creació d'un espai de treball i de diàleg que afavorís l'establiment de les grans línies d'actuació amb l'objectiu de preservar tot el que significa l'Hospital pel que fa el posicionament estratègic, lideratge territorial, recerca, estabilitat dels professionals i qualitat assistencial i, en conseqüència, la capitalitat de la ciutat de Reus en l'àmbit sanitari.

El Pacte parteix de la premissa de que la **salut es pot definir com l'"estat de complet benestar físic, mental i social, i no només com l'absència de malaltia"** (segons l'Organització Mundial de la Salut - OMS). Per tant, es tracta d'un **objectiu que no tan sols correspon a la medicina, sinó també a la política, la societat i els individus**.

Així, per primera vegada s'establia que **la millora de la qualitat de vida i salut de la ciutadania de Reus havia d'estar protagonitzada per les polítiques municipals que s'han de dur a terme transversalment** i hi han d'estar vinculades la salut, els serveis socials, l'educació, l'habitatge, el medi ambient, l'esport, etc. (vegeu els apartats dedicats a l'estratègia de *Salut en Totes les Polítiques* i al concepte de *Ciutat Saludable*).

D'altra banda, d'acord amb els nous reptes d'atenció sanitària de la ciutat de Reus i la seva implicació al territori, i una vegada consolidat el sistema assistencial i sanitari públic català, el Pacte preveia que calia fer una revisió del model del Grup Salut / SAGESSA, per tendir a un treball conjunt, amb una visió metropolitana, dels dos hospitals universitaris (Hospital Universitari Joan XXIII i Hospital Universitari Sant Joan), en condicions d'igualtat i de coordinació a fi de garantir que, en el territori, la ciutadania pugui accedir al màxim de serveis i es pugui millorar la taxa de penetració.

Els acords, preveien **línies d'acció basades en diferents àmbits**:

- Àmbit municipal
- Àmbit de Grup Salut / Grup SAGESSA
- Àmbit de la recerca, la docència i la Universitat
- Àmbit de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus
- Treball, seguiment, entrada en vigor i adhesions

En aquest sentit, convé **destacar, pel que respecta al present Pla**, l'assumpció dels següents acords:

- **Crear el Consell Municipal de Salut** com a eina de participació oberta i democràtica i també com un punt de trobada de la ciutadania, entitats i professionals que tinguin relació amb la salut i la planificació dels serveis sanitaris a la ciutat.
- **Impulsar el Pla Local de Salut Pública**, i treballar el concepte de **Ciutat Saludable** i implantar-lo a la ciutat per mitjà d'un treball transversal amb la vinculació de diverses regidories implicades.
- Promoure la **coordinació entre els diferents proveïdors de salut de la ciutat** (Grup Salut, ICS, serveis municipals de salut

pública, IPM...) i també **entre els diferents nivells assistencials** (atenció primària, hospital, salut mental, salut pública, sociosanitari, farmàcia...); promoure o **facilitar la relació amb el Departament de Salut de la Generalitat**, així com la coordinació dels serveis de salut amb els de benestar social i la coordinació respecte a la informació de pacients. Així mateix, fer accessibles de manera multidireccional els programes informàtics de l'ICS (SAP), d'AP (ECAP), IPM i HUSJ - SAGESSA (HNet) i millorar les seves prestacions (imatge i velocitat).

- Constituir una **Taula de treball i seguiment del Pacte de Ciutat per la Salut** on els grups municipals signants debatran i treballaran de forma conjunta. Les funcions d'aquesta taula seran per una banda vetllar pel seguiment del Pacte i per l'altra ser l'espai de treball i deliberació previ en aquelles qüestions que afectin les línies estratègiques de les entitats (estructura societària, pressupostos...) per tal de garantir que el debat polític necessari faciliti el bon funcionament dels òrgans executius.

Per tant, és en aquest **Pacte de Ciutat per la Salut** on es preveu l'impuls d'un **Pla Local de Salut Pública**, a través del qual es treballi el concepte de **Ciutat Saludable**, a desenvolupar a la ciutat per mitjà del treball transversal entre regidories.

Entitats adherides

Un total de 27 entitats cíviques, socials i empresarials s'han adherit fins ara al pacte, un **document permanentment obert a la incorporació** de noves adhesions.

Les entitats adherides actualment són:

Fundació Lliga per a la Investigació i Prevenció del Càncer, Centre Tecnològic de Catalunya - Eurecat, Universitat Rovira i Virgili, Universitat Rovira i Virgili-Facultat de Medicina, Agència de Salut Pública de Catalunya, ABS Reus V, Comitè d'Empresa de Sagessa, UGT - Sindicat Territorial d'Empleats i Empleades de Serveis Públics de les Comarques de Tarragona, Col·legi d'Infermeres i Infermers de Tarragona, Associació Al-Anon, Associació Mareus, Càritas Interparroquial de Reus, AEC Gris - Associació Grup de Reinserció i Inserció Social, Club Natació Reus Ploms, Reus Deportiu, Associació Esportiva Pare Manyanet, Club Tennis Taula Ganxets, Escola de Taekwondo Laissa, Federació d'Associacions de Veïns de Reus, Cambra de Comerç de Reus, Centre de Lectura, Institut Pere Mata, Associació Síndrome de Down, Club Esportiu Alba, Club de Tennis Monterols, Club Esportiu Santes Creus, i Fundació Intermèdia.

Consell Municipal de Salut

En compliment del primer dels acords del Pacte de Ciutat per la Salut de Reus, el dia 8 de juny de 2017 es va crear el **Consell Municipal de Salut de Reus, com a òrgan de participació sectorial de caràcter consultiu** de l'Ajuntament de Reus i com a eina de participació oberta i democràtica i punt de trobada de la ciutadania, entitats i professionals que tinguin relació amb la salut i la planificació dels serveis sanitaris a la ciutat.

El Consell Municipal de Salut de Reus es creà a l'empara d'allò que estableixen els articles 62 i 63 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, **amb l'objectiu de promoure, estimular i canalitzar la participació de la ciutadania, i de les seves associacions, en la gestió estratègica dels afers relatius a l'àmbit de la salut, ampliant els espais d'influència ciutadana i de corresponsabilitat que impliquin una millora de l'acció de govern en l'àmbit de la salut a la ciutat.**

El Consell és una eina d'aprofundiment democràtic per millorar el govern de la ciutat i les seves polítiques en matèria de salut, així com un punt de trobada de la ciutadania, entitats i professionals que tinguin relació amb la salut i la planificació dels serveis sanitaris a la ciutat.

Se'n preveu una reunió, com a mínim, dos cops l'any en sessió ordinària.

La **primera missió que es plantejà el Consell va ser treballar en el procés d'elaboració i execució del Pla Local de Salut**, seguint un procés de planificació sobre els **determinants de la salut**, l'impuls de **l'estratègia de Salut en Totes les Polítiques** i la **participació de la ciutadania**.

Membres del Consell Municipal de Salut

Entre els membres del Consell hi ha representants de grups municipals, entitats ciutadanes, col·legis professionals, món acadèmic i altres persones vinculades a l'àmbit de la salut.

En concret, els integrants són els següents:

- Grups municipals
- Entitats veïnals: Federació d'Associacions de Veïns de Reus
- Entitats o associacions amb activitat principal centrada en l'àmbit de la salut:
 - Associació de Familiars de Malats Mentals Dr. Francesc Tosquelles
 - Associació Catalana d'Afectats de Fibromiàlgia
 - Associació de Bipolars de Catalunya
 - Associació de Donants de Sang del Baix Camp
 - Associació de Pacients Tractats amb Anticoagulants
 - Federació d'Associacions de Discapacitats Físics Mestral
 - Lliga Contra el Càncer de les Comarques de Tarragona
 - Lliga d'Afectats Reumatològics i Discapacitats de les Comarques de Tarragona
- Entitats que presten serveis de salut de caràcter públic:
 - Grup Pere Mata
 - ICS
 - SAGESSA
 - Servei Català de la Salut
 - Agència de Salut Pública de Catalunya
- Universitat Rovira i Virgili
- Col·legis Oficials vinculats amb l'àmbit de la salut:
 - Col·legi Oficial de Metges de Reus
 - Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona
 - Col·legi de Farmacèutics de Tarragona
 - Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya - Delegació de Tarragona
 - Col·legi de Fisioteràpia
 - Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya
 - Col·legi Oficial de Veterinaris de Tarragona

Marc normatiu

Marc normatiu i plans de referència

Normativa aplicable

Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril

Decret pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, que regula l'organització, la competència i les funcions dels governs locals, inclosa la salut pública.

Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya

La Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya (LOSC) té per objecte l'ordenació del sistema sanitari a Catalunya, com també la regulació general de totes les accions que permetin fer efectiu a Catalunya el dret a la protecció de la salut previst a l'article 43 de la Constitució espanyola.

La Llei estableix el Pla de Salut com l'instrument indicatiu i el marc de referència per a totes les actuacions públiques en la matèria.

Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública

Aprovada per unanimitat el 14 d'octubre de 2009 pel Parlament de Catalunya, la Llei de salut pública ordena les actuacions, les prestacions i els serveis en matèria de salut pública en l'àmbit territorial de Catalunya, basant-se en una concepció integral, integrada i intersectorial, i en el marc dels instruments de planificació corresponents. Igualment, impulsa la coordinació i la col·laboració dels organismes i les administracions públiques implicades en el marc dels seus àmbits competencials.

Aquesta Llei culminà tot un procés de reforma iniciat l'any 1990 amb la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya.

Així, aquesta norma estableix que el Govern de Catalunya havia d'aprovar el Pla Interdepartamental de Salut Pública, integrat en el Pla de Salut de Catalunya, com a eina de govern i marc indicatiu de les accions en salut pública.

Tot seguit s'exposen els trets més significatius dels plans citats:

- Pla de Salut de Catalunya 2016-2020
- Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP)

Pla de Salut de Catalunya 2016-2020

El **Pla de Salut de Catalunya 2016-2020** és el marc de referència per a totes les actuacions públiques en matèria de salut que desenvolupa la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu principal de millorar la salut i la qualitat de vida de la població.

Aquest pla pretén donar resposta als principals reptes de salut que té la nostra societat, treballant per a la consolidació d'un sistema sanitari amb uns **principis bàsics: públic, universal, just i centrat en les persones**.

Per això, el Pla de Salut 2016-2020 **inclou quatre principals novetats** respecte als seus antecessors:

1. **Prioritza el tractament dels determinants socials de la salut** a través de dues vessants: la consolidació de l'enfocament interdepartamental i les actuacions preferents sobre poblacions més vulnerables, com són els infants, la gent gran o el grup de persones amb problemes de salut mental.
2. Fa una aposta per la **recerca i la innovació** a través del desplegament del Pla Estratègic de Recerca i Innovació en Salut.
3. **Reforça les polítiques de salut pública** que han d'estructurar la resposta als principals reptes de salut i socials a partir d'un esforç organitzat de la societat i dels poders polítics.
4. S'esforça per millorar el **reconeixement a la tasca dels professionals i donar més qualitat a la seva participació**, tot facilitant els lideratges professionals.

Els 58 projectes que conté el Pla s'agrupen a l'entorn de quatre eixos:

- El compromís i participació dels ciutadans i dels professionals, per apoderar-los en la millora de la salut i el sistema sanitari.
- L'atenció de qualitat, amb uns serveis accessibles, resolutius i integrats.
- El bon govern, que potenciï l'avaluació i la transparència, garanteixi la seguretat, incorpori la recerca en salut i s'adapti a les necessitats dels territoris.
- La salut en totes les polítiques, que reforça el treball intersectorial i interdepartamental que garanteixi l'equitat en salut.

Línies estratègiques

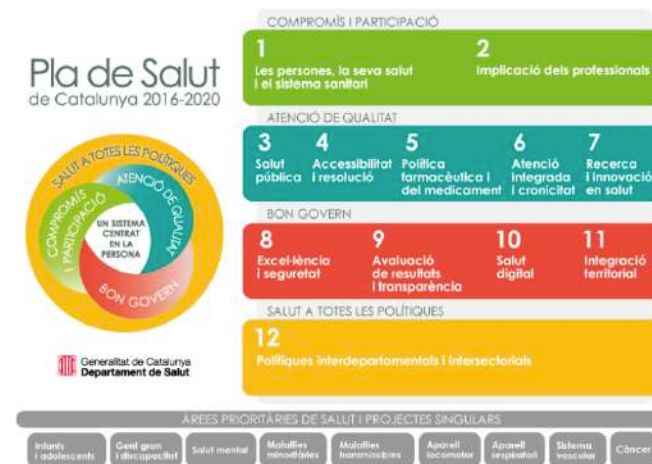

Figura 2. Línies estratègiques del Pla de Salut de Catalunya 2016-2010

Àrees de salut prioritàries

En el conjunt de les propostes del Pla de Salut es prioritzen unes àrees de salut prioritàries que es reflecteixen de manera transversal en projectes diversos del Pla.

1. Infants i adolescents vulnerables
2. Gent gran i discapacitat
3. Salut mental
4. Malalties minoritàries
5. Malalties transmissibles
6. Aparell locomotor
7. Aparell respiratori
8. Sistema vascular
9. Càncer

No obstant, es **destaquen aquestes àrees amb uns projectes singulars (PS)** que estan relacionats amb activitats que són responsabilitat dels plans directors o programes del Departament de Salut.

Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP)

El **Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP)** de la Generalitat de Catalunya és una iniciativa per impulsar la salut des de tots els àmbits de l'acció del Govern i la societat, és a dir la *Salut en totes les polítiques*, i per tant és una iniciativa alineada amb les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

La Llei de salut pública de Catalunya (18/2009) estableix que el PINSAP, coordinat amb el Pla de Salut de Catalunya 2016-2020, sigui l'eina bàsica per desenvolupar les accions de salut pública a Catalunya, de manera que les seves propostes són vinculants per al Govern. L'objectiu principal del Pla de Salut, i subseqüentment del PINSAP, és **incrementar l'esperança de vida en bona salut**.

El PINSAP pretén que tots els sectors del Govern, de les administracions públiques catalanes i de la societat capitalitzin directament les seves influències respectives sobre la salut i el benestar associat a la salut de la població de Catalunya, per tal de **contribuir conjuntament a elaborar polítiques públiques saludables** i a desenvolupar iniciatives determinades de promoció i de protecció de la salut, particularment adreçades als grups més vulnerables de la societat.

Després del primer PINSAP, aprovat el 2014, el PINSAP 2017-2020 potencia la visió de la salut com a dret humà fonamental i la lluita contra les **desigualtats de salut relacionades amb els determinants socials**; emfasitza la incorporació en totes les polítiques del Govern de la valoració del seu impacte en salut i proposa que aquesta **valoració s'apliqui també a les polítiques de l'Administració local**.

El PINSAP estructura el seu desplegament a l'entorn de **dos grans eixos**:

Incrementar els anys en bona salut de la població de Catalunya a partir de l'acció interdepartamental, interadministracions i intersectorial sobre els determinants de la salut.

Incorporar efectivament la salut com un dels eixos de la política governamental (salut en totes les polítiques i avaluació de l'impacte en salut de totes les polítiques).

D'altra banda, els seus **objectius instrumentals** serien els següents:

A Implicar tot el Govern (autonòmic i local) i la societat perquè puguin capitalitzar la seva influència positiva sobre la salut.

B Millorar la coordinació i promoure sinergies que comportin un increment de l'efectivitat, l'eficiència i l'equitat de les polítiques intersectorials sobre la salut i el benestar.

C Desplegar territorialment el PINSAP de manera que les seves actuacions arribin a tot Catalunya implicant els recursos propis de cada zona i potenciant el seu caràcter participatiu.

D Potenciar un enfocament salutogènic, apoderant les persones i les comunitats, i potenciant l'ús de recursos i actius comunitaris.

E Impulsar els projectes de salut comunitària fins aconseguir que cada comunitat a Catalunya sigui una comunitat saludable (aquella que possibilita que les persones que hi viuen puguin desplegar al màxim la seva salut).

Tenint tot això en compte, el PINSAP es planteja com un instrument per impulsar que els ens locals prenguin consciència de la necessitat d'una "acció global de govern", amb la complicitat de la societat civil i el sector econòmic, per a la protecció i promoció de la salut dels ciutadans.

Així, el PINSAP **explicita el paper que poden jugar les administracions locals** en la millora dels nivells de salut a través de l'actuació sobre els seus principals determinants, tant estructurals com d'estils de vida. En aquest sentit defensa que és **en els municipis on es poden fer accions més efectives per promoure l'equitat i la inclusió social**, reforçant els coneixements, les habilitats i les prioritats de les seves poblacions diverses a través d'una implicació comunitària forta.

D'altra banda, planteja **millorar l'efectivitat, l'eficiència i l'equitat de les intervencions de les administracions** que afecten la salut de la població; intentar reduir els encavalcaments i les interferències entre les intervencions dels diversos sectors de l'Administració pública (autonòmica i local) a Catalunya que afecten la salut de la població i **promoure la coordinació intersectorial en el territori mitjançant les administracions locals**.

La primera edició del PINSAP incorporava, a partir de les aportacions de les administracions locals:

- Un grup de treball per al desenvolupament i implementació del PINSAP, amb la participació de les entitats municipalistes i les diputacions.
- La inclusió en els convenis bilaterals entre Salut Pública i els ajuntaments i les diputacions, de les intervencions en el marc del PINSAP.

- La col·laboració en el marc dels plans locals de salut, que poden ser l'instrument de compromís polític dels governs locals per al desenvolupament de l'acció comunitària. Les actuacions i intervencions en salut comunitària recollides als plans locals de salut necessàriament han de tenir la participació i corresponsabilització de tots els actors clau al territori – administracions, professionals sanitaris, agents econòmics, tercer sector i ciutadania–, per mitjà del treball en actius comunitaris (mapa de recursos i actius).

La segona edició del Pla proposa reforçar les iniciatives anteriors i a més reforçar el component local a través de:

- La participació en els **consells territorials consultius de coordinació i participació en salut pública**.
- L'impuls als projectes territorials de salut i desenvolupament comunitari.
- L'impuls a l'avaluació d'impacte en salut en l'àmbit local.

Un dels objectius del PINSPAP 2017-2020 és portar les estratègies de Salut en totes les polítiques a tot el territori.

Per afavorir aquest desplegament, s'ha apostat pel reforç de la governança i, entre altres mesures, **s'han creat els consells territorials consultius i de coordinació**, que coincideixen amb les regions sanitàries.

Consell Territorial Consultiu i de Coordinació de Salut Pública del Camp de Tarragona

El Consell Territorial Consultiu i de Coordinació de Salut Pública de la Demarcació del Camp de Tarragona es va constituir el 23 de febrer de 2017. L'**Ajuntament de Reus és membre d'aquest Consell**, juntament amb els organismes següents:

- Generalitat de Catalunya: Delegació Territorial del Govern a Tarragona, Secretaria de Salut Pública, Departament de Territori i Sostenibilitat, Departament d'Empresa i Coneixement, Departament de Justícia, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, Departament d'Interior, Departament de Cultura, Departament de Salut, Departament d'Ensenyament, Departament de Governació, Departament de Territori i Sostenibilitat, Servei Català de la Salut
- Proveïdors de salut: ICS, CAP Murallès Salut, ABS Alt Camp Oest, Institut Pere Mata, Xarxa Tecla, Pius Hospital de Valls, SAGESSA, GIPSS
- Diputació de Tarragona
- Consells comarcals: Priorat, Baix Camp, Conca de Barberà, Tarragonès,
- Municipis: Ajuntament de Tarragona, Ajuntament del Vendrell, Ajuntament de Valls
- Universitat: Universitat Rovira i Virgili

- Col·legis professionals: Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona, Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, Col·legi Oficial de Veterinaris de Tarragona, Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Col·legi Oficial de Metges de Tarragona, Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, Col·legi de Periodistes de Catalunya

El projecte COMSalut

Projecte que, en el marc del PINSAP, pretén impulsar la reorientació del sistema sanitari cap a la promoció de la salut i la salut comunitària, així com en la lluita contra les desigualtats i la promoció de les polítiques públiques saludables en l'àmbit local.

Els seus **objectius** són:

1. Dissenyar i desenvolupar una **estratègia de salut comunitària local** basada en la detecció de necessitats i la identificació d'actius.
2. Facilitar el **funcionament integrat i en xarxa dels equips d'atenció primària i els de salut pública local**, i també dels altres dispositius sanitaris i socials que actuen en el territori així com dels actius de la comunitat.
3. Implicar activament **el teixit comunitari**, és a dir, els ajuntaments, les escoles, els casals d'avis o altres entitats socials.

L'ABS Reus IV és una de les 16 Àrees Bàsiques de Salut de Catalunya, que **participaren inicialment en aquest projecte**, i va ser l'única participant de la Regió Sanitària de Tarragona.

El programa **implica directament, en l'àmbit local**, els professionals pertanyents als àmbits següents:

Atenció primària i comunitària

Amb la reorientació del seu catàleg de serveis cap a la promoció de la salut, la salut comunitària, la clínica basada en l'evidència (projecte Essencial) i la desmedicalització de la vida (prescripció social). Els proveïdors dels centres de salut COMSalut tenen un contracte específic amb el CatSalut que legitima aquest model nou.

Equips de salut pública territorials

Esdevenen els coordinadors o facilitadors del procés metodològic de salut comunitària a cada barri, i asseguren que els recursos que l'Agència de Salut Pública de Catalunya posa a disposició per a la salut comunitària arriben al barri, enllaçant recursos amb actius del barri, etc.

Municipi

És l'agent clau donat que és el responsable de la salut de la comunitat, amb capacitat i poder real de treballar per a la millora dels determinants socials de la comunitat.

Comunitat

Veïns, veïnes i entitats del barri com a protagonistes del procés.

La salut pública a Reus

La salut pública a Reus

La salut pública es defineix com el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i de la societat en el seu conjunt, mitjançant la mobilització de recursos humans i materials, per **fomentar, protegir i promoure la salut de les persones**, en l'esfera individual i col·lectiva, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut.

El foment de la salut pública requereix actuar de manera central sobre la població com un tot i sobre els determinants de la salut, tant individuals com col·lectius. Això suposa desenvolupar actuacions que no estiguin focalitzades només en el sistema sanitari, sinó també sobre altres àmbits de la societat.

Així, com ja s'ha anat descrivint anteriorment, sovint les actuacions en aquest àmbit són desenvolupades per diferents agents.

Fins a dia d'avui, concretament a la ciutat de Reus s'han fet serveis que inclouen la promoció, la prevenció i la vigilància de la salut, portats a terme per l'ICS, SAGESSA i la Regidoria de Salut de l'Ajuntament de Reus, l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), el CatSalut i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

Les activitats de protecció de la salut es realitzen des de l'ASPCat i la Regidoria de Salut de l'Ajuntament de Reus.

Competències municipals en salut pública

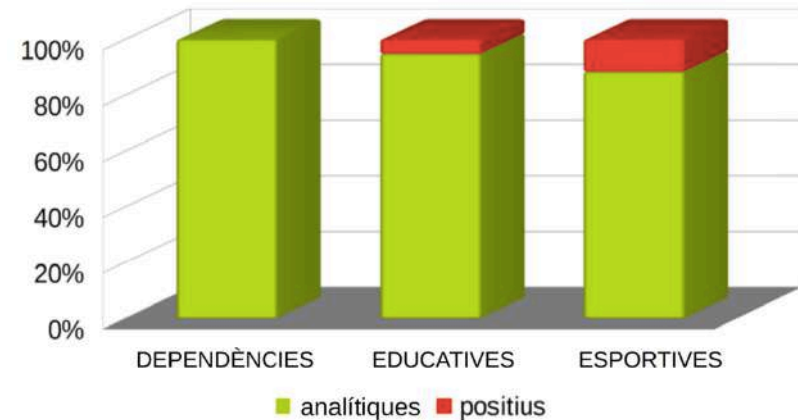
La Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya culminà tot un procés de reforma iniciat l'any 1990 amb la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya.

Així, aquesta Llei 18/2009, en el seu article 52, recull que els ajuntaments, d'acord amb les competències que els atribueixen la Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya, i el Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i la normativa sanitària específica, són competents per a prestar **els serveis mínims següents en matèria de salut pública**:

- a) L'educació sanitària en l'àmbit de les competències locals.
- b) La gestió del risc per a la salut derivat de la contaminació del medi.
- c) La gestió del risc per a la salut pel que fa a les aigües de consum públic.
- d) La gestió del risc per a la salut als equipaments públics i als llocs habitats, incloses les piscines.
- e) La gestió del risc per a la salut en les activitats de tatuatge, micropigmentació i pírcing.

- f) La gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, del servei i la venda directa d'aliments preparats als consumidors (com a activitat principal o complementària d'un establiment, amb repartiment a domicili o sense), de la producció d'àmbit local i del transport urbà. Se n'exclou l'activitat de subministrament d'aliments preparats per a col·lectivitats, per a altres establiments o per a punts de venda.
- g) La gestió del risc per a la salut derivat dels animals domèstics, dels animals de companyia, dels animals salvatges urbans i de les plagues.
- h) La policia sanitària mortuòria en l'àmbit de les competències locals.
- i) Les altres activitats de competència dels ajuntaments en matèria de salut pública, d'acord amb la legislació vigent en aquesta matèria.

Es gestiona el risc de 37 edificis municipals, fet que suposa el control de 123 circuits d'AFCH (aigua freda de consum humà) i d'ACS (aigua calenta sanitària). Durant el 2018 es quantificarà el risc per als 3 circuits d'AFCH d'alt risc i els 23 circuits ACS d'alt risc.

Gràfic 1. % d'analítiques amb positius de legionel·la per tipus d'instal·lació
 Font: Memòria regidoria Salut 2017

El programa de vigilància de la legionel·la estipula una analítica anual a cada instal·lació.

Vigilància i control de les instal·lacions no municipals

Per a la vigilància i el control de les instal·lacions de titularitat no municipal de risc per legionel·la, el Departament de Salut Pública disposa d'un cens amb totes les instal·lacions.

Actuacions de la Regidoria de Salut

Protecció de la salut

Programa de prevenció i control de la legionel·losi

Les competències municipals en matèria de prevenció i control de legionel·losi es troben recollides en el Decret 352/2004, que distingeix dos àmbits competencials dels ajuntaments: com a titulars d'instal·lacions i com a administració competent en les activitats de control en col·laboració amb el Departament de Salut.

Les tasques de vigilància i control que es desenvolupen són:

- Manteniment del cens de les torres de refrigeració i condensadors evaporadors.
- Manteniment del cens de les instal·lacions d'alt risc i incorporació de les certificacions (ECA).
- Informes al Departament d'Activitats per obertura de nous expedients, tant d'alt risc com de baix risc.

	Núm. (2017)	TASQUES
Cens	222	Control d'altres i baixes
Circuits a vius (en funcionament)	166	Control de notificacions, certificacions
Circuits de baix risc	56	Control d'altres i baixes
Expedients oberts derivats d'Activitats	5	Obertura d'expedient i informe per a Activitats

Programa de Seguretat Alimentària

La gestió del risc per a la salut dels productes alimentaris oferts pels establiments minoristes de la ciutat de Reus es planteja a través del Pla de Seguretat Alimentària Municipal (PSAM) 2017-2022 que defineix el conjunt d'accions d'avaluació, gestió i comunicació del risc.

Objectius del PSAM:

- Prestar els serveis que són competència dels ajuntaments en matèria de la gestió del risc per a la salut dels productes alimentaris en les activitats de competència municipal, segons l'article 52.f de la Llei 18/2009, de salut pública.
- Definir les accions de prevenció, de control i de reducció dels perills derivats dels productes alimentaris a nivells acceptables.
- Millorar la vigilància dels productes i dels establiments alimentaris d'àmbit local amb la finalitat de garantir que els aliments disponibles per a la ciutadania siguin aptes per al consum i amb garanties per a la salut de les persones consumidores, en la mesura del possible i dins el marc de les competències municipals.
- Promoure, proveir i revisar un conjunt de serveis encaminats a gestionar el risc derivat dels productes alimentaris integrant tots els departaments i/o serveis de l'Ajuntament i la resta d'organismes competents en la matèria.

Avaluació de risc:

Disposar d'un registre d'establiments minoristes de la ciutat de Reus, que serà considerat l'instrument de referència.

Actualitzar, mantenir i millorar el Registre d'Establiments Minoristes Alimentaris de Reus (REMAR)

Gestió del risc:

Controlar el compliment de les obligacions establertes per als establiments minoristes i de restauració.

Executar les activitats de vigilància i control oficial als establiments alimentaris amb una major estandardització dels procediments, basats en el risc.

Executar activitats complementaries de gestió que reforcin les activitats de gestió de risc anteriorment descrites.

Comunicació del risc:

Promoure accions informatives/formatives amb els diferents departaments de l'Ajuntament que poden fer intervencions en els establiments minoristes.

Promoure accions d'informació/formació adreçades al col·lectiu de minoristes.

Integrar en l'educació primària i secundària coneixements bàsics sobre seguretat alimentària i, en especial, tot allò relacionat amb les elaboracions (receptes), els riscos alimentaris i conceptes generals d'higiene i nutrició.

Promoure la minimització de l'exposició de les persones sensibles als components dels aliments que els poden provocar algun tipus de reacció adversa, facilitant-los una elecció adequada a les seves necessitats (al·lèrgies alimentàries).

Promoure accions d'informació/formació adreçades a la ciutadania en general:

Elaborar sistemes d'intercanvi ràpid d'informació i d'alerta alimentària col·laborant amb altres actors amb vista a millorar l'eficiència del sistema.

Revisar els mecanismes previstos al protocol d'actuació per als casos de declaració de TIA (toxiinfecció alimentària) i la gestió d'alertes alimentàries, per tal de valorar si cal la col·laboració municipal i si és així establir procediments de gestió.

Programa de control higiènic i sanitari de les piscines d'ús públic

Amb l'objectiu de vigilar i controlar les condicions higièniques i sanitàries de les piscines d'ús públic i per tal de garantir que no tinguin un efecte negatiu sobre la salut i el benestar de les persones usuàries, es classifiquen les piscines d'ús públic de Reus basant-se en criteris de risc, i es realitzen tasques d'inspecció i control anualment.

A partir de les visites realitzades i després de l'aplicació del barem de risc, tenim un diagnòstic més precís de l'estat de les piscines d'ús públic a Reus.

Tenint en compte que les instal·lacions amb una puntuació igual o superior a 20 les hem considerat d'alt risc, que les instal·lacions amb una puntuació entre 10 i 20 les hem considerat de risc mitjà i la resta d'instal·lacions, amb una puntuació inferior a 10, de risc baix podem dir que a la ciutat de Reus hi ha:

- 3 instal·lacions d'alt risc
- 5 instal·lacions de risc mitjà
- 3 instal·lacions de risc baix

Salubritat en indrets habitats

Amb l'objectiu de reduir el risc per a la salut pública que es deriva de la presència d'indrets habitats en condicions d'insalubritat, s'identifiquen els millors recursos, eines i procediments per fer més eficient l'actuació municipal en la resolució de cadascun dels casos.

El 2017 es va arribar als 26 casos nous, que sumats als que resten oberts d'altres anys suma un total 46 casos gestionats. Tenint en compte el focus, destaca l'increment en els casos generats per persones en situació de vulnerabilitat (6 al 2016, 11 al 2017).

Promoció de la salut

Prevenició sobre drogues

Com a objectius generals s'estableixen:

- Reduir la prevalença de consum de les diferents drogues.
- Demorar l'edat d'inici d'aquest consum.
- Reduir riscos i efectes adversos sanitaris i psicosocials per als consumidors.
- Reduir el risc personal i col·lectiu dels anomenats grups de risc.

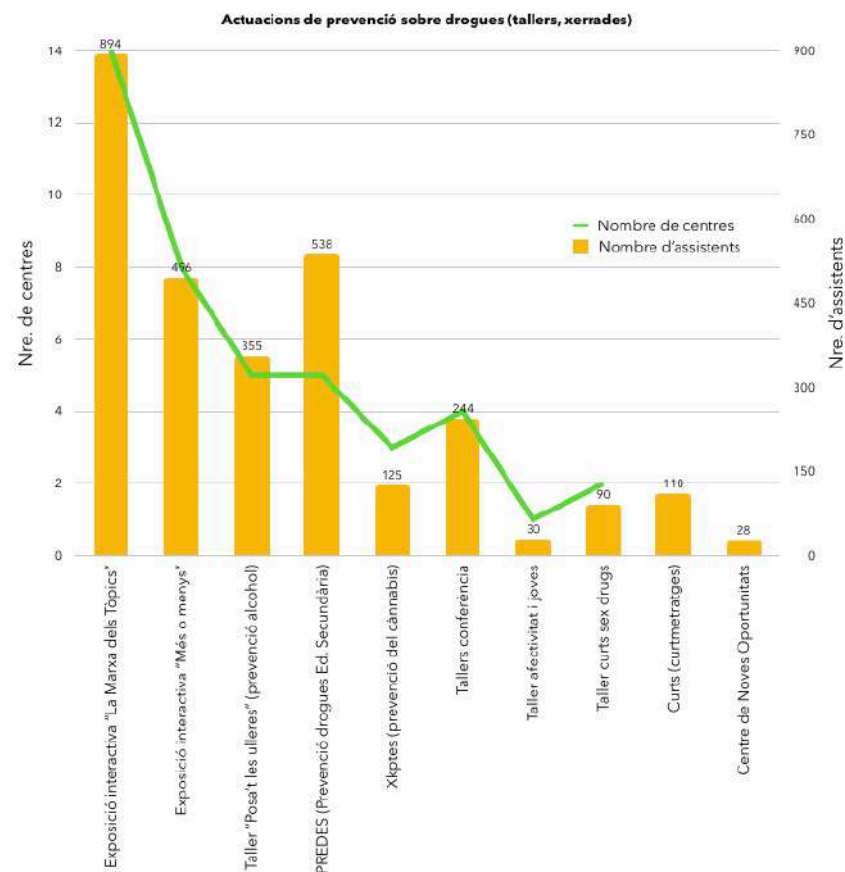
Es treballa des de diferents eixos, per exemple el de la gestió i planificació, en el qual a partir del Pla Municipal sobre Drogues s'han aconseguit resultats prou satisfactoris en la implicació dels diferents actors que treballen aquest tema al territori:

Propostes realitzades	Resultats
Crear comissions de treball	Se n'han fet 2: <ul style="list-style-type: none"> • Comissió de prevenció • Comissió de reducció de danys i riscos
Oci saludable	Coordinació amb ARSU Festa per a realitzar una enquesta en espais de festa. Accions concretes d'oci saludable dins el projecte ALTERSUER.

També en aquest àmbit, la regidoria treballa en col·laboració amb altres xarxes:

Col·laboracions	Resultats
Grup de treball de menors i joves SPOTT Barcelona	Es va realitzar la jornada: ADOLESCÈNCIA, DROGUES I SALUT MENTAL: TEIXINT XARXA el 20 d'octubre de 2017 a l'Agència de Salut Pública de Catalunya. Barcelona
Xarxa PERIFÈRICS (xarxa d'ens locals i entitats que treballen per a la promoció de la salut i la prevenció en l'àmbit de les drogues)	Es reuneix periòdicament des de l'any 2001, per compartir experiències i esforços, i reflexionar davant aspectes nous de la realitat de les drogues i els patrons de consum.
Coordinació de treballs amb Mossos d'Esquadra	S'ha participat en algun taller de forma conjunta. No s'ha pogut portar a terme un projecte sobre pantalles.
Coordinació amb Fiscalia de Menors	Derivació de 2 menors de 15 anys com a proposta de mesura del jutge.
Coordinació amb Alcohòlics Anònims de Reus	Reunions amb ells per treballar en les seves demandes.
Coordinació establerta amb docents de grau de Pedagogia i d'Educació Social	Implicació dels alumnes d'APS. Participació de professors i alumnes com a assistents de la jornada de Salut i Emocions.
Participació en el grup de treball del Col·legi de Farmacèutics de Tarragona	Realització conjunta d'un tríptic: «Alcohol. Com ho beus?» per dispensar a les farmàcies. Participació en la formació de farmacèutics en el tema de prevenció de l'alcohol.
Participació en el grup de treball de la Comissió Tècnica d'Oci Saludable, organitzat pel PINSAP	Preparació d'un document sobre oci saludable.

Pel que fa a formació, durant l'any 2017 es van fer diferents activitats (tallers, xerrades):

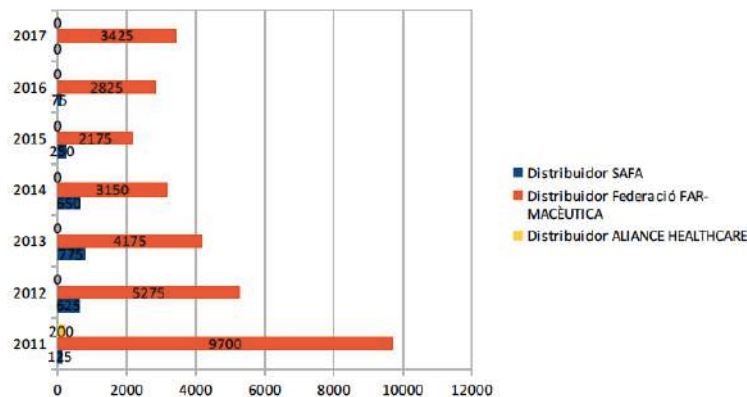
Gràfic 2: Accions de prevenció sobre drogues, nombre de centres participants i nombre d'assistents

També cal destacar el servei personalitzat a adolescents i les seves famílies, l'assessorament telefònic i la coordinació amb altres serveis per a facilitar els millors resultats per a la persona, i el servei d'assessorament a docents.

PIX (Programa d'Intercanvi de Xeringues)

Les dades corresponen al nombre de jocs subministrats, mensualment i total a les oficines de farmàcia, pels dos distribuïdors locals (Federació Farmacèutica i Alliance Healthcare) i la Subdirecció General de Drogodependències.

La distribució de xeringues ha augmentat des del 2014. Tenint en compte els comentaris de l'avaluació de la Comissió de Reducció de Danys i Riscos, en la qual es va confirmar un augment de xeringues en zones de la ciutat i també de xeringues dispensades per una de les farmàcies participants, es pot considerar que hi hagut un augment significatiu del nombre de jocs subministrats.

Gràfic 3. Evolució del Programa d'Intercanvi de Xeringues (2011-2017)

Eix comunitari

Des de fa uns anys s'impulsa el programa d'oci saludable, ALTERSUER, a través del qual més de 1.800 joves han participat en les activitats relacionades amb la prevenció sobre drogues.

S'han realitzat actuacions de difusió i divulgació en col·laboració amb altres departaments i entitats, com ara les Prestatgeries psicoactives (conferències sobre les addiccions fetes a les biblioteques de Reus).

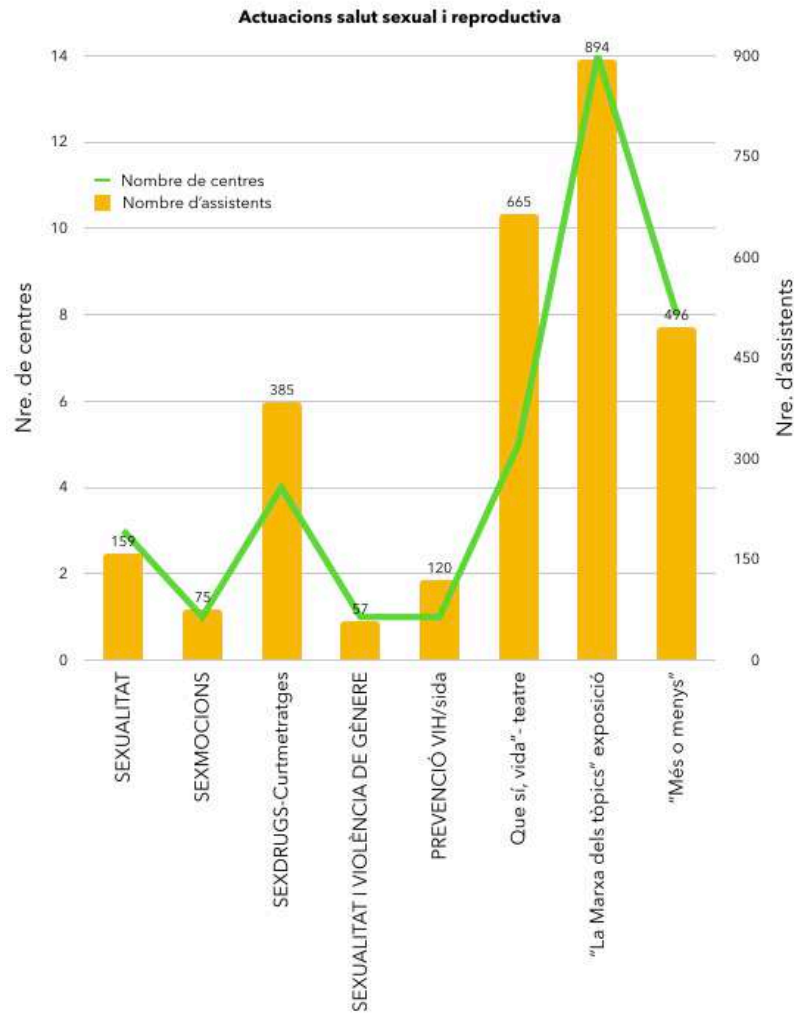
També van tenir lloc les Jornades sobre Salut Emocional (100 assistents).

Salut sexual i reproductiva

Amb els següents objectius:

- Desenvolupar i potenciar accions i projectes saludables en matèria de salut sexual i reproductiva a Reus.
- Contribuir a la millora de la salut sexual de la població de Reus.
- Contribuir a la disminució dels embarassos no desitjats i en l'adolescència.
- Contribuir a la disminució de les infeccions de transmissió sexual en la població en general.
- Impulsar en els centres educatius programes de salut sexual i reproductiva.
- Millorar i fomentar estratègies saludables relacionades amb la salut i responsabilitat davant de les relacions sexuals perquè siguin satisfactòries i respectuoses.

Actuacions realitzades:

Gràfic 4. Accions de salut sexual i reproductiva

Salut postural (72 tallers)

Amb l'objectiu de desenvolupar i potenciar coneixements saludables i actituds crítiques davant de conductes de risc i de millorar els coneixements vers el nostre cos es realitzen diferents tallers de fisioteràpia dirigits a alumnes de P4, P5 i cicle inicial, per un costat, i de cicle mitjà i superior, per un altre.

L'objectiu és conèixer les postures més adequades per a l'esquena i com cuidar-la: relaxació, estiraments, etc.

Es dona molta importància a la informació i correcció de mals hàbits posturals en diferents situacions freqüents, tenint en compte l'edat de la població diana (durant el maneig de dispositius mòbils i tauletes, càrrega de motxilles...)

Nutrició (114 tallers)

Amb l'objectiu de desenvolupar i potenciar coneixements saludables i actituds crítiques davant de conductes de risc.

Es fan diferents tallers per a alumnes d'educació infantil i primària.

- **Intergeneracional de l'esmorzar saludable a l'escola.** Es pretén millorar l'hàbit a l'hora de l'esmorzar i fomentar la relació entre generacions (1r i o 2n de primària).
- **Quins aliments coneixes.** L'objectiu és conèixer els aliments: incrementar el coneixement referent a les raons d'alimentar-se adequadament, la freqüència de consum, la seva funció, com menjar correctament, etc. (P5 d'educació infantil i 1r i 2n de primària).

- **Tu, com menges?** Per conèixer l'alimentació saludable i els errors i/o mites habituals a la nostra dieta. També per conèixer els aliments i el grup al qual pertanyen (cicle mitjà i cicle superior de primària).
- **Gimcana de l'alimentació saludable als mercats de Reus.** Fent un recorregut pel mercat i seguint un guió es van responent preguntes i resolent enigmes o endevinalles sobre l'alimentació. Es vol valorar la riquesa alimentària del nostre medi, conèixer el mercat i veure els aliments al natural (6è de Primària).
- **L'esmorzar saludable.** Mitjançant el joc els alumnes saben quins aliments són els que conformen un esmorzar saludable (dirigit a alumnes d'educació Infantil P3 - P4 i P5).
- **Consells nutricionals comunitaris.** L'activitat del consell nutricional es porta a terme als mercats de Reus (Mercat Central i Mercat del Carrilet), juntament amb els centres oberts. Serveix per resoldre dubtes sobre la nutrició i els hàbits o estils de vida saludables i donar a conèixer el mètode del plat i la interpretació de la piràmide alimentària.

El procés del Pla Local de Salut

El procés del Pla Local de Salut

Per agrupar, resumir i ajudar a entendre les diferents **fases i etapes per les quals ha passat el procés de realització del Pla Local de Salut** ens podem basar en la següent cronologia de fets:

- Pacte de Ciutat per la Salut (15 de febrer de 2017). Entre altres acords, es va decidir crear el Consell Municipal de Salut, impulsar el Pla Local de Salut Pública i treballar el concepte de Ciutat Saludable.
- Creació del Consell Municipal de Salut (8 de juny de 2017). La primera missió que es va plantejar el Consell va ser treballar en el procés d'elaboració i execució del Pla Local de Salut.
- Realització de la Diagnosi integrada. Actualització del Pla de Salut de la Ciutat de Reus la (segon semestre 2017).
- Treball de participació amb els agents que formen el Consell Municipal de Salut, a través de Tallers participatius (abril - maig de 2018).
- Redacció del document final del Pla (juliol - agost 2018)

Principis rectors

El Pla Local de Salut parteix d'uns principis rectors, que n'han inspirat el procés de disseny i que també han de ser assumits durant la implementació de les accions i mesures que s'hi preveuen.

Són els següents:

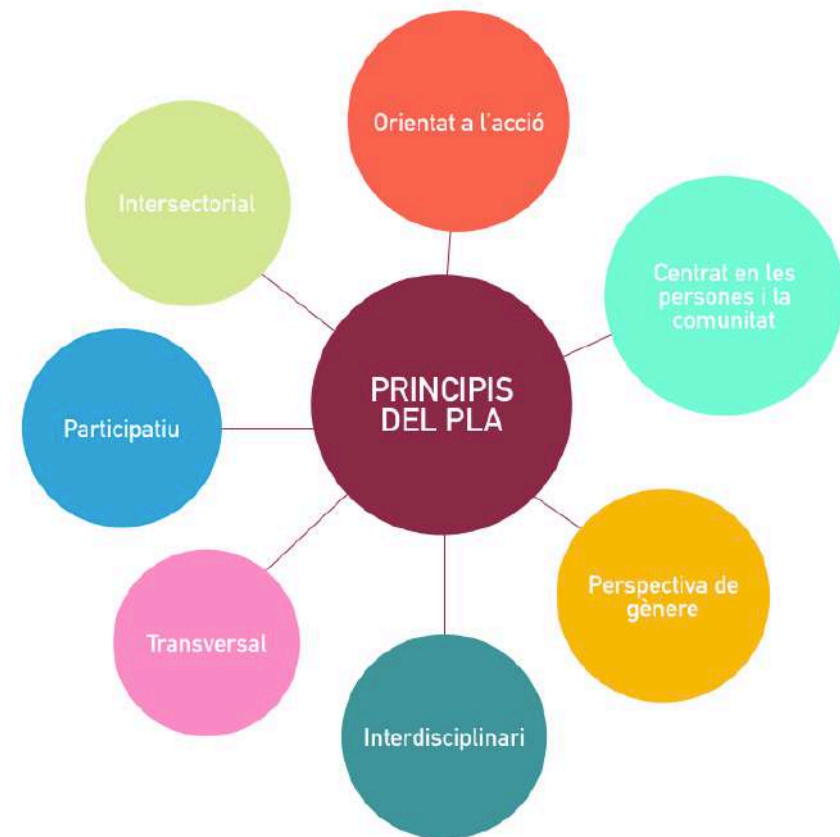

Figura 3. Principis rectors del Pla Local de Salut

Diagnosi integrada

Partint d'una metodologia clàssica, s'ha fet una recopilació d'informació de caire assistencial/mèdic, intentant indagar més en els aspectes socials, que són una part molt important de la salut de les persones.

En aquest sentit, la diagnosi ha volgut donar un visió social per completar la informació epidemiològica i de serveis, més habitual en plans de salut anteriors.

Es proposaren dos sistemes de recollida d'informació:

- Recollida de dades secundàries
- Recollida d'informació primària a través d'una enquesta a la població de Reus

Amb la coordinació de Salut Pública de l'Ajuntament de Reus es van establir les principals dades que formarien part d'aquesta diagnosi, perquè la informació obtinguda fos d'utilitat i per no deixar de banda cap dada rellevant i imprescindible.

Tot i que en alguns casos, per motius aliens al redactors de la diagnosi, no es van poder obtenir dades de Reus sobre alguns àmbits, aquestes mancances les supleix la **realització de la consulta ciutadana**, que aporta a la diagnosi una **visió de la salut, a partir dels hàbits de la població de Reus**, molt actualitzada.

Consulta ciutadana sobre la salut

Per complementar la informació de dades secundàries es va fer una consulta a la ciutadania de Reus, amb el propòsit general de proporcionar informació respecte a la salut, la qualitat de vida, els hàbits i els estils de vida de la població.

En aquest marc, es plantejaven els següents objectius concrets:

- Determinar l'estat de salut percebut i la qualitat de vida, la presència de trastorns crònics i d'altres limitacions o discapacitats.
- Descriure els hàbits actuals i els estils de vida relacionats amb la salut, com la realització d'activitat física, el consum de tabac, alcohol i altres substàncies psicoactives així com l'ús de medicaments.
- Descriure la utilització dels serveis sanitaris, professionals requerits i motius pels quals van al metge.
- Conèixer les pràctiques preventives relacionades amb la salut que realitza periòdicament la població de Reus.
- Realitzar una comparativa amb els resultats obtinguts el 2009.

Les **característiques tècniques de la consulta** es detallen tot seguit:

- Amb un nivell de confiança del 95%, el marge d'error mostral màxim per a dades globals és d'un +/- 4,9%.
- L'empresa executora va ser Astel, amb la col·laboració del Gabinet Ceres en l'anàlisi estadística i la interpretació de dades.
- La unitat mostral està definida per individus i el nombre d'enquestes realitzades va ser de 410 per al conjunt de la ciutat, distribuïdes proporcionalment al nombre de residents per sexe i edat.

Enquesta de salut de Catalunya (ESCA)

Per dotar de comparativa la informació obtinguda s'ha utilitzat en alguna de les dades l'Enquesta de salut de Catalunya (ESCA), que recull informació de la població resident a Catalunya, sense límit d'edat, sobre l'estat de salut, els comportaments relacionats amb la salut i l'ús dels serveis sanitaris.

L'objectiu general de l'ESCA és conèixer l'estat de salut, els estils de vida i la utilització de serveis sanitaris per identificar les necessitats de salut i els serveis, i establir perfils de població diferenciats, així com avaluar els objectius de salut i de disminució de risc, i l'eficàcia de les intervencions sanitàries.

Consisteix en una entrevista personal que els enquestadors i enquestadores fan en el domicili de les persones seleccionades. Des del juliol de 2010 es fan, de manera ininterrompuda, 5.000 entrevistes a l'any a tot Catalunya.

Tallers participatius

Objectius i metodologia

Els tallers tenien **l'objectiu de possibilitar que entitats i professionals que tenen relació amb l'àmbit de la salut i la planificació dels serveis sanitaris, així com ciutadania i teixit associatiu, disposessin d'un espai de contacte i interrelació** a través del qual identifiquessin necessitats, oportunitats o dificultats pel que fa a salut pública a la ciutat de Reus.

ESTRUCTURACIÓ EN 2 SESSIONS:

Així, **en el segon dels tallers plantejats**, s'oferia la possibilitat, a aquests mateixos agents, **de proposar i prioritzar accions** en relació amb aquest Pla Local de Salut.

Per tant, els tallers es van plantejar fonamentalment per recollir aquestes visions i opinions de valor.

Taller d'identificació de necessitats, dificultats, oportunitats, problemàtiques

DATA: Dimarts, 10 d'abril de 2018

LLOC: Antic Hospital de Sant Joan, Reus

HORA D'INICI: 16.30 h

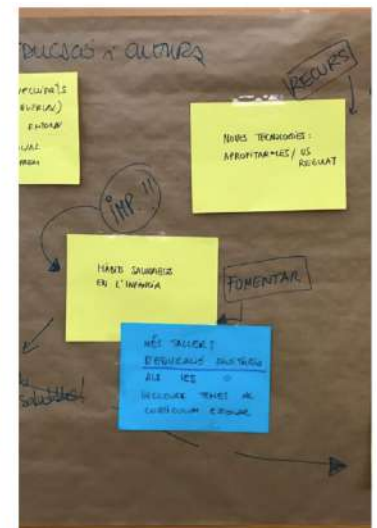
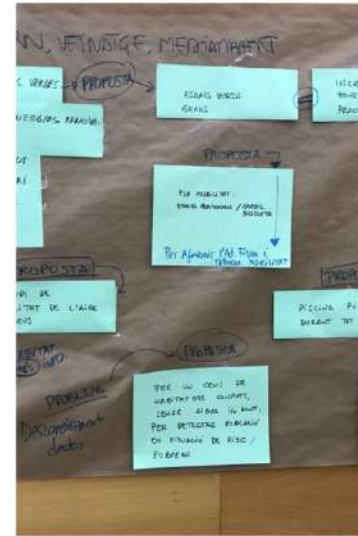
DURADA: 3 h 30 min (aprox.)

NOMBRE DE PARTICIPANTS: 58

METODOLOGIA

- Recepció de participants.
- Sessió en plenari de contextualització temàtica. Exposició sobre objectius i normes del taller participatiu.
- Divisió d'assistents en 6 grups d'unes 10 persones. Aportacions sobre necessitats, oportunitats i problemàtiques de la ciutat en relació amb la salut pública, i basades en els determinants socials de la salut. Primer en petit grup (40') i després posada en comú de les aportacions amb les de 2 grups més (40').
- Retorn al plenari, per a l'exposició d'aportacions de cada grup.
- Debat obert i aportacions finals.

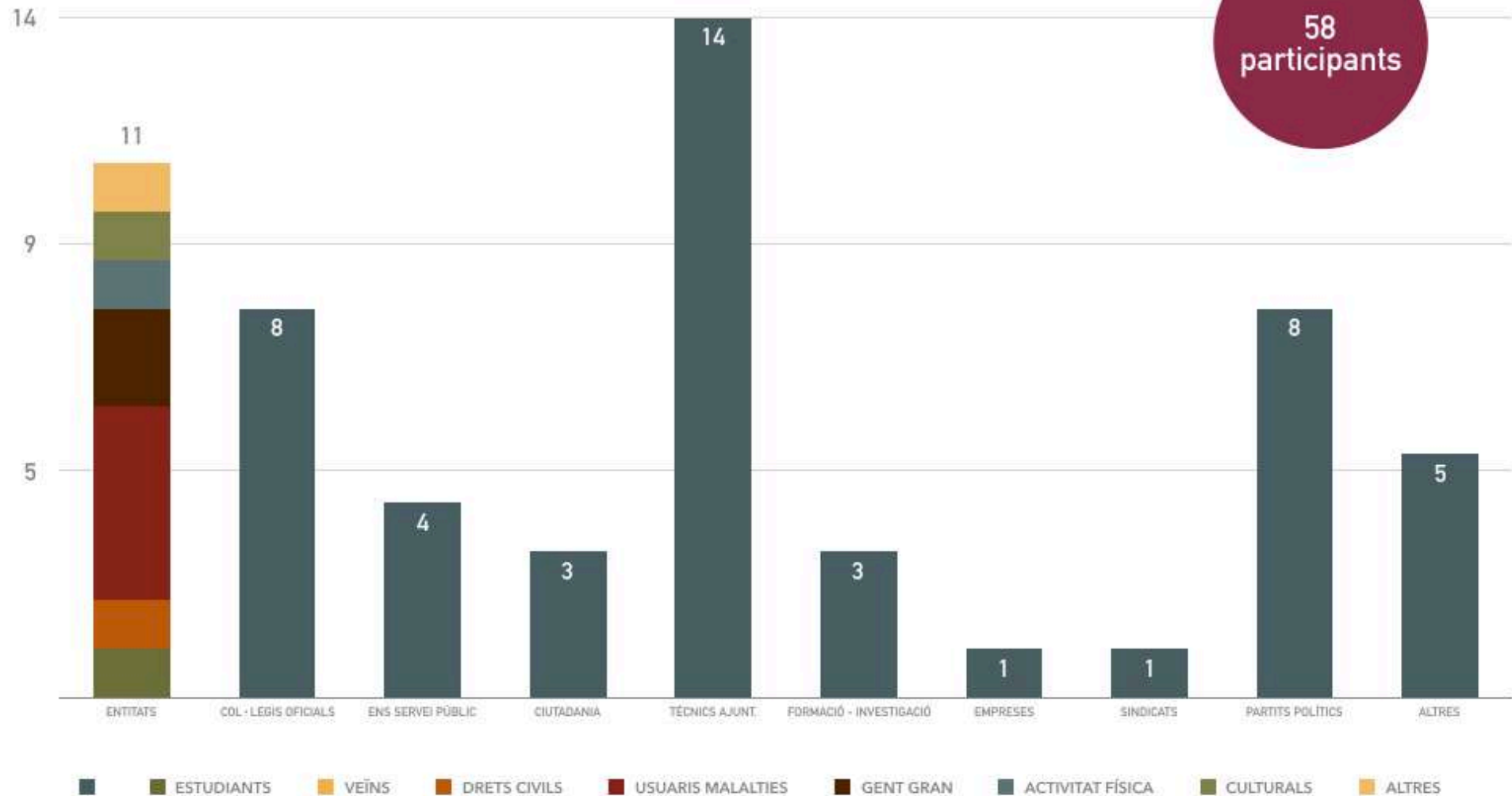
Com s'ha esmentat anteriorment, les aportacions fetes per les persones assistents es detallen en l'apartat 9. Les necessitats sentides.

TALLER DEL DIA 10 D'ABRIL DE 2018

TIPOLOGIA DE PARTICIPANTS

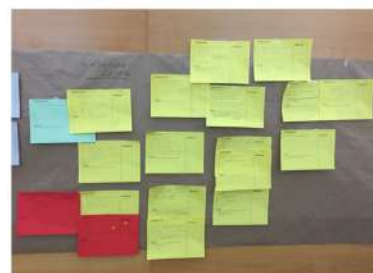
Gràfic 5: Nombre i tipologia de participants del Taller participatiu del dia 10 d'abril

Taller de proposta i prioritització d'accions

DATA: Dimarts, 8 de maig de 2018
LLOC: Antic Hospital de Sant Joan, Reus
HORA D'INICI: 16.30 h
DURADA: 3 h 45 min (aprox.)
NOMBRE DE PARTICIPANTS: 43

METODOLOGIA

- Recepció de participants i entrega d'informe del 1r taller.
- Exposició en plenari dels objectius de la sessió i de la metodologia de treball.
- Divisió dels assistents en les cinc taules de treball (5 grups d'unes 10 persones). Cada taula tenia una persona que feia de moderador/a i dinamitzador/a.
- Treball en grups. Cada grup va treballar i va fer aportacions sobre 4 dels 5 àmbits de treball plantejats (determinants socials de la salut). 30 minuts x 4 àmbits = 120 minuts.
- Retorn al plenari, on els/les dinamitzadors/ores exposaren les aportacions de cada una de les taules al conjunt dels assistents.
- Valoració/priorització individual de les propostes (cada assistent disposava de 4 gomets de cada color, que va poder distribuir entre les diferents propostes recollides en cada àmbit.
- Tancament de la sessió.

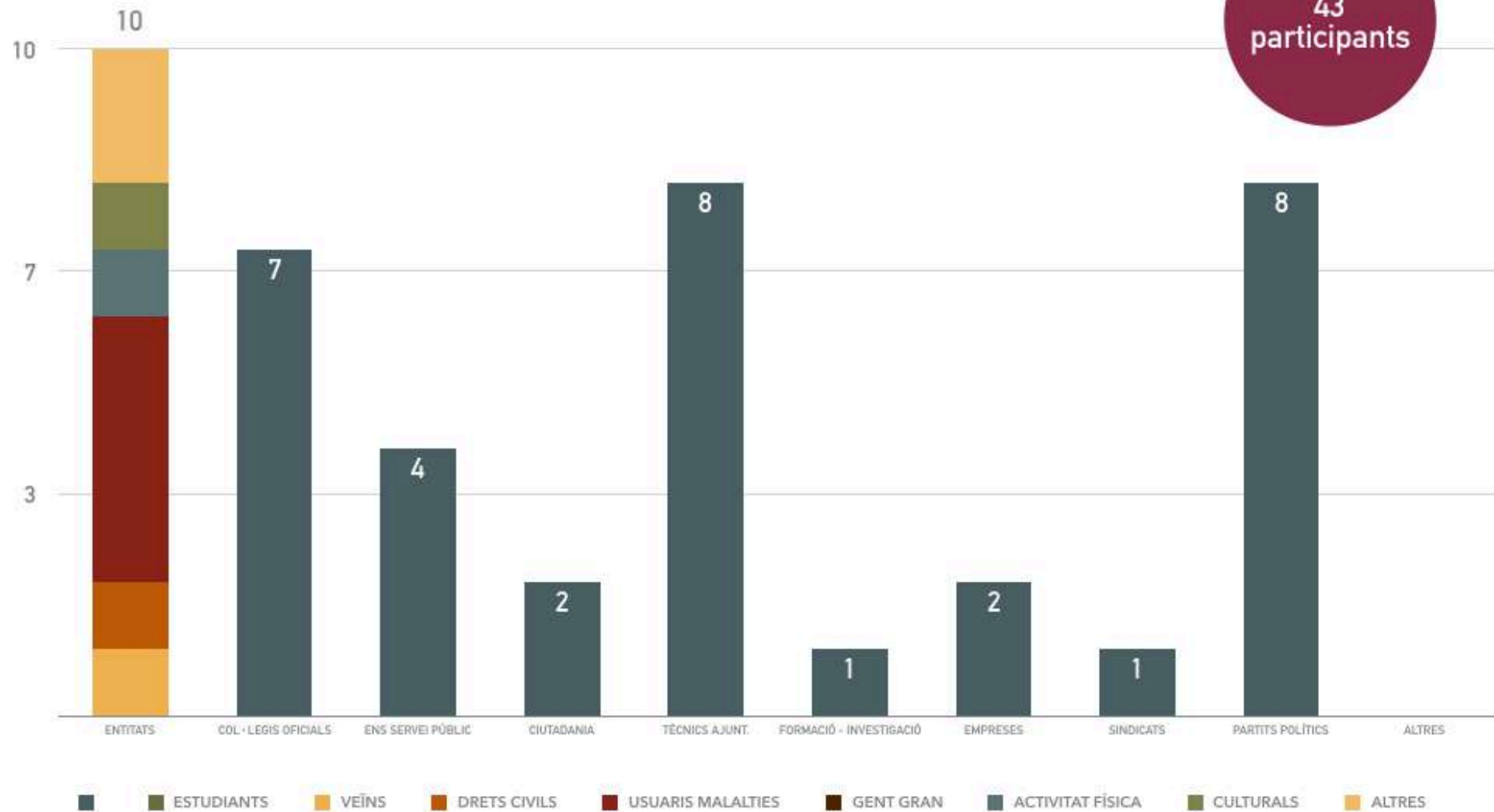

TALLER DEL DIA 8 DE MAIG DE 2018

TIPOLOGIA DE PARTICIPANTS

43
participants

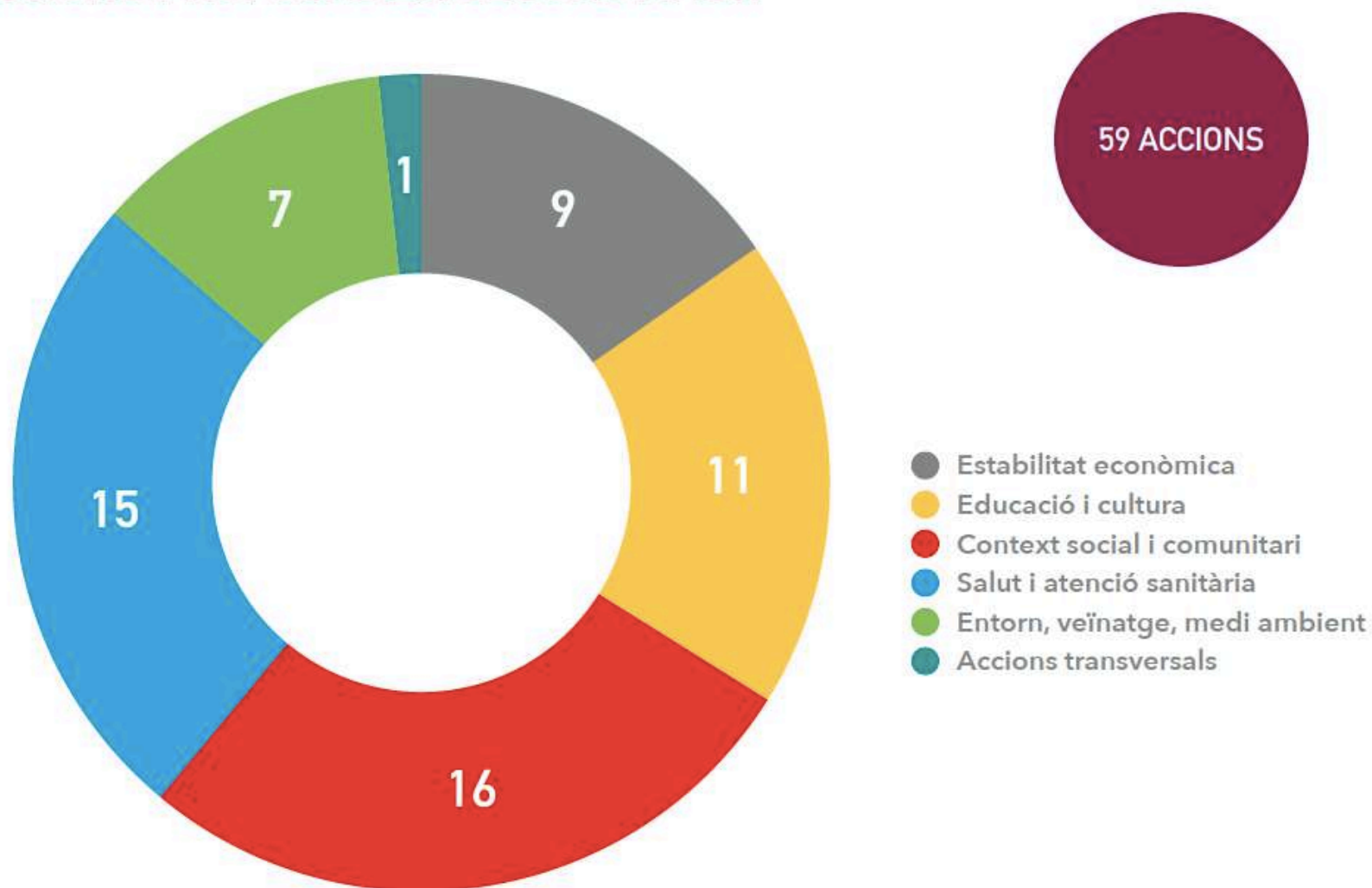

Gràfic 6. Nombre i tipologia de participants del Taller Participatiu del dia 8 de maig

TALLER DEL DIA 8 DE MAIG DE 2018

ACCIONS PROPOSADES, SEGONS ÀMBIT

Gràfic 7. Accions proposades en el taller del dia 8 de maig de 2018, segons àmbit

El Perfil de salut local (PSL)

Definint la situació de partida

El Perfil de salut local

Aquest apartat, a mode d'informe de salut que recull informació clau sobre l'estat de salut-malaltia a la ciutat de Reus, i basat en els determinants de la salut, pretén ser un **instrument per acostar-nos al coneixement de la realitat local en salut**.

Així, s'hi analitza i interpreta informació de salut a la ciutat, que es presenta, en aquest cas, en format gràfic i visual, per facilitar-ne la comprensió.

S'hi **recullen, doncs, de forma resumida, més concreta i gràfica**, els continguts dels diversos documents de diagnosi realitzats en el marc del procés de redacció del present Pla:

- Diagnosi integrada. Actualització del Pla de Salut de la Ciutat de Reus
- Consulta ciutadana sobre la salut
- Tallers participatius

Per tant, **per a una revisió més en detall de les dades recollides, es recomana la consulta dels documents originals**, on també apareixen totes les fonts de les dades i els gràfics.

En tot cas, la presentació de la informació en aquest apartat es fa tenint en compte una organització basada en els següents àmbits temàtics:

1. Població i territori
2. La llar i la família. L'habitatge
3. Condicions socioeconòmiques
4. L'estil de vida, els hàbits
5. La morbimortalitat
6. Altres aspectes de salut
7. Infraestructura sociosanitària
8. Plans municipals
9. Les necessitats sentides

1. Població i territori

Reus és un municipi de 103.615 habitants (any 2016), situat pròxim a la costa del mar Mediterrani. És la capital de la comarca del Baix Camp dins la província de Tarragona i en l'àrea metropolitana denominada Camp de Tarragona. Està situat a una altitud entre 114 i 142 metres sobre el nivell del mar.

Figura 4. Ubicació geogràfica de Reus dins d'Espanya i Catalunya

Per la seva categoria de capital d'una comarca té centralitzats en el seu terme municipal molts dels recursos de salut que formen part d'aquesta demarcació. Per tant, en alguns moments la realitat geogràfica de Reus serà tractada a nivell comarcal, donat que els recursos sanitaris són compartits amb les diferents ABS (àrees bàsiques de salut).

La figura mostra la distribució geogràfica de la Regió Sanitària del Camp de Tarragona, dels seus sectors sanitaris i de les ABS dependents.

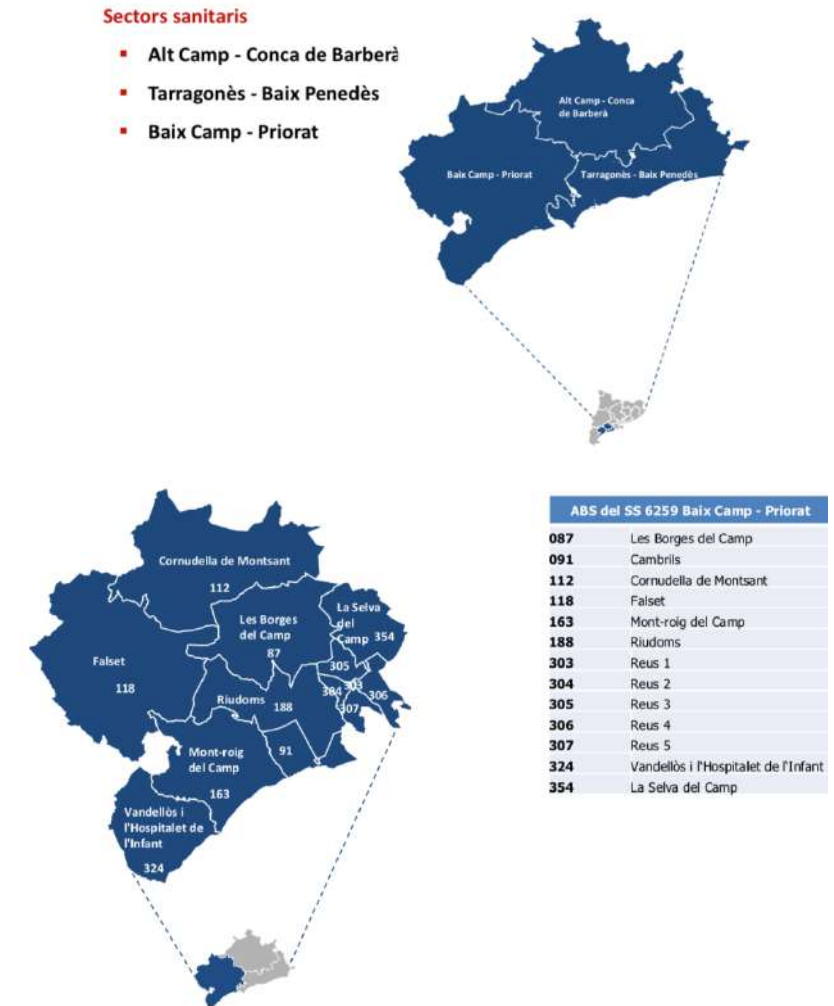
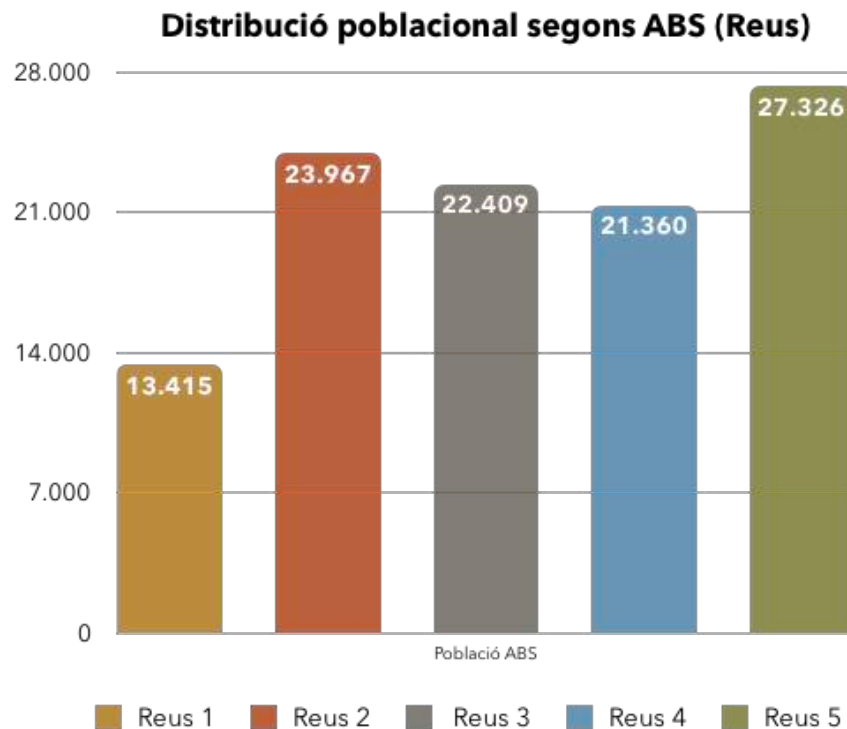

Figura 5. Distribució geogràfica de la Regió Sanitària del Camp de Tarragona, dels seus sectors sanitaris i de les ABS dependents

La ciutat de Reus està organitzada en **5 àrees bàsiques de salut**, cadascuna de les quals té un centre sanitari d'atenció primària de referència.

Tot seguit es mostra la població que correspon a cada una d'aquestes àrees bàsiques:

Gràfic 8. Població resident assignada a cada ABS segons Resolució del director del CatSalut de data 5 de març de 2018. Font: Registre central de població del CatSalut (RCA)

En alguns moments el document fa referència als districtes del municipi. Tot seguit es mostra la seva delimitació territorial:

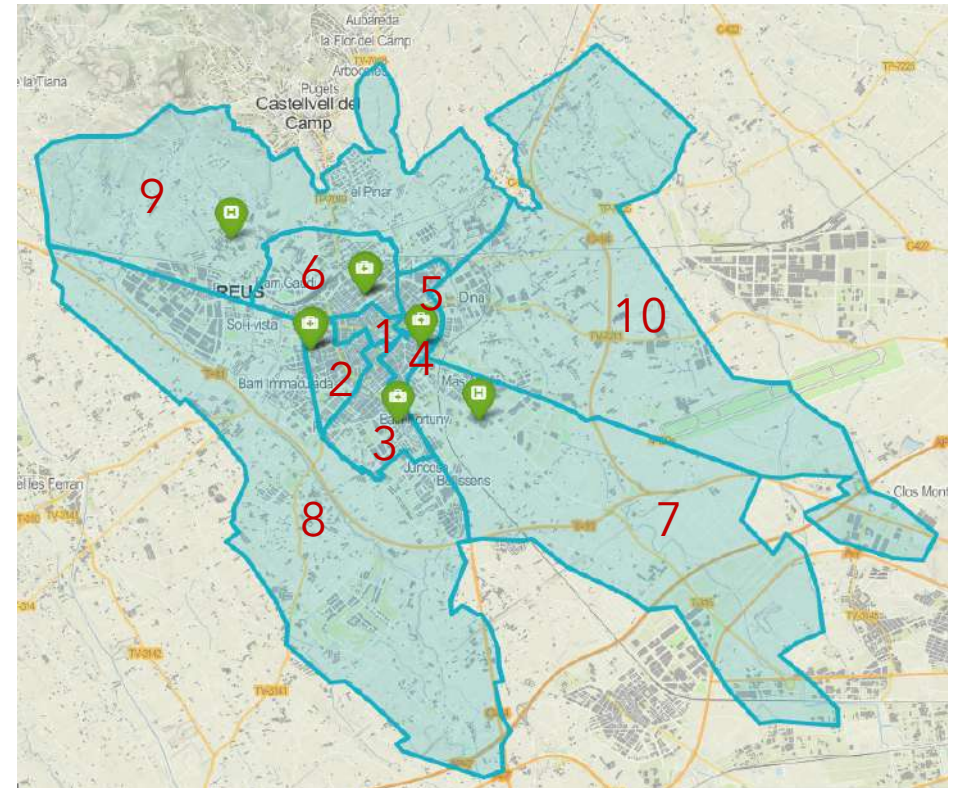
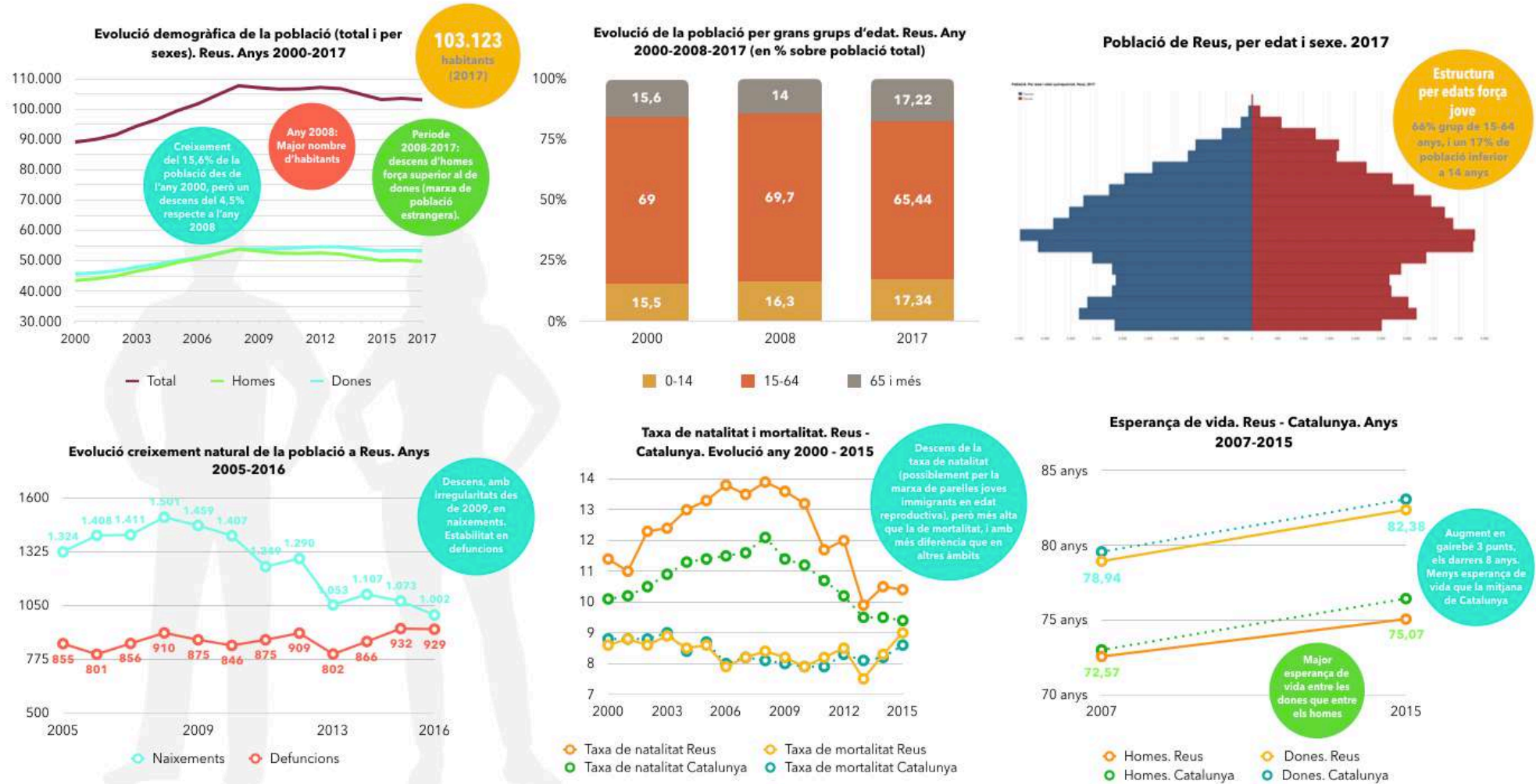

Figura 6. Plànol de Reus per districtes. Font: Diagnosi integrada, de l'actualització del Pla de Salut de Reus

EVOLUCIÓ, ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ. MOVIMENT NATURAL I ESPERANÇA DE VIDA

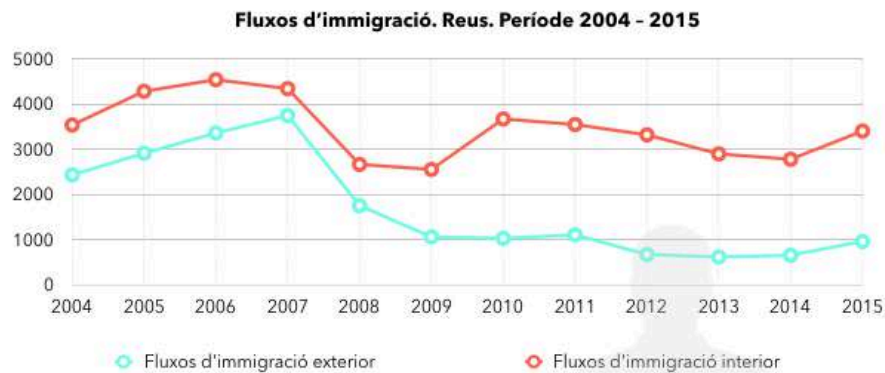
Població i territori

Gràfic 9. Evolució, estructura de la població. Moviment natural i esperança de vida (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

MOVIMENT MIGRATORI. ORIGEN DE LA POBLACIÓ. FILLS/ES DE LA POBLACIÓ IMMIGRANT

Població i territori

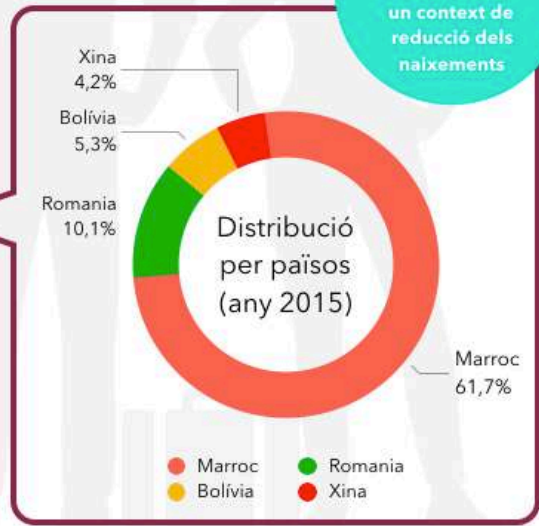

En els darrers anys la immigració exterior ha disminuït, mentre que la interior s'ha mantingut més o menys constant

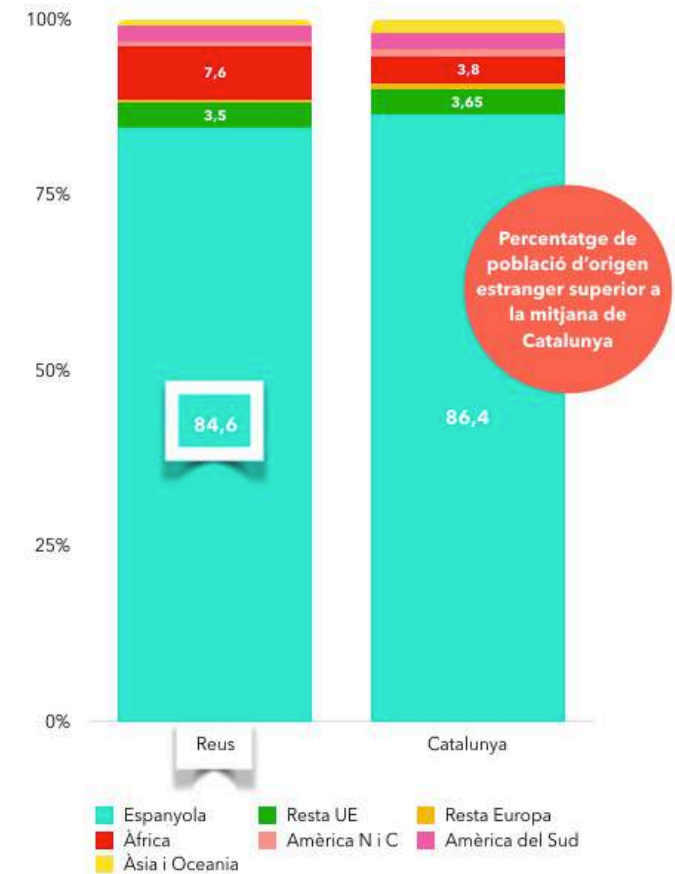
Naixements de mares immigrants (2008-2015)

Més intensa reducció del % de naixements entre les mares immigrants, en un context de reducció dels naixements

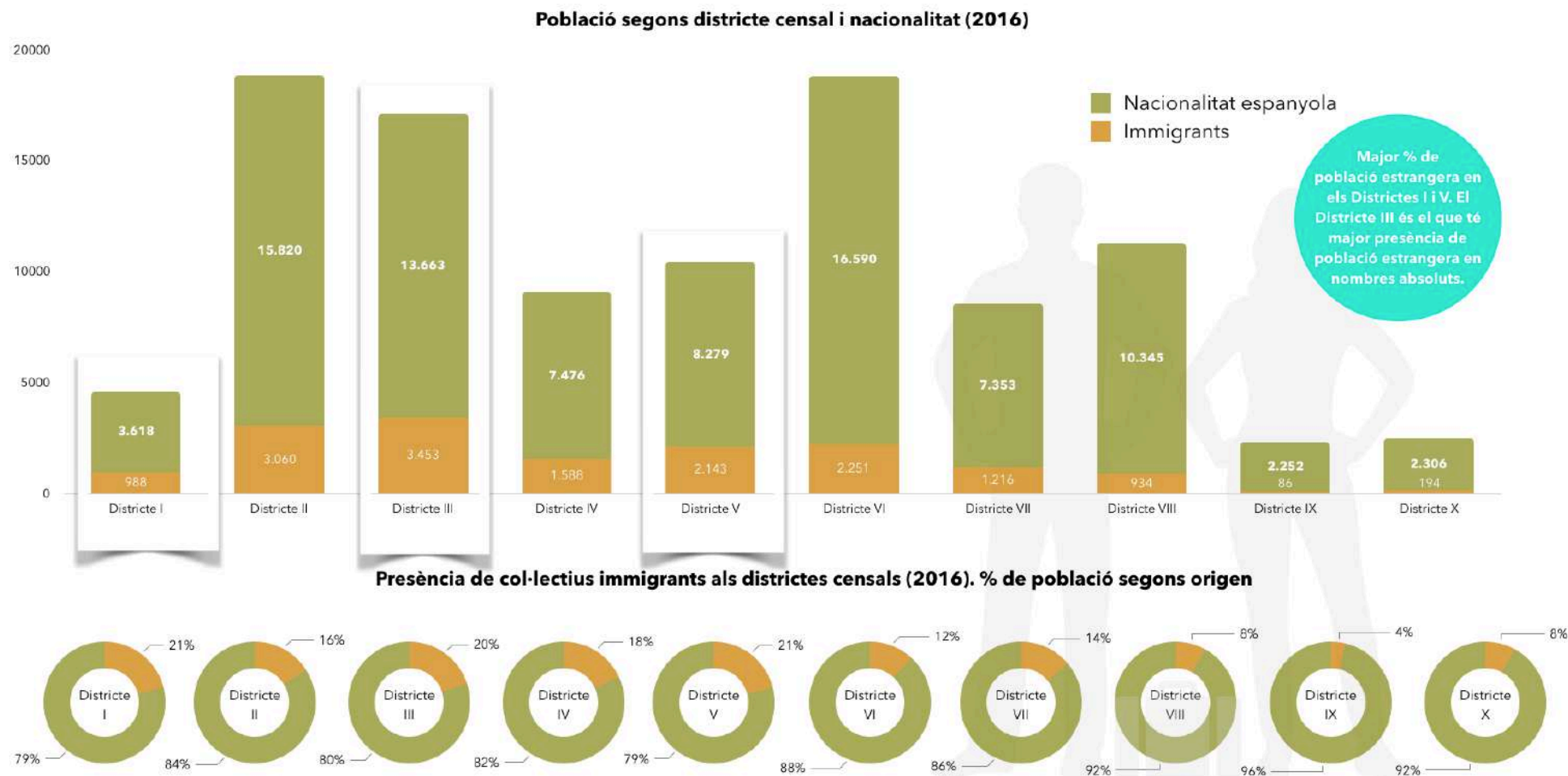
Origen de la població. Comparativa Reus - Catalunya. 2016

Gràfic 10. Moviment migratori. Origen de la població. Fills/filles de la població immigrant (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

ORIGEN DE LA POBLACIÓ. LOCALITZACIÓ DE LA POBLACIÓ IMMIGRANT

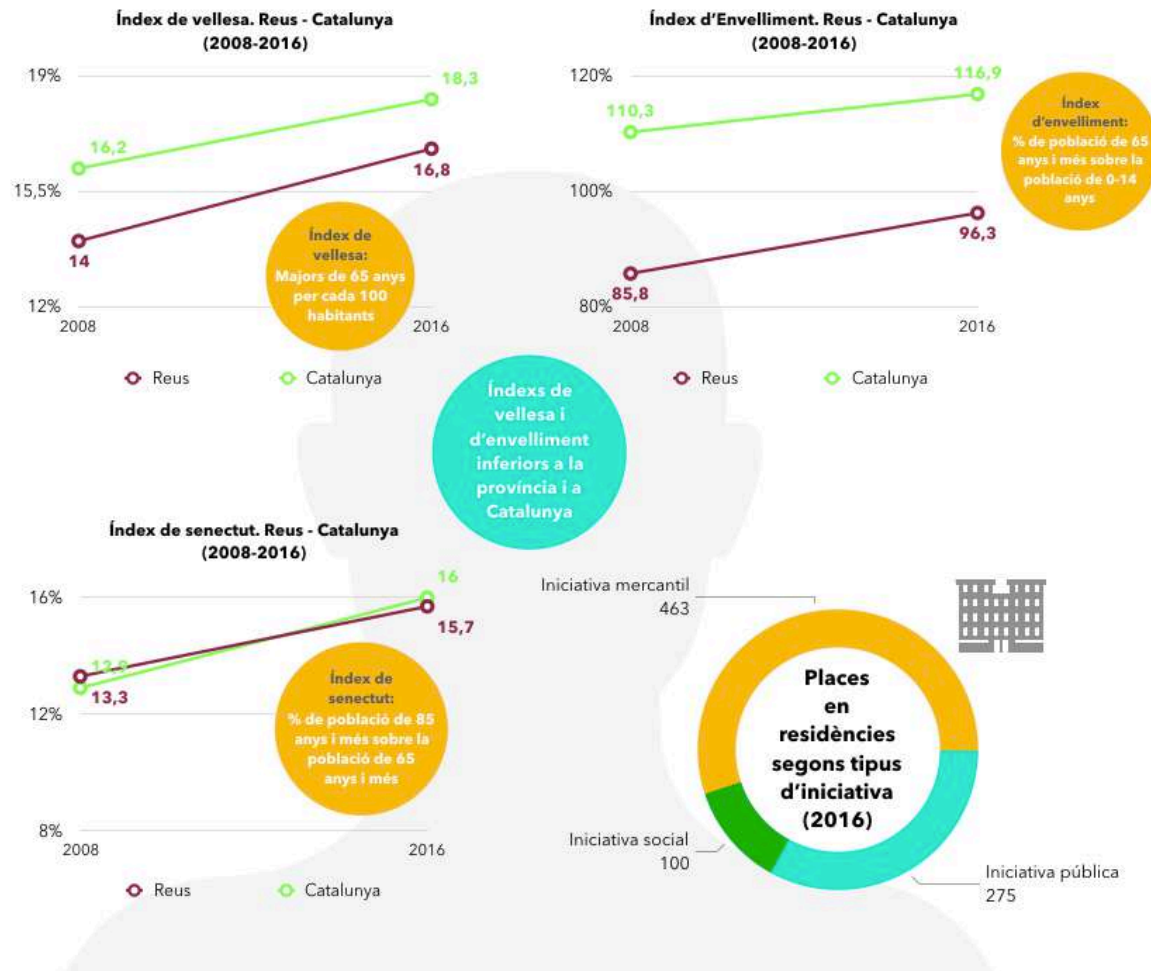
Població i territori

Gràfic 11. Origen de la població. Localització de la població immigrant (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

GENT GRAN

MORTALITAT

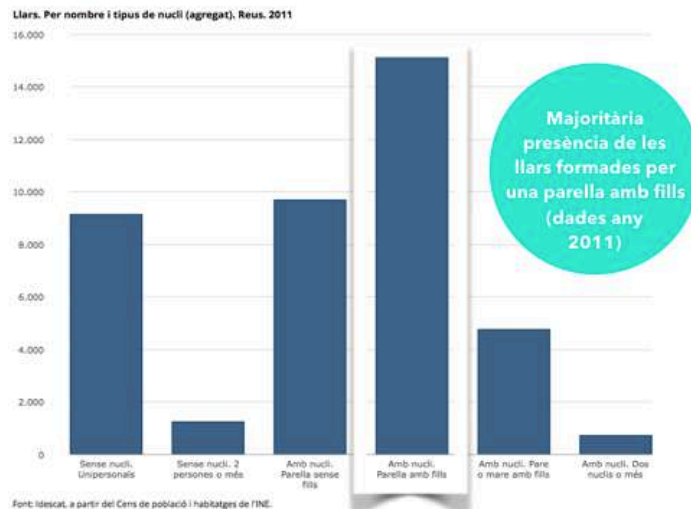
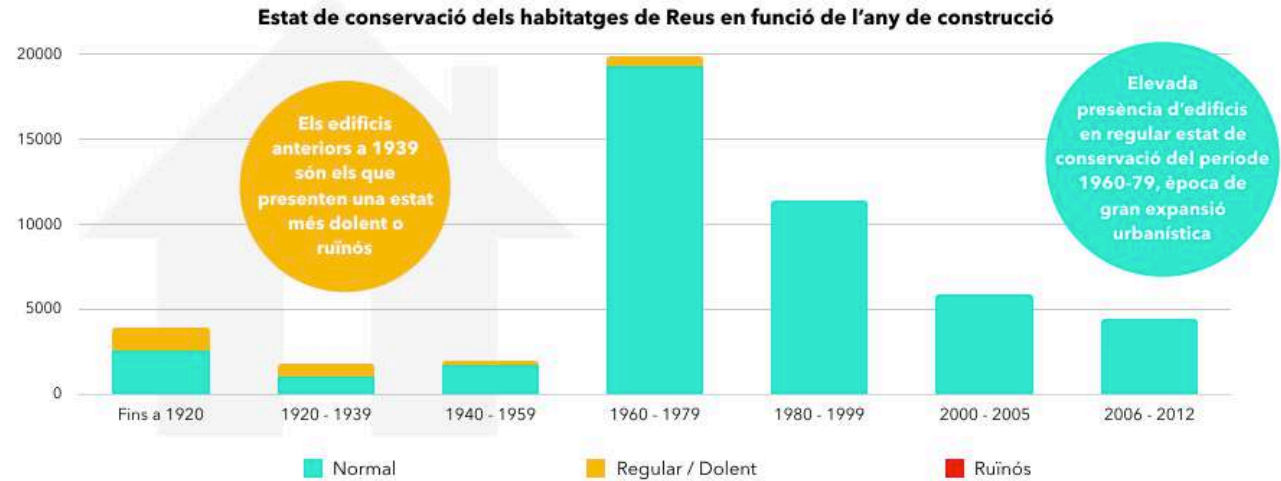
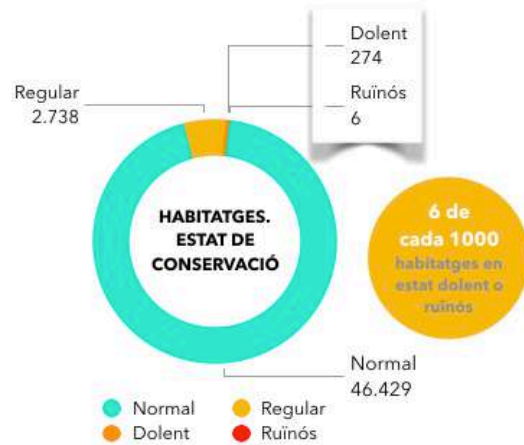

Gràfic 12. Gent gran. Mortalitat (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

2. La llar i la família. L'habitatge

HABITATGES, LLARS I FAMÍLIES

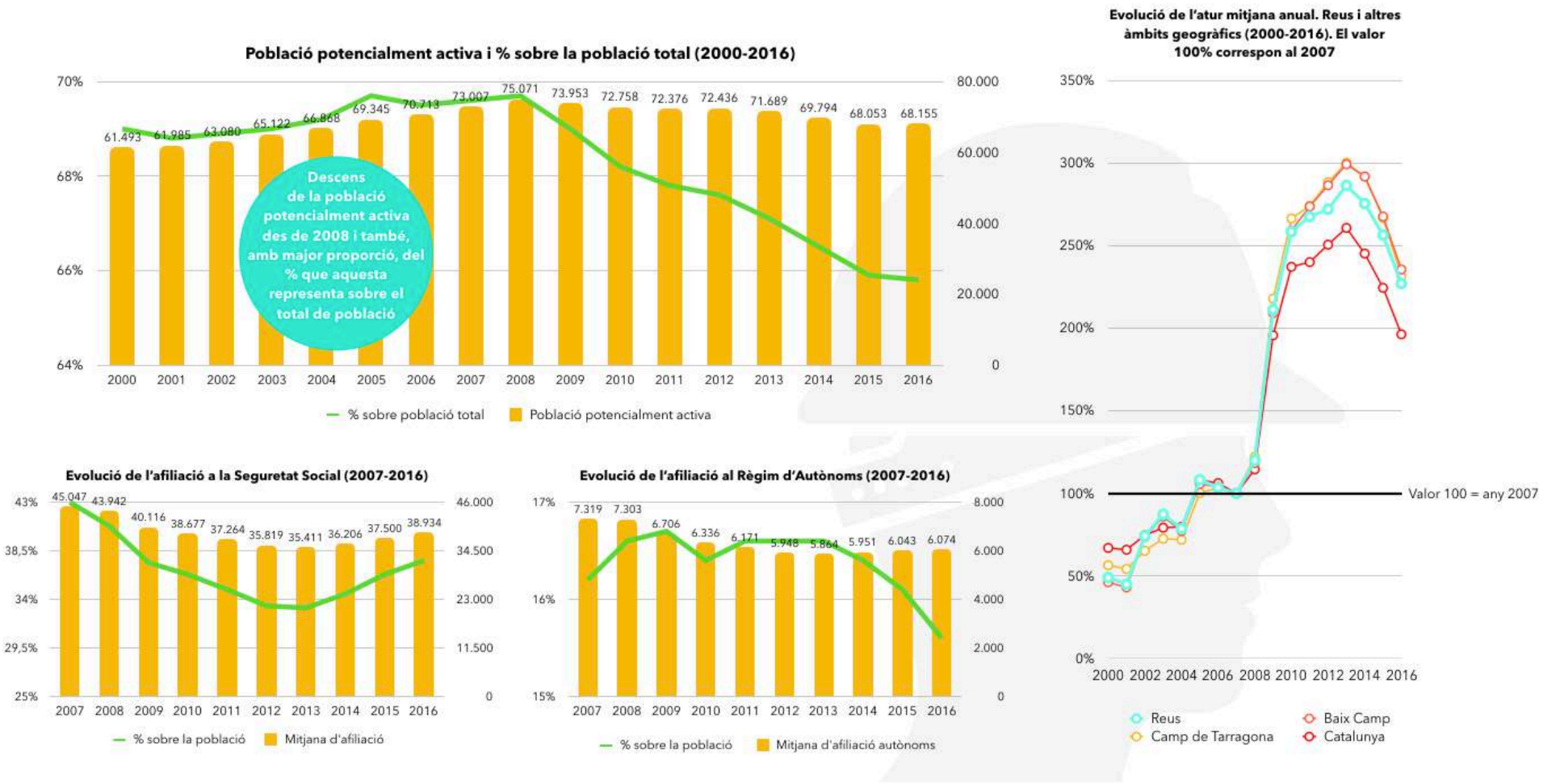
NOTA: Les dades d'habitatge, llars i famílies s'han extret del darrer Cens de Població i Habitatges de l'INE, i per tant són de l'any 2011

Gràfic 13. Habitatges, llars, famílies (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

3. Condicions socioeconòmiques

MERCAT DE TREBALL

Gràfic 14. Mercat de treball (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

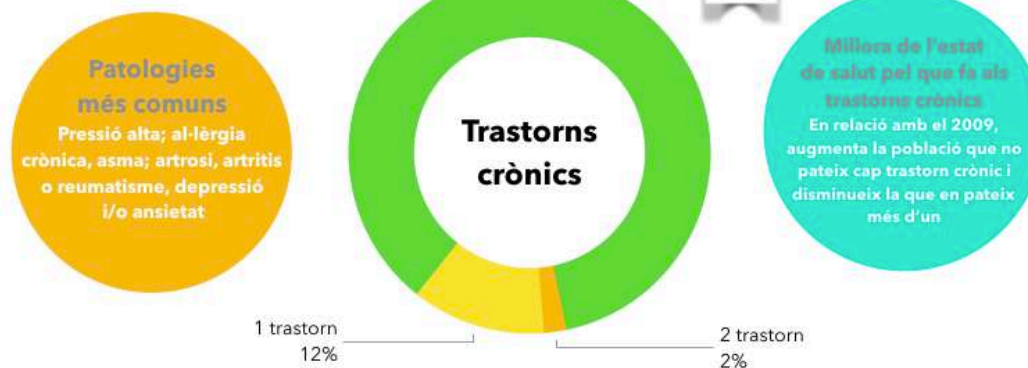
4. L'estil de vida, els hàbits

ESTAT DE SALUT

Hàbits i estil de vida

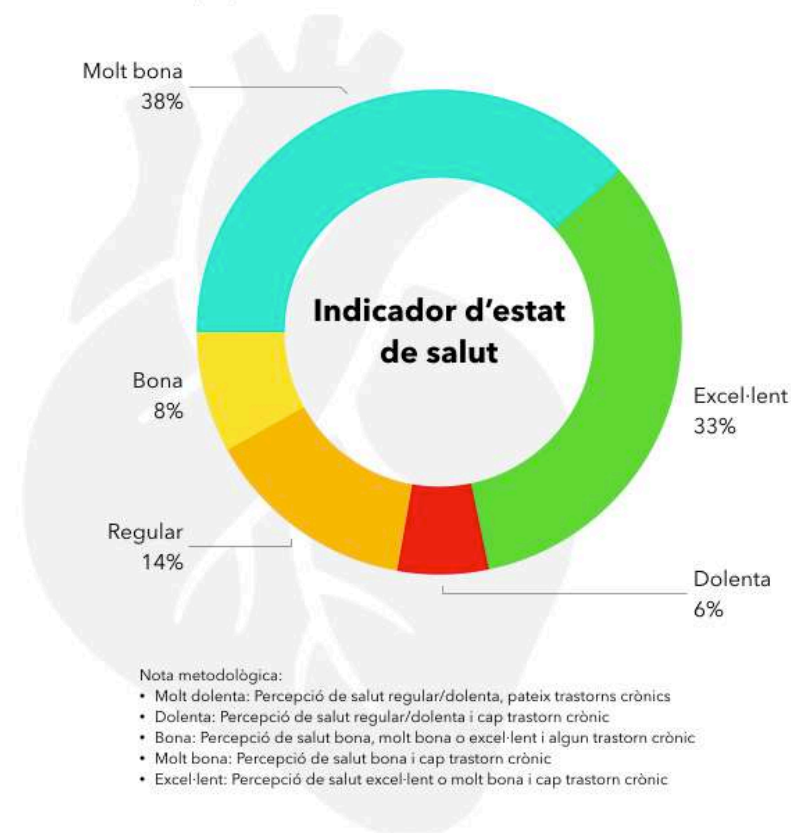

Ha patit o pateix algun trastorn crònic? Quants?

Indicador d'estat de salut

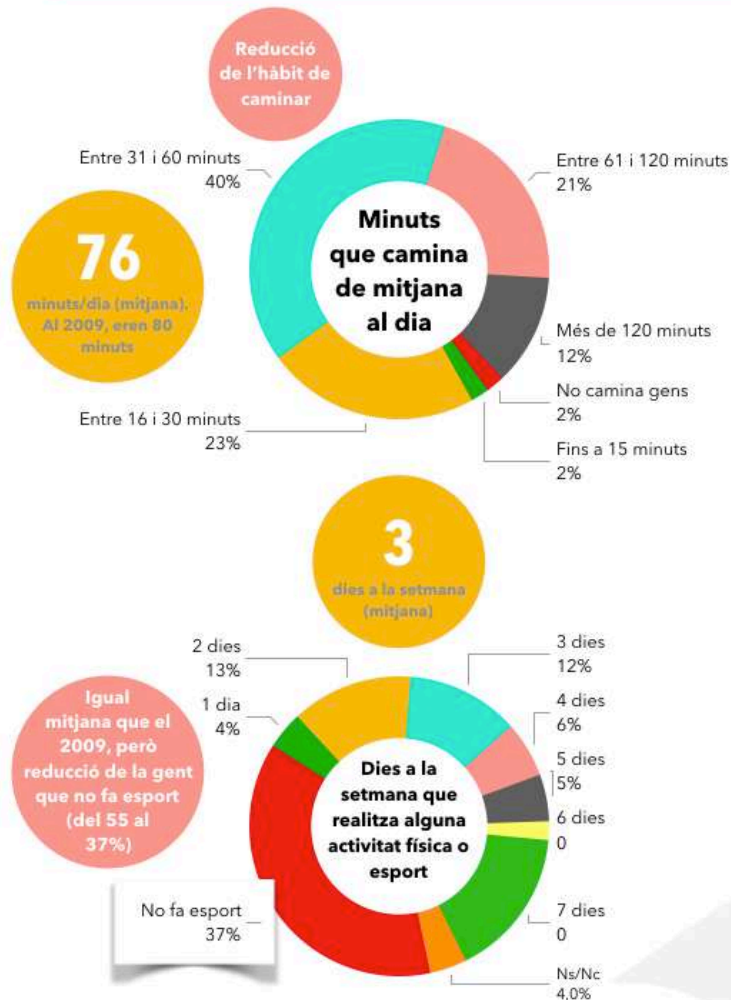
Per tal d'avaluar l'estat de salut s'ha elaborat un indicador específic. Aquest indicador ha estat construït a partir de les variables que mesuren la percepció de l'estat de salut propi i el nombre de trastorns crònics que pateix.

Gràfic 15. Estat de salut (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

ACTIVITAT FÍSICA

Hàbits i estil de vida

Indicador d'activitat física

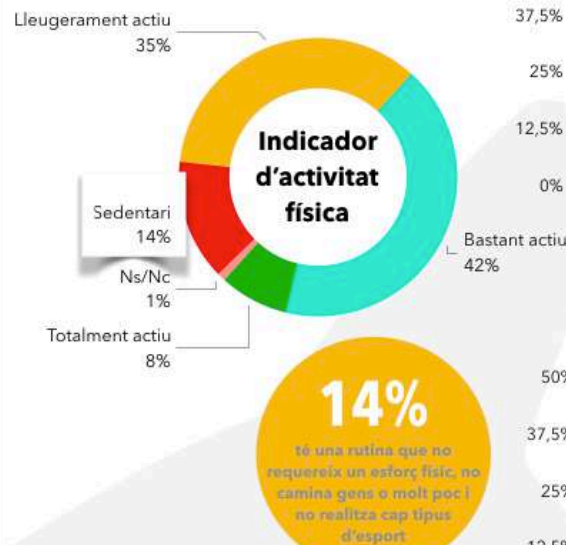
Nota metodològica:

Sedentari: La seva activitat no requereix un esforç físic, camina menys de 30 minuts i no fa esport.

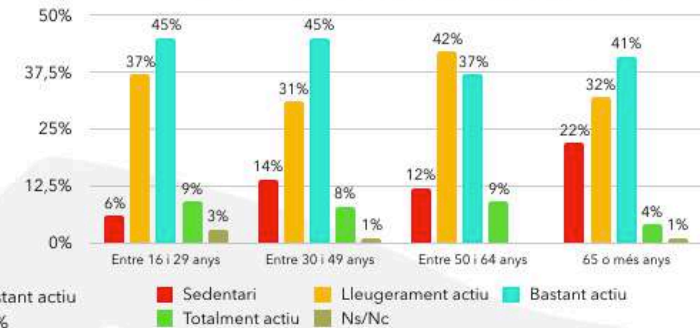
Lleugerament actiu: La seva activitat no requereix esforç físic, camina més de 30 minuts i/o fa esport menys de 3 dies a la setmana.

Bastant actiu: La seva activitat no requereix esforç físic, camina més de 30 minuts i/o fa esport 3 o més dies a la setmana; la seva activitat requereix un esforç físic però no fa esport 3 o més dies a la setmana o no camina més d'una hora diària.

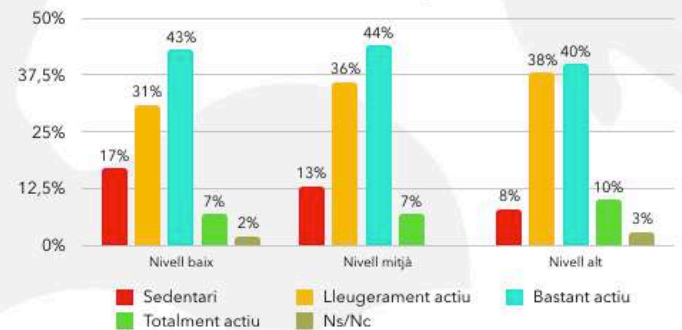
Totalment actiu: la seva activitat requereix una activitat física important, camina més de mitja hora al dia i fa esport 3 o més dies.

Indicador d'activitat física, segons grups d'edat

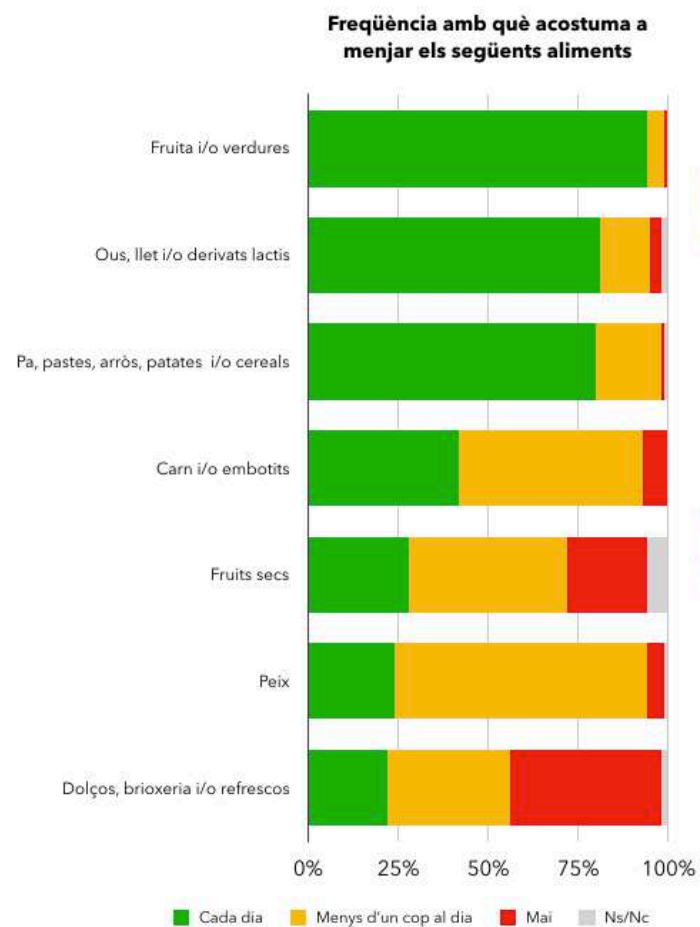
Indicador d'activitat física, segons nivell d'estudis

Gràfic 16. Activitat física (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

HÀBITS D'ALIMENTACIÓ

Hàbits i estil de vida

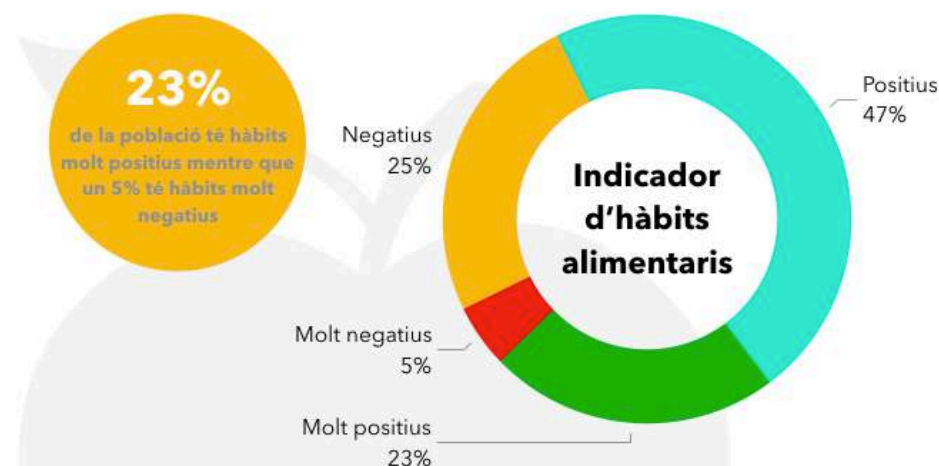

Un percentatge important de població menja fruita i/o verdura, ous, llets i/o derivats lactis, o pa, pastes, arròs, patates i/o cereals cada dia

Principals canvis en relació amb el 2009: Augment de consum d'ous, hidrats de carboni, fruita seca i pa; i una disminució del consum de dolços, brioixeria i/o refrescos

Indicador d'hàbits alimentaris

Per tal de conèixer quins són els hàbits d'alimentació de la població s'ha creat l'indicador d'hàbits alimentaris. Aquest indicador ha estat construït a partir de la freqüència amb què s'acostuma a menjar cadascun dels aliments.

Nota metodològica:

S'ha creat un índex basat en la freqüència de consum tenint en compte les següents correspondències

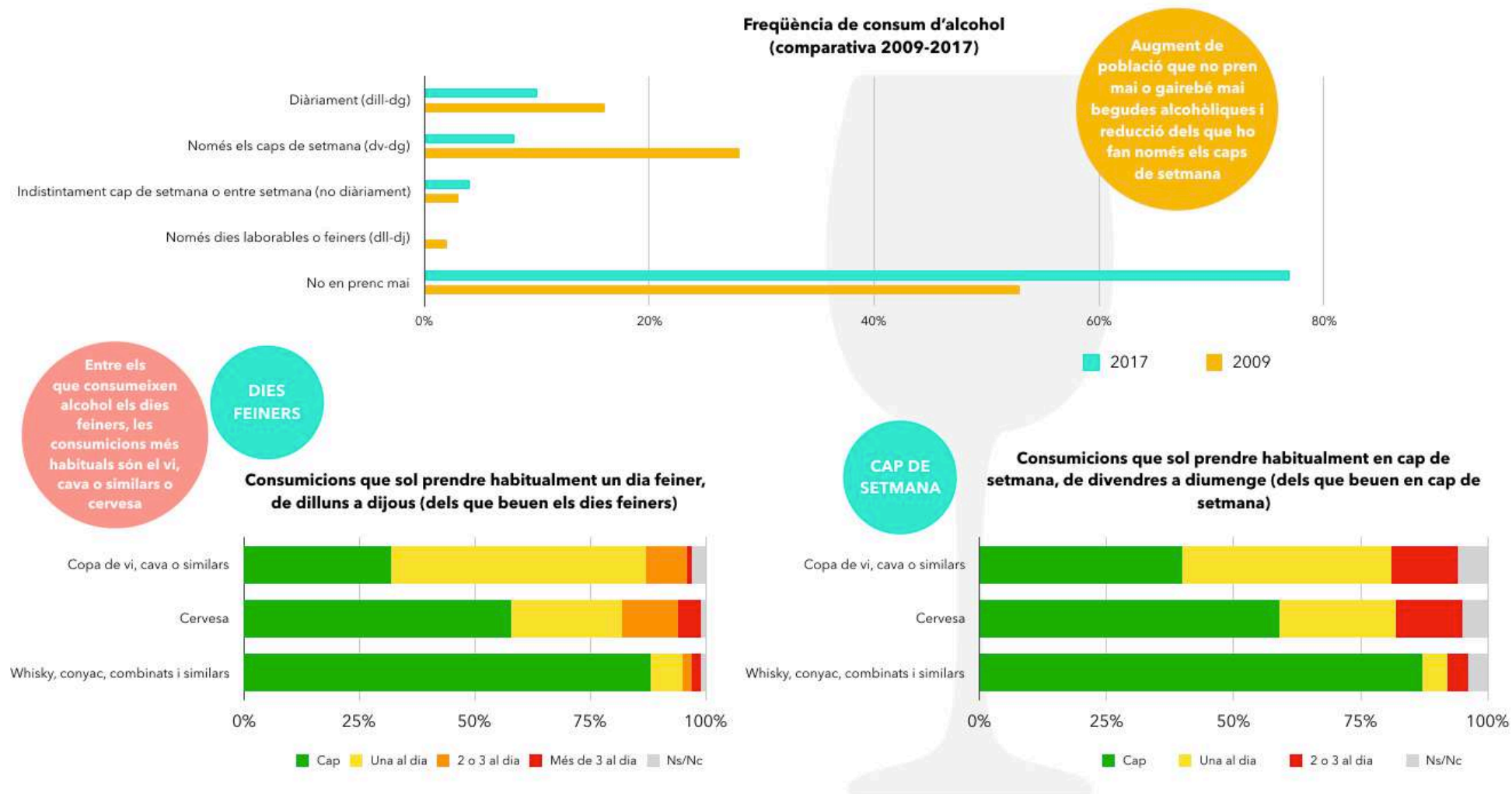
	Cada dia	Menys d'un cop al dia	Mai
Carn i/o embotits	-1	0	1
Peix	0	1	-1
Fruits secs	0	1	-1
Dolços, brioixeria i/o refrescos	-1	0	1
Ous, llet i/o derivats lactis	1	0	-1
Pa, pastes, arròs, patates i/o cereals	1	0	-1
Fruita i/o verdures	1	0	-1

Molt negatiu: índex entre -4 i 0
 Negatiu: índex entre 1 i 2
 Positiu: índex entre 3 i 4
 Molt positiu: índex entre 5 i 7

Gràfic 17: Hàbits d'alimentació (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

CONSUM D'ALCOHOL

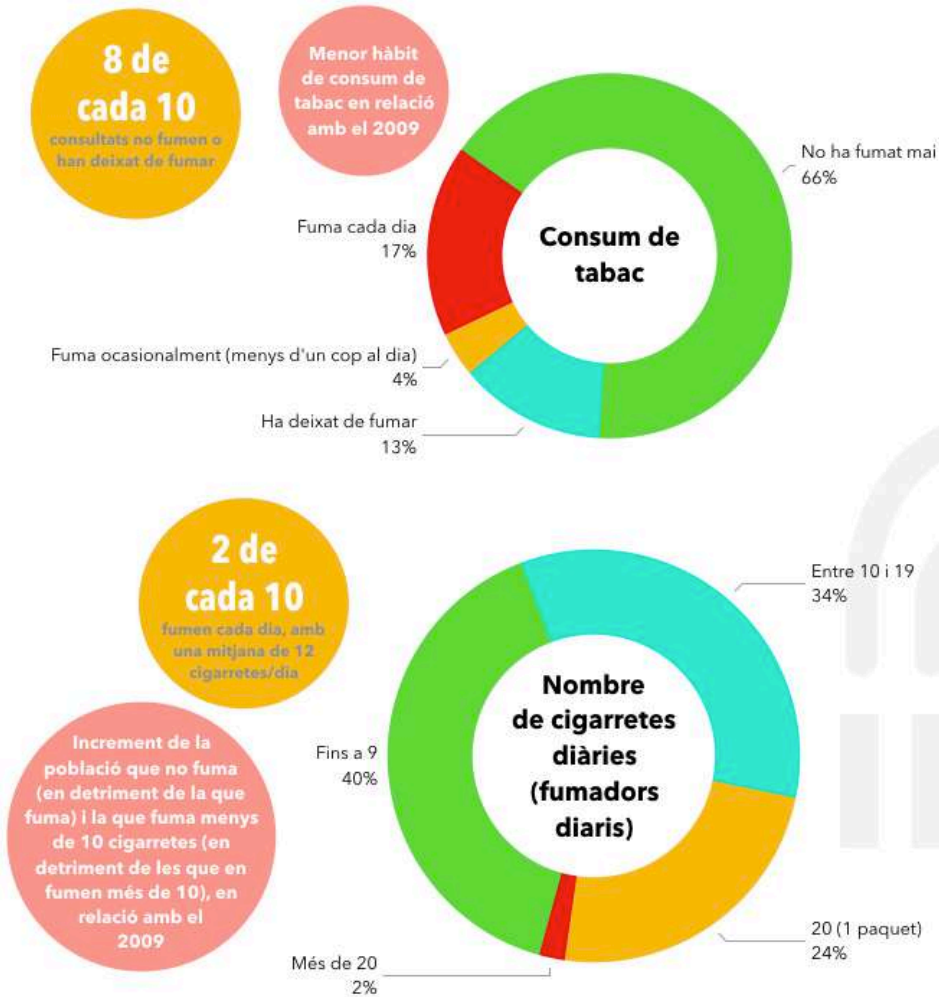
Hàbits i estil de vida

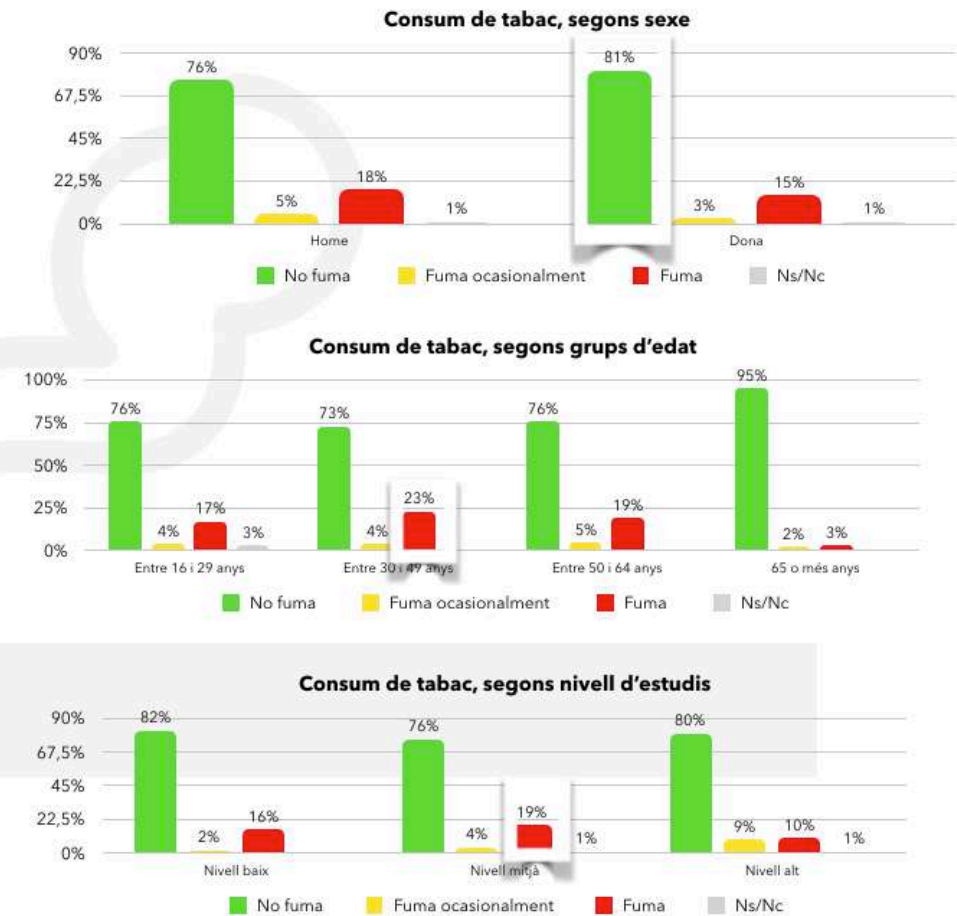
Gràfic 18: Consum d'alcohol (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

CONSUM DE TABAC

Hàbits i estil de vida

Consum de tabac. Perfils sociodemogràfics

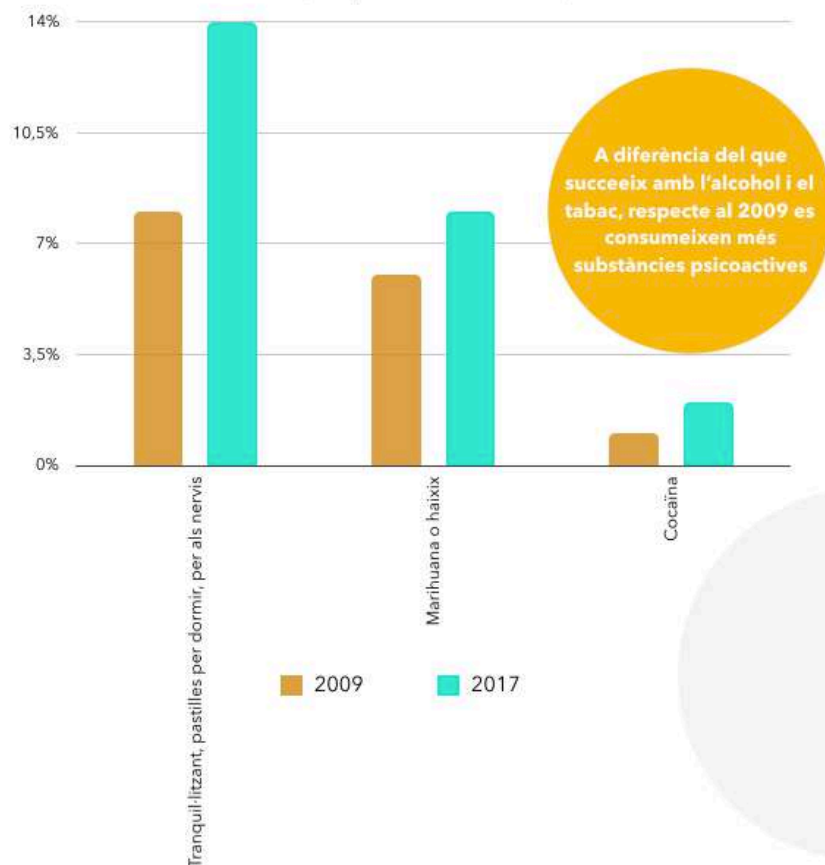

Gràfic 19: Consum de tabac (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

CONSUM D'ALTRES SUBSTÀNCIES

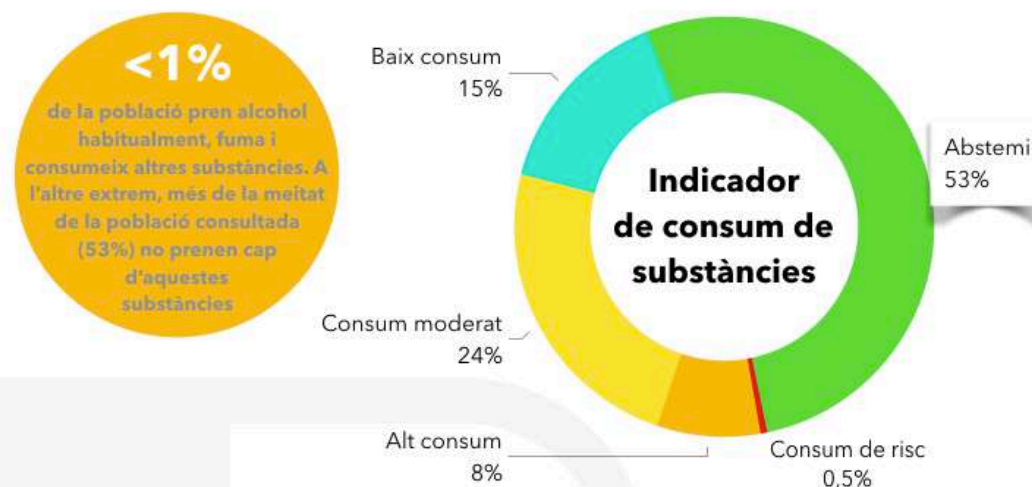
Hàbits i estil de vida

Consum de substàncies. N'ha pres alguna vegada a la vida? (comparativa 2009-2017)

Indicador de consum de substàncies

Per tal de conèixer els hàbits de la població respecte al consum de substàncies psicoactives s'ha elaborat l'indicador de consum de substàncies. Aquest índex ha estat construït a partir de les variables que mesuren el consum de tabac, alcohol, medicaments, marihuana o haixix i cocaïna.

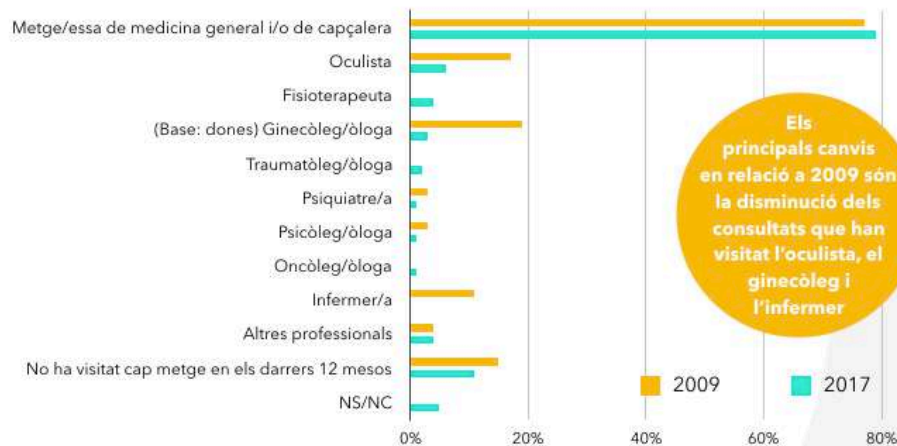
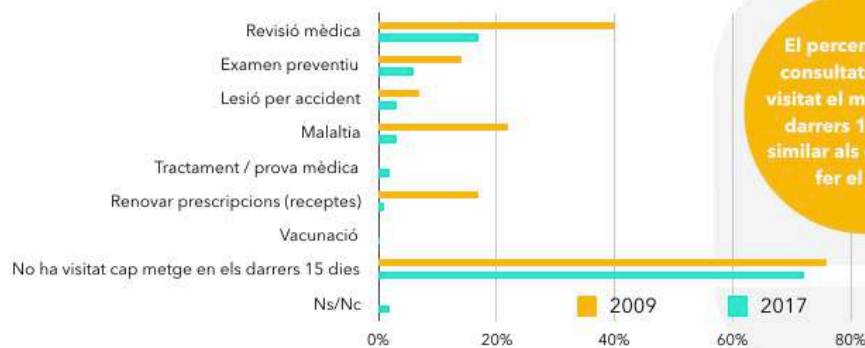
Nota metodològica:

- Consum de risc: fuma, beu alcohol freqüentment i ha pres tranquil·litzants, ansiolítics o marihuana o cocaïna recentment.
- Alt consum: fuma, beu alcohol freqüentment però no ha pres tranquil·litzants, ansiolítics o marihuana o haixix o cocaïna recentment; o fuma, beu alcohol esporàdicament però ha pres tranquil·litzants, ansiolítics o marihuana o haixix o cocaïna recentment; o no fuma, beu alcohol freqüentment però ha pres tranquil·litzants, ansiolítics o marihuana o haixix o cocaïna recentment.
- Consum moderat: fuma i beu alcohol esporàdicament o beu alcohol freqüentment però no fuma ni consumeix altres substàncies; o ni fuma ni beu però consumeix altres substàncies.
- Baix consum: fuma o beu esporàdicament però no consumeix altres substàncies.
- Abstemi: No fuma, ni beu, ni consumeix altres substàncies.

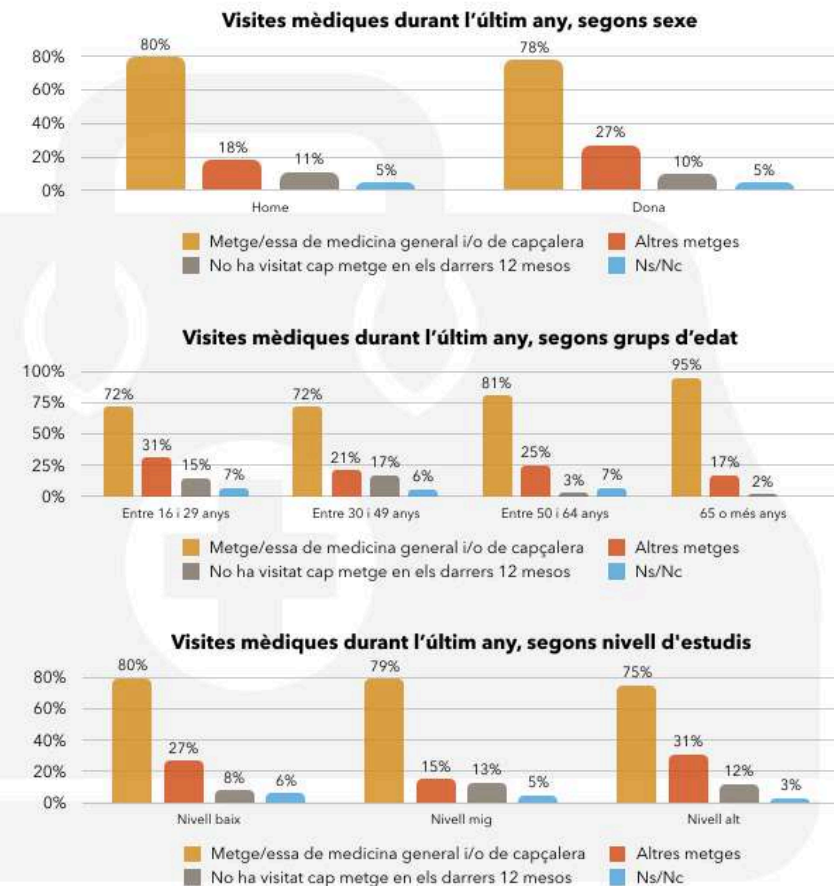
Gràfic 20: Consum d'altres substàncies (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

VISITES MÈDIQUES

Hàbits i estil de vida

Visites a metges per motius de salut en els últims 12 mesos (comparativa 2009-2017)

Visites mèdiques durant els últims 15 dies (comparativa 2009-2017)

Visites mèdiques durant l'últim any. Perfils sociodemogràfics

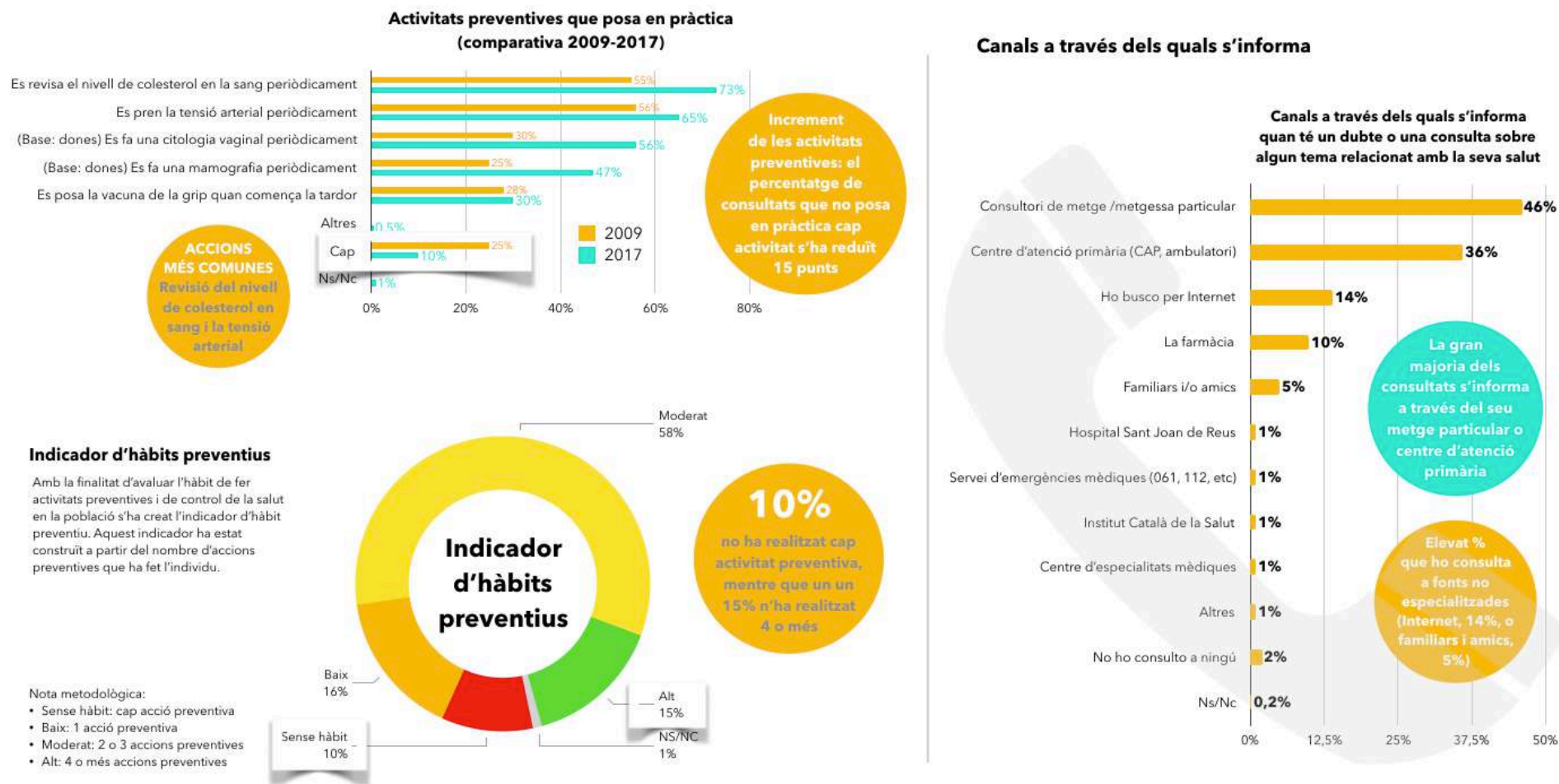
Nota: els % no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

Gràfic 21. Visites mèdiques (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

HÀBITS PREVENTIUS

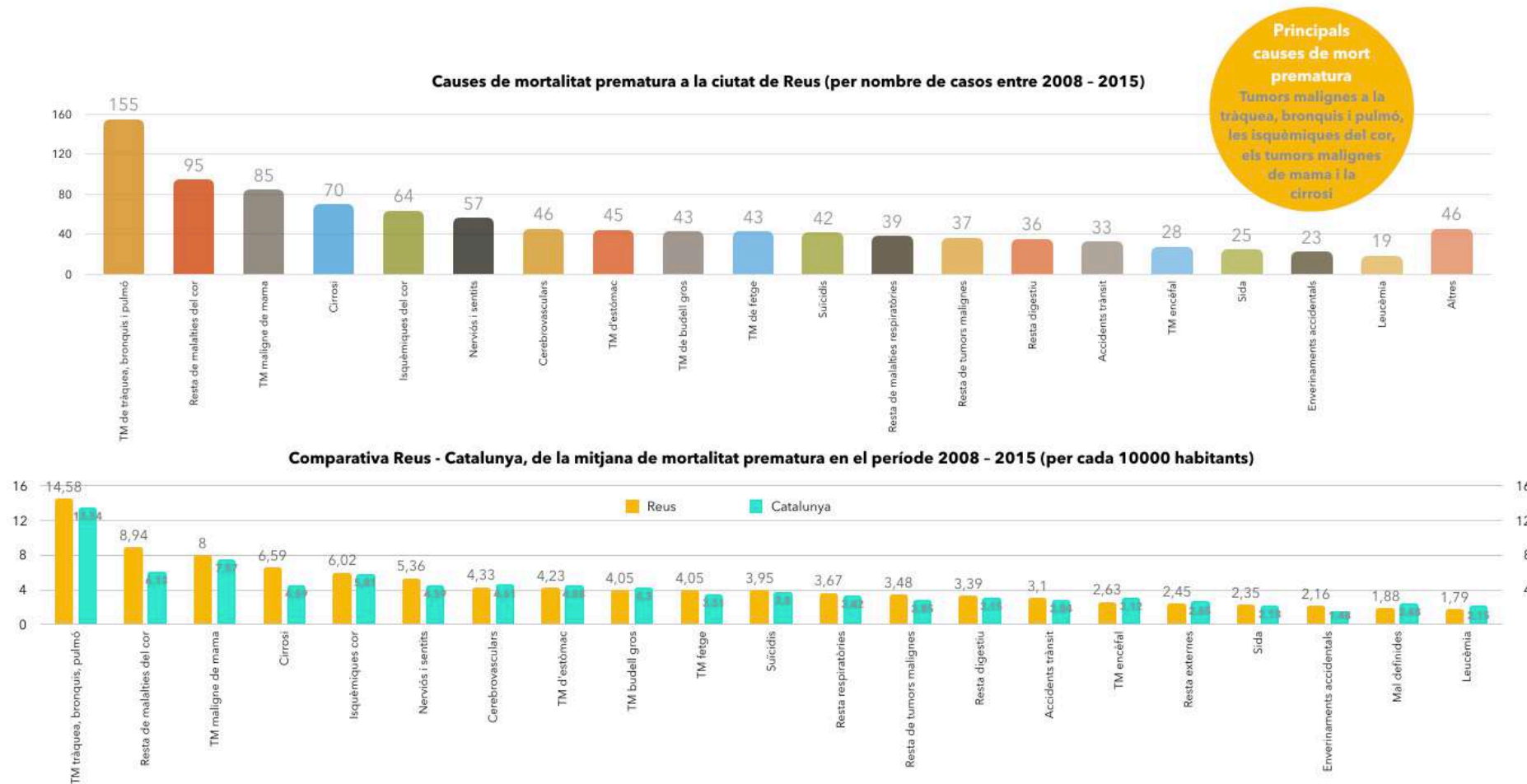
Hàbits i estil de vida

Gràfic 22. Hàbits preventius (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)

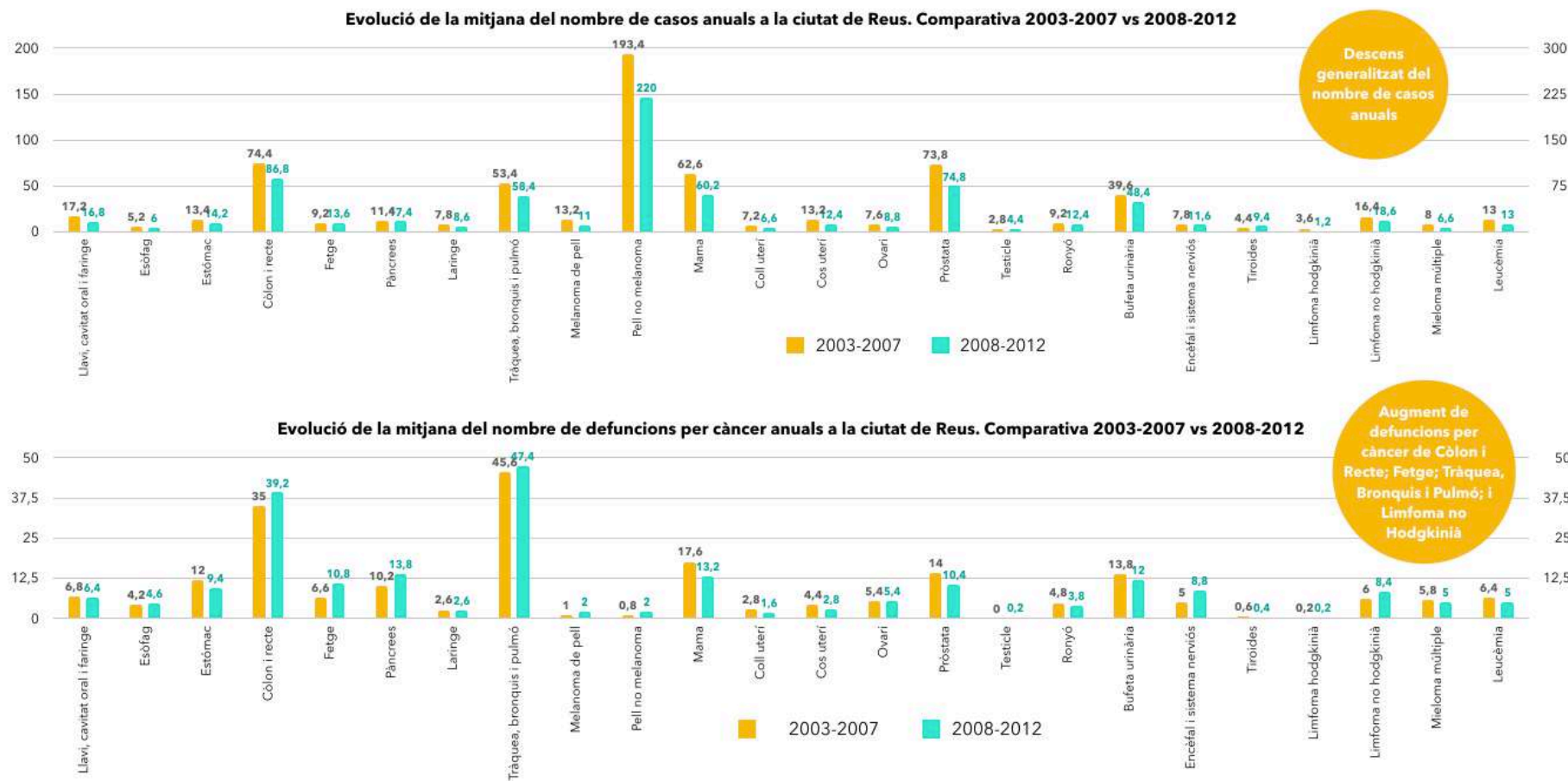
5. La morbimortalitat

MORTALITAT PREMATURA. CAUSES

Gràfic 23: Mortalitat prematura, causes (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

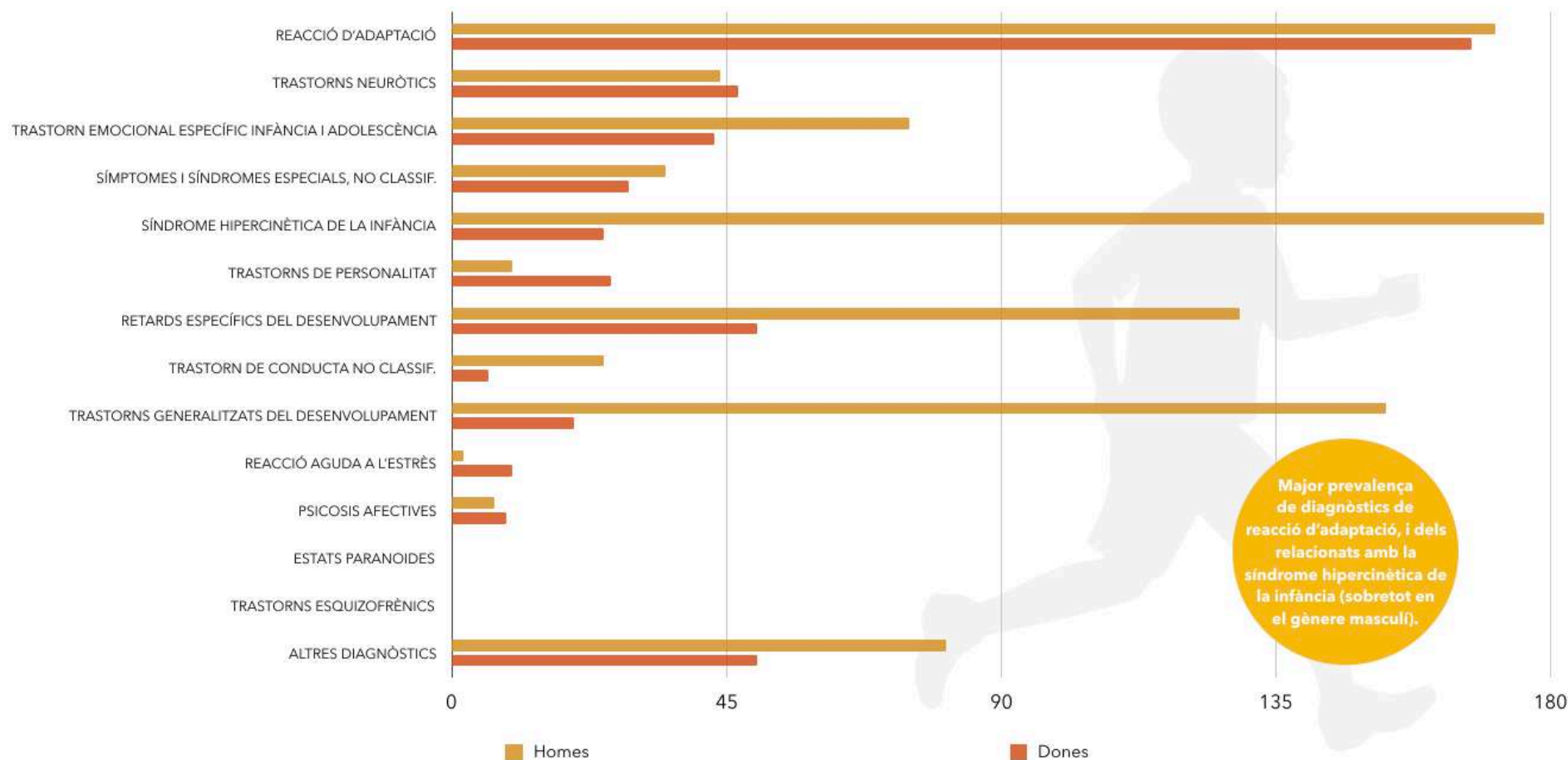
MALALTIES ESPECÍFIQUES. CÀNCER

Gràfic 24. Malalties específiques. Càncer (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

MALALTIES ESPECÍFIQUES. SALUT MENTAL JOVES

Diagnòstics més prevalents al CSMIJ de Reus per sexe. Any 2016

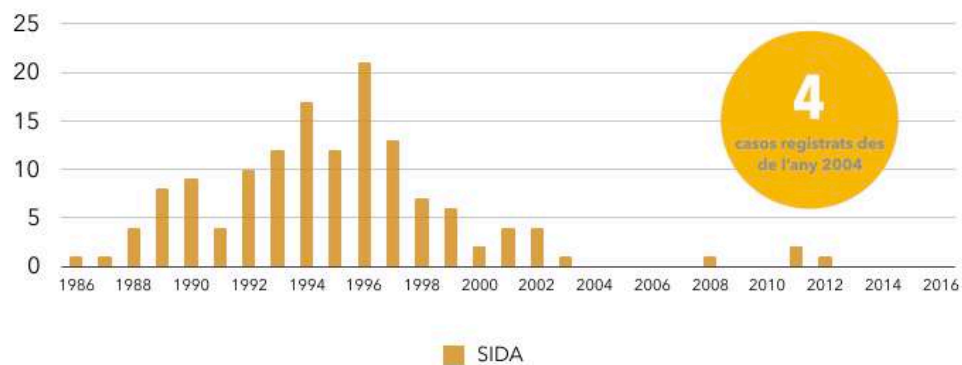

Gràfic 25: Malalties específiques. Salut mental i joves (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)

MALALTIES ESPECÍFIQUES

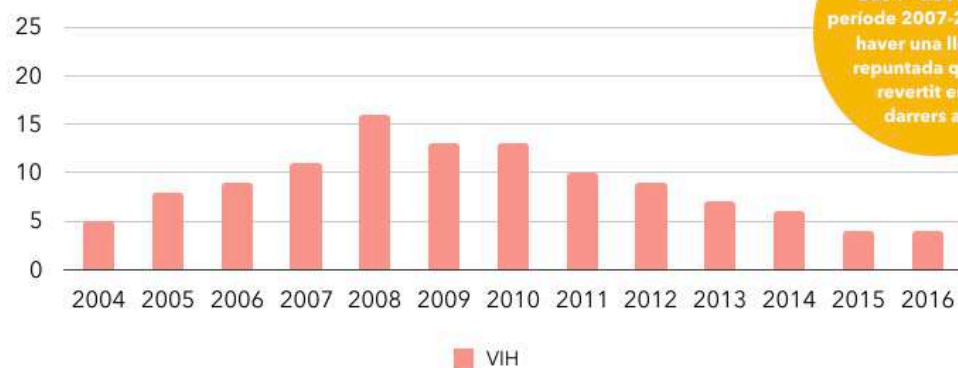
SIDA I VIH

Evolució del nombre de casos de SIDA. Període 1986- 2016

4 casos registrats des de l'any 2004

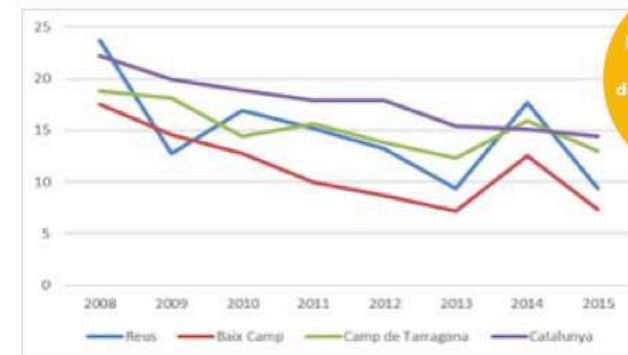
Evolució del nombre de casos de VIH. Període 1986- 2016

Tendència a la baixa en el període 2004 - 2016. En el període 2007-2011 hi va haver una lleugera repuntada que s'ha revertit en els darrers anys

TUBERCULOSI

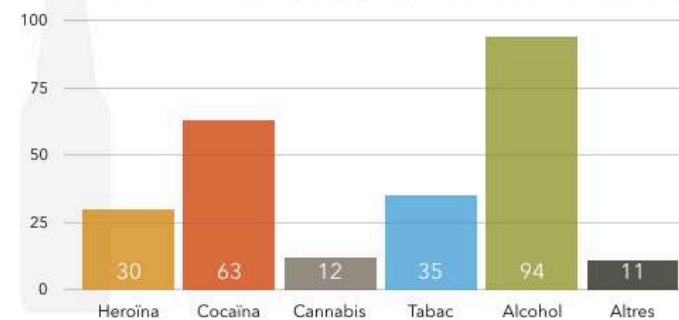
Evolució de la taxa d'incidència de tuberculosi a Reus, Baix Camp, Regió Sanitària Camp de Tarragona i Catalunya (2008-2015)

L'any 2014 és l'únic que trenca la tendència de disminució de la taxa d'incidència de la tuberculosi

DROGODEPENDÈNCIES

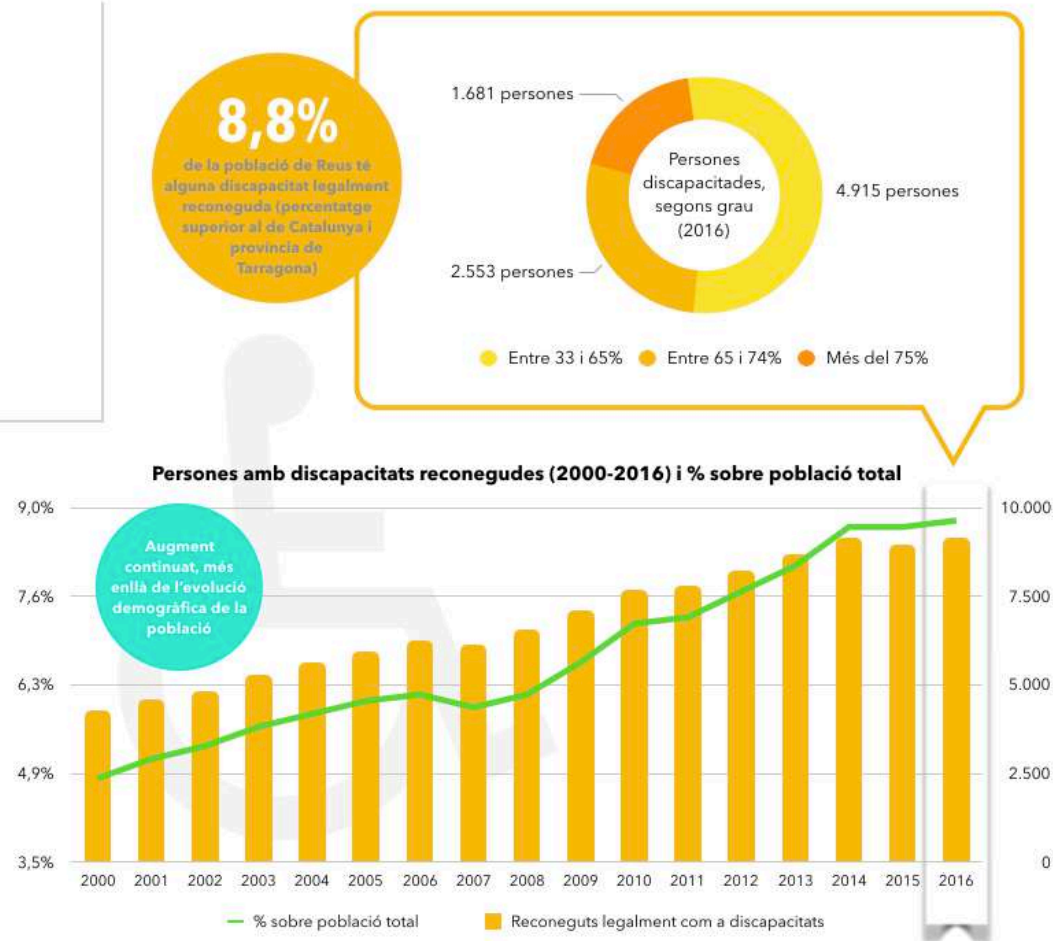
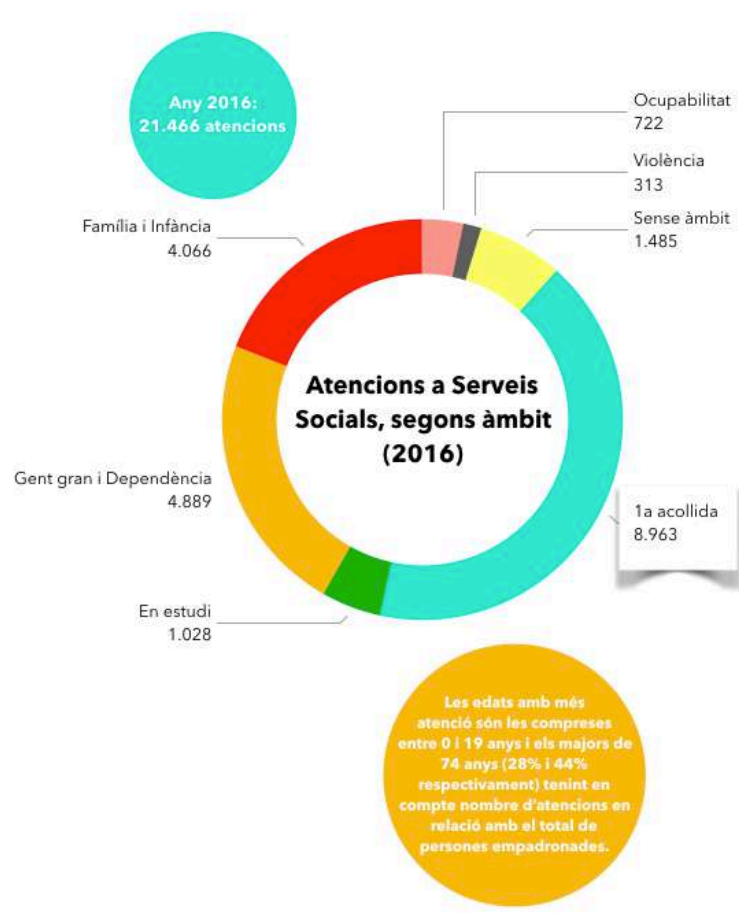
Inicis de tractament per tipus de substància a la ciutat de Reus (2016)

Gràfic 26. Malalties específiques. Sida i VIH, tuberculosi i drogodependències (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

SERVEIS SOCIALS

DISCAPACITATS

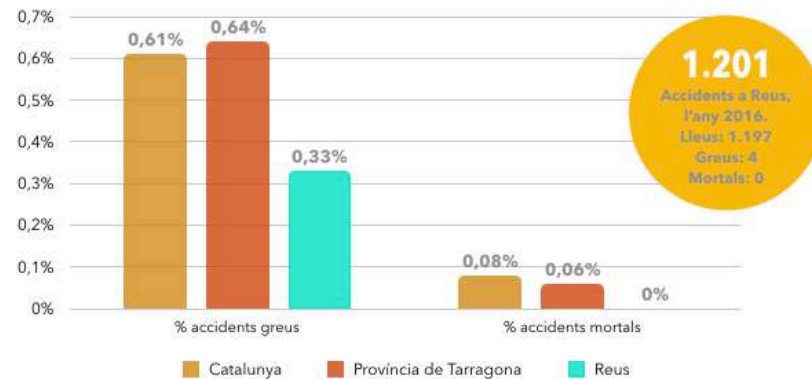
Gràfic 27: Serveis socials. Discapacitats (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

6. Altres aspectes de salut

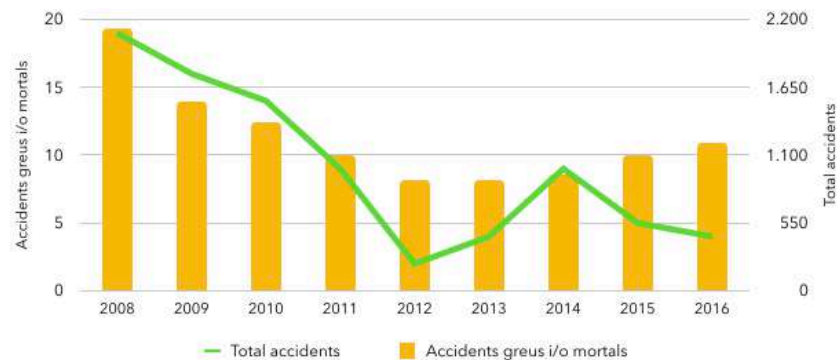
ACCIDENTS DE TREBALL

Altres aspectes de salut

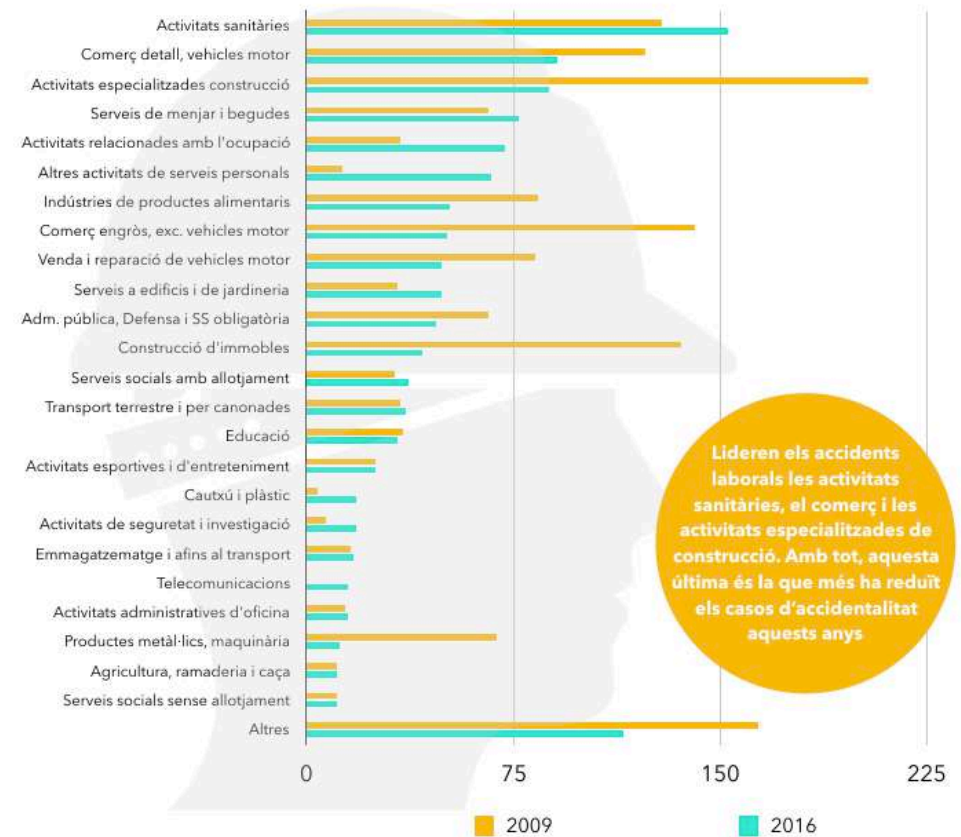
Comparativa territorial de la gravetat dels accidents amb baixa laboral. % accidents greus i % accidents mortals (2016)

Evolució de la gravetat dels accidents amb baixa laboral. Total accidents i accidents greus i mortals (2008-2016)

Distribució dels accidents segons activitat econòmica de l'empresa (CCAEE-2009) a la ciutat de Reus. Comparativa 2009-2016

Gràfic 28: Accidents de treball (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

ACCIDENTS DE TRÀNSIT. CONSUM FARMACÈUTIC. INTERRUPCIONS VOLUNTÀRIES DE L'EMBARÀS

Altres aspectes de salut

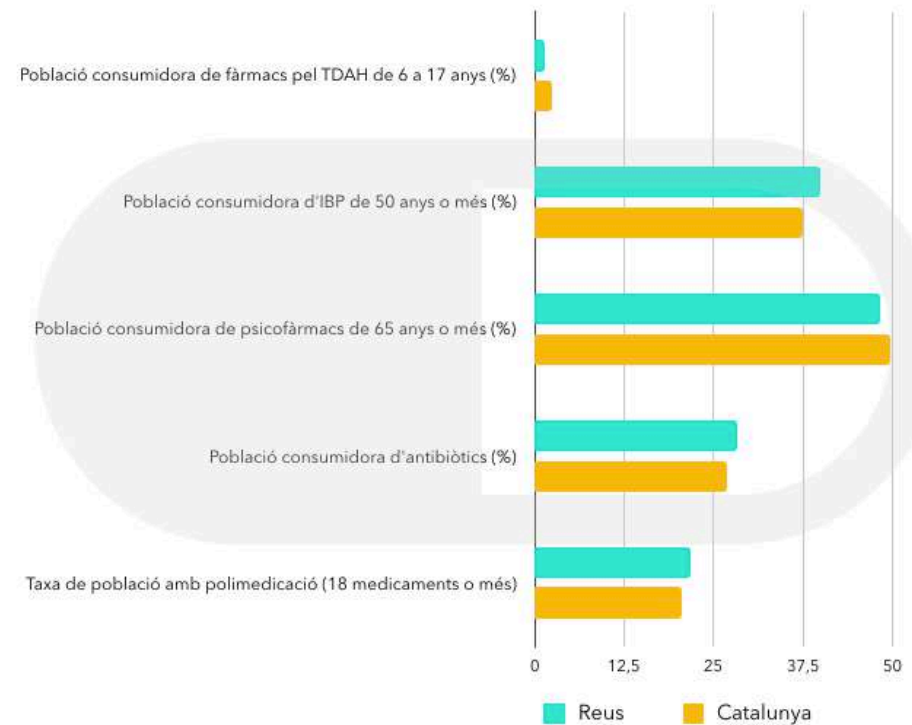
Evolució del nombre d'accidents de trànsit a la comarca del Baix Camp (2004-2016)

Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs a la comarca del Baix Camp i dels naixements totals. Període 2010 - 2015

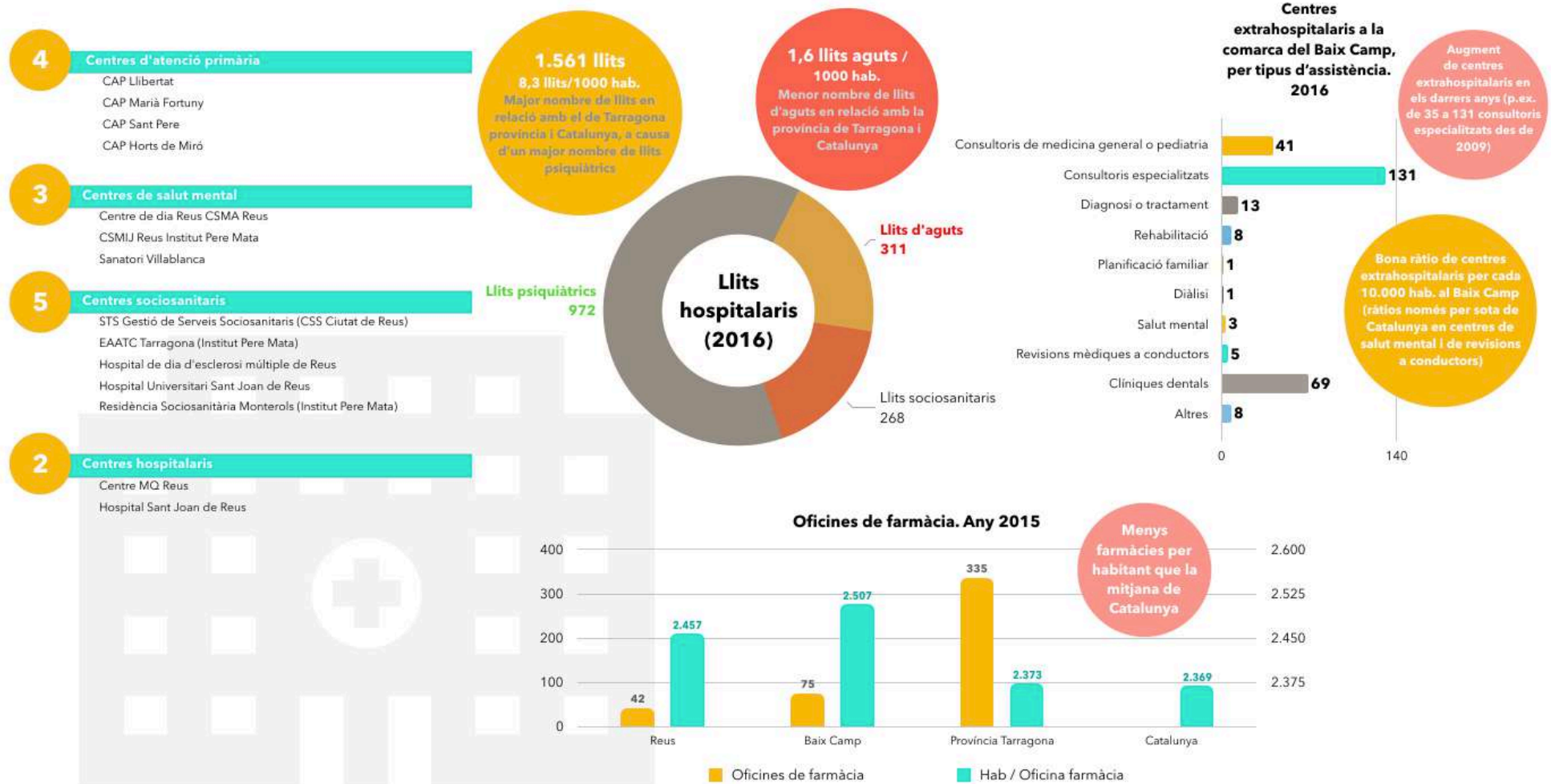
Indicadors de consum farmacèutic. Reus 2016 (suma de les 5 ABS)

Gràfic 29. Accidents de trànsit. Consum farmacèutic. Interrupcions voluntàries de l'embaràs (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

7. Infraestructura sociosanitària

INFRAESTRUCTURA SOCIOSANITÀRIA

Gràfic 30. Infraestructura sociosanitària (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)

8. Plans municipals

CULTURA

- Pla d'Equipaments Culturals

DROGUES

- Pla Municipal sobre Drogues 2016-2020
Basat en una concepció positiva del concepte de salut i de la responsabilitat de les persones. Es marca els següents reptes:
 - Reduir la prevalença de consum de les diferents drogues.
 - Demorar l'edat d'inici a aquest consum.
 - Reduir riscos i efectes adversos sanitaris i psicosocials per als consumidors experimentals, ocasionals o habituals.
 - Minimitzar els danys associats a l'ús psicoactiu.
 - Reduir el risc personal i col·lectiu dels anomenats grups de risc i en conseqüència de la ciutadania de Reus.

ECONOMIA

- Pla Local d'Ocupació
- Pla de Promoció Econòmica

ENERGIA

- Pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES)

HABITATGE

- Pla Local d'Habitatge (PLH) 2014-2021
Document tècnic que, a partir de l'anàlisi de la situació de l'habitatge i de les condicions socioeconòmiques, defineix i concreta les actuacions que cal desenvolupar des de l'Ajuntament de Reus per fomentar que els ciutadans gaudeixin del dret a un habitatge digne.

INCLUSIÓ SOCIAL

- Pla Local d'Inclusió Social
Impulsat per l'Àrea de Benestar Social, la seva missió és promoure mesures per a la inclusió i la cohesió social mitjançant un model d'intervenció en xarxa amb la implicació de l'Administració, de les entitats i de la ciutadania, posant especial atenció en els sectors socialment més vulnerables.

MOBILITAT

- Pla de Mobilitat Urbana (PMU)

Estableix els principis, els objectius i les estratègies als quals ha de respondre la gestió de la mobilitat de persones i mercaderies a la ciutat de Reus, i promou la sostenibilitat i la seguretat. Així, el PMU defineix un model de mobilitat sostenible basat en la qualitat de vida, la integració social, el desenvolupament econòmic sostenible i la minimització dels consums energètics.

- Pla Específic de la Bicicleta
Full de ruta de la mobilitat ciclista a la ciutat, que integra tots aquells aspectes que poden incidir d'alguna manera en l'ús de la bicicleta, amb el propòsit final d'incrementar-ne l'ús i convertir-la en una de les principals alternatives a l'ús del vehicle privat, en coherència amb el Pla de Mobilitat Urbana de Reus.
- Pla de Seguretat Viària
Document que analitza la seguretat del trànsit a Reus i proposa un pla d'acció que recull un seguit de mesures físiques (infraestructures) i adreçades a les persones (campanyes de prevenció, educació, formació i control) amb incidència en el trànsit i la seva seguretat

JOVENTUT

- Pla Local de Joventut 2016-2020
Document de treball del Departament de Joventut on es recullen les línies estratègiques, el àmbits de treball i els programes a fer en matèria de polítiques de joventut municipal durant els

propers 5 anys. Es tracta d'una eina de treball indispensable per a la gestió de polítiques integrals de joventut des de la proximitat.

POLÍTQUES DE GÈNERE

- Pla de Polítiques de Gènere 2014-2018
Tercer pla de polítiques de gènere de la ciutat, amb l'objectiu general de treballar per la igualtat real entre homes i dones i de contribuir a construir una societat més justa, incloent, integradora, lliure i equitativa per a tothom, on les dones i els homes puguin portar a terme de manera lliure la seva vida quotidiana, i satisfer les seves necessitats, expectatives i desitjos.

URBANISME

- Pla General d'Ordenació Urbana
Normativa urbanística per a l'ordenació integral del territori del municipi. A través d'aquest instrument de planificació, es classifica el sòl, es determina quin és el règim aplicable a cada tipologia de sòl i es defineixen els elements fonamentals de la planificació urbana del municipi.
- Modificacions del Pla General d'Ordenació Urbana
Des de l'aprovació del Pla General d'Ordenació Urbana l'any 1999, s'han fet diverses modificacions.

- Pla Especial de Protecció del Patrimoni Històric, Artístic i Natural
Cataloga fins a 500 béns del patrimoni de la ciutat de Reus i en defineix el grau de protecció. Cadascun té definit el seu valor patrimonial, que pot abastar tot un conjunt, només un edifici o una única part d'un immoble.
- Pla Especial Urbanístic "Catàleg de masos de Reus en sòl no urbanitzable"
Relaciona 189 masos de Reus, dels més de 1.200 que s'han seleccionat en el procés d'elaboració, i vol fer compatible l'impuls econòmic amb la preservació dels valors paisatgístics i mediambientals.
- Planejament derivat
Conjunt d'actuacions fetes per arribar a l'ordenació del territori, les quals defineixen l'ordenació dels sectors.

9. Les necessitats sentides

En aquest apartat s'hi recull la informació obtinguda **amb tècniques participatives**, en relació amb **necessitats i problemes identificats**.

Així, tot seguit es detallen les aportacions realitzades per les persones que assistiren a la sessió organitzada el dia 10 d'abril de 2018. Aquestes aportacions es recolliren i agruparen en els 5 àmbits dels determinants socials de la salut, segons estructura consensuada amb el Departament de Salut.

Precarització laboral

- Es posa de manifest un **augment de la precarització laboral**, i de persones que es veuen obligades a fer una doble o triple jornada laboral.
- Al mateix temps però, es destaca que els **índexs d'atur segueixen sent elevats**.

Economia familiar

- Es destaca que, en general, les **persones i famílies disposen de menys recursos** per satisfer les necessitats diàries, i tenen alhora

i paradoxalment una **major càrrega laboral** (endeutament familiar).

- A més, es posa sobre la taula la intrínseca relació entre el poder adquisitiu de les famílies i el consum de menjar saludable.

Suport i ajudes

- Tot i que existeixen **ajudes per les famílies, la percepció és que aquestes no són conegudes** per molts dels seus potencials destinataris.
- En aquest sentit, s'exposa la necessitat de **facilitar el coneixement dels recursos i ajudes existents** i, a més, establir serveis que donin **suport a la ciutadania, també, en la tramitació** (es comenta que aquest tipus de servei podria vertebrar-se a través d'un **projecte transversal entre diferents entitats**).

Accés a oportunitats laborals

- Cal insistir i seguir **impulsant l'accés al món laboral a les persones amb discapacitat** (empreses normalitzades).

Entorn i nivell educatiu

- Es manifesta que l'**entorn social condiona en excés** el nivell educatiu.
- Es planteja la conveniència de dissenyar mecanismes i/o portar a terme accions que **posin en valor la importància que l'educació representa per al futur** de les persones (accions que s'ofereixin a joves abans que acabin l'ensenyament obligatori).

Cultura, sí. Però, és accessible per a tothom?

- Tot i la necessitat i conveniència que la cultura arribi a tothom, (espectacles, cinema, llibres...) la **cultura és cara**. De fet, es posa de manifest que, a nivell cultural, s'ha retrocedit en els últims anys.
- En aquest sentit es planteja la necessitat de promoure més **activitats culturals, així com formació no reglada, entre col·lectius desafavorits** i/o sense estudis bàsics.

Les xarxes socials (XS) a debat

- En el moment actual, **l'ús de les noves tecnologies, i sobretot de les xarxes socials**, està provocant un **descens de les relacions personals** amb presència física.
- Així i tot, aquestes eines tecnològiques han vingut per quedar-se i, per tant, és important saber aprofitar-les i, en tot cas, promoure'n un ús responsable.

La cultura és bona per la salut!

- La **cultura ens aporta beneficis a nivell de salut**.
- Es planteja la conveniència de **difondre indicadors que relacionin, per exemple, salut mental i cultura** per donar a conèixer els beneficis que la cultura aporta.

Reflexions generals

- Tots **necessitem sentir-nos part de la ciutat i la comunitat** (nova mirada que integra comunitat amb salut).
- Necessitat de **promoure el bon veïnatge, la convivència de proximitat**, a través de la mediació i la dinamització de la vida comunitària.

Recursos existents

- Tot i la **diversitat de recursos existents** de suport a la vida comunitària, es planteja la **necessitat de donar-los major visibilitat** i facilitar-ne el coneixement.

Les associacions veïnals

- Hi ha una percepció que les **entitats veïnals representen poc la comunitat** i que estan massa enfocades a les necessitats dels partits polítics.

Associacionisme i salut

- **Associar-se és una activitat saludable** que aporta nombrosos beneficis a les persones.
- A més, cal **aprofitar el teixit associatiu per al el foment de la salut**.
- Es planteja la necessitat de **comunicar els beneficis que aporta la participació i implicació en el teixit associatiu**, i, alhora, **potenciar aquestes entitats**, en especial les implicades en el foment de la salut.

Xarxa comercial com a agents informals de vertebració comunitària

- Es posa de manifest la **importància que tenen els establiments comercials de barri** (i altres serveis de similars característiques) en la **vertebració de la vida comunitària**.
- Alhora s'exposa la **preocupació per la progressiva desaparició de la xarxa comercial** en alguns barris, fet que també té **repercussions en les relacions** entre la comunitat.
- S'exposa la conveniència de donar **suport a les xarxes comercials de la ciutat per garantir la seva continuïtat** i per tal que segueixin sent agents vius i fonamentals en el desenvolupament de la vida comunitària dels barris.
- També en aquests sentit, es planteja la necessitat de **donar visibilitat i reconeixement a aquests agents "ocults" i de referència**, que tan importants són per facilitar la interrelació entre les persones.

Centres cívics

- Tot i l'àmplia oferta d'activitats dels centres cívics, es destaca la **necessitat de fer més accessibles aquestes activitats, ja sigui millorant la comunicació de les seves programacions** com establint **preus més assequibles per a determinats col·lectius**.

Espais de trobada intergeneracionals

- Necessitat de **recuperar espais de contacte, socialització i interrelació** entre persones de diferents generacions.
- Crear, o donar suport al sorgiment, d'**espais de trobada intergeneracionals i gratuïts**.

El sistema sanitari

- S'exposa la necessitat de **potenciar l'atenció primària sanitària i social**.
- D'altra banda es posa èmfasi en el **desconeixement que la població té del sistema sanitari**, de la seva organització, i d'on cal anar i quan, en funció de cada cas i necessitat. També s'exposa una **manca d'equitat en l'accés als serveis sanitaris**.
- Alhora hi ha la percepció que caldria una **major coordinació i connectivitat entre els diferents proveïdors de salut** (sistema de citació, història clínica compartida...) i tractar d'evitar, alhora, possibles disfuncions i/o duplicitats en aquest sentit. Es posa especial èmfasi en la necessitat d'adequar ritmes i potenciar el treball coordinat **entre l'atenció primària i els serveis socials (possibilitat d'integració dels serveis socials en l'atenció mèdica)**.
- L'**estabilitat econòmica de la ciutat** de Reus té una **relació directa amb els recursos** dels que acaben disposant **els equipaments sanitaris** de la ciutat, de titularitat municipal (hospital, alguns CAP...).

- Reus **disposa del menor nombre de llits per a aguts de Catalunya.**
- Franja d'edat de 20-40 anys oblidats del sistema.

Medicalització de la població i despesa farmacèutica

- Hi ha la percepció d'un **excés de medicalització, i alhora d'un dèficit d'alfabetització sanitària de la població.**
- A més, es posa sobre la taula l'**alt nivell de despesa farmacèutica** en la nostra societat.
- També s'indica un **augment de la impaciència**, en relació amb la salut i el sistema sanitari, i de **reclamació de solucions immediates** a problemes sempre urgents.
- Es planteja la necessitat de **combatre la "medicalització del malestar"** a través de l' **apoderament de les persones pel que fa a la seva pròpia salut** i a través de la **prescripció social** (*"la participació regular en activitats comunitàries ajuda els pacients a desenvolupar recursos socials i psicològics, promou un reforç positiu i ajuda a mantenir un estil de vida actiu i saludable"*).
- En aquest sentit, s'exposa la possibilitat d'incrementar l'esforç en la realització d'accions de **pedagogia preventiva** per part de les administracions.

Alimentació

- Intrínseca **relació entre el poder adquisitiu** de les famílies i el **consum de menjar saludable.**

- Aquest **consum també depèn de temes relacionats amb l'entorn** (existència d'oferta comercial) **i el context social.** Per tant, què, com i on comprem afecta la nostra salut.
- Cal **insistir en l'educació alimentària a l'escola.**
- Es planteja la necessitat de **promoure el consum d'aliments frescos i de proximitat.**
- Manca **d'establiments de menjar sa i ràpid a la ciutat** (especialment al centre urbà).
- Finalment, es posa sobre la taula la possibilitat de destinar **ajudes econòmiques a persones amb necessitats alimentàries especials** (celíacs, intoleràncies...), ja que aquests aliments acostumen a ser més cars.

Activitat física

- Es posa de manifest el sedentarisme i la poca activitat física d'una part important de la població (50%, sedentarisme).
- Cal possibilitar i donar suport a la realització d'**activitat física gratuïta.**
- Convé afavorir el sorgiment de **punts de trobada (espais informals) per realitzar activitat física**, en especial els dirigits a la gent gran.
- Posar en valor els **parcs saludables** (potenciar, transformar, adaptar) i **potenciar les rutes saludables.**

La salut, una responsabilitat (també) col·lectiva

- És important fer èmfasi en la **responsabilització col·lectiva** en temes de salut.
- Al mateix temps s'exposa la necessitat de **mobilitzar comunitat i professionals** per tal de millorar la salut i el benestar de les persones i reduir les desigualtats (**projectes de salut comunitària**).
- S'exposa la necessitat d'ampliar i potenciar la **xarxa de recursos per identificar situacions d'alerta i risc** (per exemple, tal com ja es fa a través del projecte "Guaita ve", de suport a la gent gran que viu sola i pot patir situacions de vulnerabilitat).
- Alhora, possibilitat de **vertebrar col·lectius d'informadors voluntaris**, i organitzar tallers temàtics informatius.
- Realització de **programes de prescripció social** i millora del coneixement dels recursos existents.

Hàbits saludables

- Hi ha la percepció que cal insistir en el **foment dels hàbits saludables** (activitat física, alimentació, higiene...) i fer més campanyes específiques. A més, s'exposa de manera concreta la necessitat d'incidir en els hàbits saludables **des de la infància**.
- Els horaris tenen incidència en la nostra salut. S'exposa la necessitat de tendir a la **racionalització horària**.

- S'exposa la necessitat de dur a terme **accions preventives en relació amb la salut col·lectiva (tabac, alcohol...)** amb majors dosis de creativitat, i tractant d'aconseguir major connexió i repercussió entre la ciutadania i amb els diferents públics objectiu.

Vulnerabilitat i col·lectius de risc

- Presència de grups vulnerables amb malalties cròniques (per motius d'entorn, educatius, econòmics...).
- Percepció que cal millorar els canals de comunicació amb col·lectius de risc vinculats a la salut (per exemple, amb campanyes de sensibilització a joves, etc.).
- És important tractar de detectar casos de malaltia mental en població jove (14-20 anys).

Altres aportacions

- Necessitat d'afavorir la **detecció de casos de malaltia mental** entre la **població jove** (14-20 anys).
- Cal **millorar l'assistència a les persones amb dependència** i millorar la **comunicació dels serveis** existents

El repte de reinterpretar la ciutat a través d'una nova mirada

- La **ciutat de Reus** és, en termes generals, **saludable** (en part gràcies al vent).
- Per altra banda, la **transversalitat i la barreja d'usos** fan que les ciutats tinguin una **configuració molt complexa**.
- Es planteja la **conveniència de reinterpretar l'espai**, a través d'una **nova mirada**, basada en nous usos i necessitats col·lectives.
- La ciutat es va dissenyar pensant en una edat, i ara la població té 30 anys més. Cal **preveure l'augment de l'esperança de vida**.
- Es planteja la conveniència de plantejar **projectes a llarg termini i no a 4 anys** (coincidint amb la legislatura política). Es tracta d'una **necessitat de tipus transversal**.

Habitatge. Millora de condicions i nous models

- Quant a l'habitatge, és difícil que l'administració pugui intervenir en "casa d'altri".

- Necessitat de **revisió de l'estat** de les **cases de protecció oficial**.
- Es reclama una **major proactivitat** per part de l'Administració a l'hora de **detectar i actuar sobre edificis en ruïna** (per exemple, si s'han d'enderrocar, fer-ho).
- Necessitat de **millora de les condicions d'accessibilitat**, tant a nivell d'entorn com d'edificis i d'habitatges.
- Es planteja la possibilitat d'**afavorir la creació de noves tipologies d'habitatges**, amb serveis associats que, per exemple, puguin esdevenir alternatives a les actuals residències per a la gent gran, així com facilitar la **promoció de nous models d'habitatge col·lectiu**.

Medi ambient

- Possibilitat d'**aprofitar els barrancs existents**, configuradors i vertebradors territorials, i potenciar-hi la realització d'activitat física.
- **Manca de promoció i ús de les energies renovables**.

Transport i mobilitat

- El **Pla Específic de la Bicicleta a Reus** ja està **redactat, i cal que sigui implementat**.
- Es destaca la importància de potenciar les zones de vianants i els carrils bici, per afavorir l'activitat física i millorar la mobilitat a la ciutat (en el marc del Pla de Mobilitat Urbana de Reus - PMU). En aquest sentit es destaca la importància d'**incidir especialment en la sensibilització en l'ús i respecte pel carril bici**.

- Ampli **desconeixement** de l'existència de les **rutes saludables**. Es destaca la necessitat de potenciar-ne la comunicació i promoció, així com de programar activitats vinculades a aquestes rutes.

Espais urbans de trobada, cohesió i socialització

- Necessitat d'impulsar **nous espais de trobada, que permetin la cohesió social, l'augment del benestar personal i la salut**, a través de l'activitat física de baixa intensitat i la cura de l'entorn.

Zones verdes. Adaptació a nous usos i necessitats

- S'apunta un debat en relació amb la **transformació i evolució temporal del concepte zona verda** (o *espai verd*), fins a la concepció actual (més transversal). Què entenem doncs per *espai verd*? Quins usos ha d'integrar?
- En aquest sentit, es posa sobre la taula un **dèficit de zones verdes i la necessitat de disposar de més espais, i més grans, que integrin nous usos i necessitats** (pràctica esportiva, socialització, oci familiar, etc.).
- Al mateix temps s'exposa la necessitat de **millorar les condicions saludables i d'ús en els parcs**, així com repensar parcs per **facilitar-hi l'accessibilitat** a persones amb manca de mobilitat.
- D'altra banda, es destaca la importància de poder disposar de **petits espais i/o itineraris per a l'activitat física**, que esdevinguin espais fàcilment transitables (es proposa recuperar la idea de *V verda*, en aquest sentit).

Civisme

- Necessitat de **promoure les conductes cíviques i el respecte per l'entorn** entre la ciutadania (a diferents nivells: residus i escombraries, mobiliari urbà, animals de companyia, soroll...).

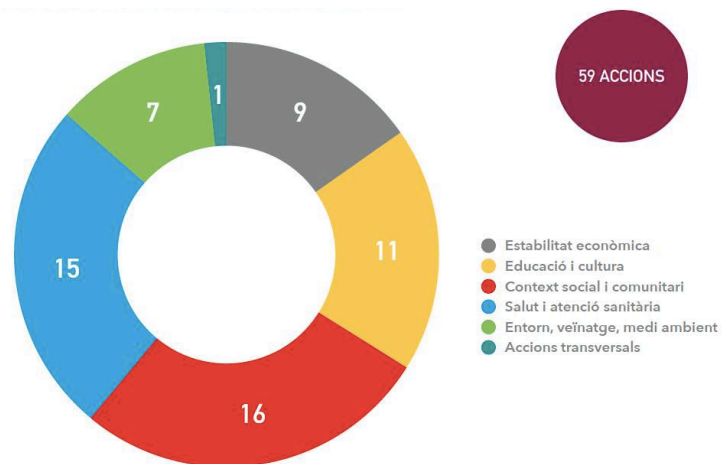
Pla d'acció

Pla d'acció

Un Pla basat en la participació

Amb una clara **voluntat de garantir i donar ple sentit a l'enfocament participatiu** del Pla, la concreció de les accions proposades **es basa en les aportacions** realitzades pels **membres del Consell Municipal de Salut durant el Taller de proposta i prioritització d'accions del dia 8 de maig de 2018**.

Així, i tenint en compte les necessitats, oportunitats i situacions problemàtiques que prèviament havien identificat en l'anterior taller de 10 d'abril, els/les assistents **van identificar, consensuar i prioritzar 59 accions**, categoritzades en els diferents àmbits dels determinants socials de la salut:

El llistat definitiu d'accions

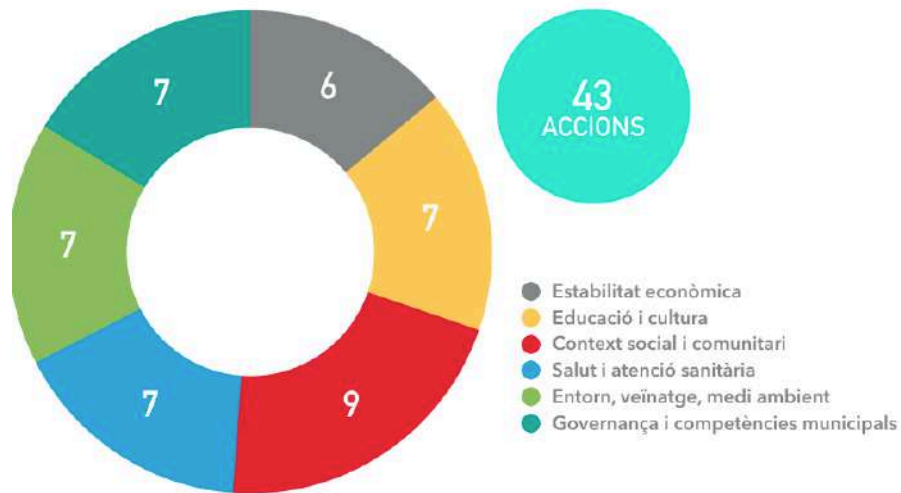
Posteriorment, a **través de treball tècnic i de gabinet, es va donar contextualització, forma i estructura** a aquest primer llistat d'accions, per configurar el **definitiu conjunt d'accions** que tot seguit s'exposa.

Cal tenir en compte que, a més, **s'han incorporat al llistat d'accions les actuacions que tenen a veure amb les competències municipals** en matèria de salut. Aquestes actuacions s'han incorporat en l'eix de governança i competències municipals.

Així doncs, el present pla planteja **43 accions**, estructurades a l'entorn de **6 àmbits d'intervenció**: cinc d'ells coincidents amb els àmbits dels determinants socials de la salut, i un eix final referent a accions vinculades a aspectes de governança i a les competències municipals en matèria de salut:

1. Estabilitat econòmica
2. Educació i cultura
3. Context social i comunitari
4. Salut i atenció sanitària
5. Entorn, veïnatge, medi ambient
6. Governança i competències municipals

LLISTAT DEFINITIU D'ACCIONS

Priorització de les accions

La **priorització de les accions** s'ha basat en el **mètode Hanlon**, a través del qual es valora cada acció tenint en compte la seva magnitud, la severitat, l'eficàcia de la solució i la factibilitat de la intervenció.

Es presenta una taula específica amb el detall d'aquest treball de priorització, després de les fitxes de les accions.

Cada acció es presenta en forma de fitxa, que conté la següent informació:

- Nom de l'actuació
- Objectiu estratègic
- Descripció general de l'actuació
- Objectius
- Actius
- Indicadors de seguiment i avaluació
- Prioritat

Estabilitat econòmica

Accions

1. Millora de la difusió i accessibilitat a les ajudes disponibles i acompanyament en la seva tramitació

Nom de l'actuació	Millora de la difusió i accessibilitat a les ajudes disponibles i acompanyament en la seva tramitació	
Objectiu estratègic	Millorar la informació disponible dels aspectes més rellevants per a la salut i facilitar la seva accessibilitat a la ciutadania	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>La ciutadania ha posat de manifest que un dels principals reptes als quals cal fer front és el de la millora de la canalització de la informació referent a ajudes i recursos disponibles, perquè arribi als seus potencials beneficiaris. Actualment, aquesta informació és percebuda difosa, complexa i llunyana. I les ajudes, de difícil accés i tramitació.</p> <p>Per fer front a aquest repte es planteja, en primer terme, renovar l'espai web de l'Ajuntament, perquè esdevingui de forma efectiva de cara a la ciutadania una plataforma/finestreta única a través de la qual es reculli, no només integralment tota aquesta informació, sinó també (i sobretot) perquè es faciliti al màxim l'accés a aquesta informació per part dels usuaris/àries.</p> <p>Per tant, i avançant en el procés cap a una implantació del concepte d'Administració electrònica plena i efectiva, estem parlant d'orientació a l'usuari/ària, de millora de la usabilitat de les eines i de millora de l'experiència de navegació (accés més fàcil i intuïtiu a la informació que estan buscant), i en la intercomunicació entre Administració i ciutadania (cites en línia, tràmits a través de seu electrònica...).</p> <p>Aquesta renovació, per tant, pot implicar canvis d'organització i segmentació de la informació, d'integració de noves funcionalitats que facilitin aquesta cerca i navegació, millores dels aspectes gràfics i visuals i de presentació de continguts, redacció de nous textos, utilització en certs casos d'una terminologia i llenguatge "menys tècnic", més proper i que permeti identificar millor el contingut sobre el qual s'informa, etc.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralitzar, organitzar i actualitzar la informació relativa a recursos, ajuts i serveis, i presentar-la segmentada i de forma accessible a la ciutadania. • Garantir que els ajuts i recursos existents arribin al perfil de destinataris previstos. • Acompanyar i assessorar persones i famílies amb especials dificultats en la tramitació i l'accés a ajuts i recursos. • Apropar els recursos a través d'informació i assessorament en l'àmbit de barri i de carrer. • Millorar les relacions de l'Administració amb les persones, les empreses i les organitzacions. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (les diferents regidories, l'Oficina d'Atenció Ciutadana -OAC, els centres cívics...) • Entitats dependents de l'Ajuntament • Entitats • Educadors socials / de carrer • Integradors socials • Guia de prestacions i serveis a les famílies (Direcció General de Famílies) 	

Nom de l'actuació	Millora de la difusió i accessibilitat a les ajudes disponibles i acompanyament en la seva tramitació
<p>En aquest marc, evidentment, l'elaboració i contínua actualització d'un mapa o catàleg de recursos esdevé també gairebé imprescindible (vegeu el que també es proposa en altres actuacions: 21. Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris i 2. Creació d'un catàleg de recursos d'informació, orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral).</p> <p>D'altra banda, es planteja vertebrar un servei d'informació i d'acompanyament i suport per a la tramitació d'ajuts i l'accés als recursos (especialment per a persones amb especials dificultats), que alhora implica un esforç en la coordinació d'informació i dels professionals (no només municipals).</p> <p>De manera complementària, i per apropar encara més els ajuts i recursos existents a la ciutadania, es planteja la creació de la figura dels agents de carrer barri (amb encaix amb el que també es detalla en una actuació específica), encarregada, entre d'altres comeses, de donar informació i assessorament a les famílies en relació amb les ajudes existents i també, per exemple, en la gestió de la seva economia. Aquest desplegament es podria iniciar en format <i>pilot</i> en algun districte concret de la ciutat, prèvia campanya comunicativa, i després ampliar-ne la base territorial i poblacional.</p>	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució en el nivell de coneixement dels ajuts disponibles • Evolució en el nombre de beneficiaris/àries • Valoració dels usuaris/àries quant a facilitats i suport en la tramitació • Evolució en el nombre de visites a l'espai web de l'Ajuntament, sobretot pel que fa a les pàgines en què s'informa i es tramiten ajuts • Nombre de persones ateses pel servei d'informació i d'acompanyament i suport a la tramitació d'ajuts i accés als recursos • Nombre d'agents de carrer i nombre de serveis realitzats / persones ateses (evolució anual)
<p>Prioritat Mitjana</p>	

2. Creació d'un catàleg de recursos d'informació, orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral

Nom de l'actuació	Creació d'un catàleg de recursos d'informació, orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral	
Objectiu estratègic	Millorar la informació disponible dels aspectes més rellevants per a la salut i facilitar-ne l'accés a la ciutadania	
Descripció general de l'actuació <p>Per tal d'organitzar i facilitar l'accés a la informació referent a les diferents entitats, dispositius i recursos existents a la ciutat, quant a informació, orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral, es proposa la creació d'un catàleg que aglutini i integri tota aquesta informació.</p> <p>Es planteja l'opció que aquest catàleg pugui presentar-se, per a una millor actualització i accés, en format portal web. De fet, disposar d'un catàleg actualitzat d'aquests serveis podria ser d'utilitat tant per als propis usuaris/àries com, en gran mesura, per als mateixos professionals que han de donar atenció i resposta a aquestes persones.</p> <p>Així, amb una millora d'aquests sistemes d'informació, es pot propiciar l'optimització de la capacitat dels recursos existents i una millora dels diferents circuits d'atenció i de derivació.</p> <p>Amb tot, la creació d'aquest catàleg podria ser la primera pedra d'una possible xarxa per a la inserció laboral de la ciutat, a través de la qual s'establís l'estratègia de treball públic-privat, per millorar l'eficàcia i l'eficiència en la gestió de la integració laboral.</p>	Objectius <ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la inserció de les persones en situació d'atur i que tenen especials dificultats a trobar feina en el mercat de treball, i oferir-los el suport necessari en aquesta cerca. • Facilitar la centralització, organització i difusió de la informació referent als recursos i serveis existents quant a la inserció laboral. • Propiciar un marc idoni per compartir informació, models i estratègies d'intervenció, i incrementar els coneixements dels diferents equips d'inserció laboral. • Definir i establir models i estratègies d'intervenció conjuntes entre agents públics i privats que treballen en l'àmbit de la inserció laboral, a través d'un possible nou espai de treball en xarxa. 	
	Actius <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Ocupació) • Ens dependents (Mas Carandell) • Cambra de Comerç • Sindicats • Oficina de Treball de la Generalitat (OTG) / empreses d'inserció laboral • Xarxa d'entitats amb serveis d'inserció laboral i d'acció social 	
	Indicadors de seguiment i avaluació <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de recursos catalogats • Nombre de persones ateses pels diferents serveis (evolució a partir de la creació del catàleg) • Evolució en l'eficàcia dels serveis de suport: persones inserides laboralment / persones ateses (%) • Valoració dels usuaris/àries a nivell de facilitats i suport en la tramitació 	
	Prioritat Mitjana	

3. Clàusules socials per una contractació pública social i èticament responsable

Nom de l'actuació	Clàusules socials per una contractació pública social i èticament responsable	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Amb la intenció que l'Ajuntament de Reus aprofiti la seva contractació per a complementar les polítiques d'acció social i aprofundir-hi, es planteja fer efectiva la instrucció, aprovada pel Ple de l'Ajuntament de Reus el 19 de desembre 2016, per a la incorporació de clàusules socials en la contractació pública de l'Ajuntament i els seus ens dependents.</p> <p>Aquesta instrucció, doncs, esdevé un pas ferm en la voluntat de Ajuntament i ens dependents d'esdevenir exemples en aquesta causa. Així, es preveia implantar completament aquesta instrucció en un màxim de tres anys des de la seva aprovació.</p> <p>Sempre en el marc d'aquesta instrucció, doncs, es considera important, d'una banda, poder revisar quins criteris regeixen actualment aquestes contractacions i, de l'altra, assegurar la inclusió de clàusules socials en futures contractacions i alhora tractar d'articular mecanismes que assegurin el seu compliment efectiu (la mateixa instrucció preveu tenir en compte la Guia per a la inclusió de clàusules contractuals de caràcter social, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, en aquests processos).</p> <p>D'altra banda, pel que fa a ajuts a empreses, seria convenient poder premiar i donar visibilitat a les empreses que porten a terme bones pràctiques en aquest sentit i, per tant, paral·lelament "expulsar" d'aquest sistema d'ajudes les empreses que no les portin a terme.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantir el paper exemplificador de l'Administració pública a través del foment d'una contractació pública social i èticament responsable. • Afavorir la inserció sociolaboral de persones en situació d'exclusió social i de persones amb diversitat funcional. • Promoure la qualitat i estabilitat en l'ocupació. • Garantir la millora de la capacitat professional mitjançant formació en el lloc de treball. • Fomentar la igualtat efectiva entre dones i homes. • Fer possible la conciliació de la vida familiar i laboral. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Hisenda i Recursos Generals) • Ens dependents de l'Ajuntament • Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de contractacions en què s'han aplicat clàusules socials / Total de contractacions (%) (evolució) • Grau de compliment d'aquestes clàusules per part de les empreses adjudicatàries • Evolució positiva en la presència en empreses adjudicatàries de persones en situació d'exclusió social, o amb especials dificultats d'inserció, etc. 	

Nom de l'actuació	Clàusules socials per una contractació pública social i èticament responsable
<p>Finalment, fer constar que afavorir la presència de clàusules socials en els plecs també pot repercutir a ampliar les possibilitats que petites empreses del territori, de proximitat, puguin participar en els projectes.</p>	
<p>Prioritat Alta</p>	

4. Impuls de l'ocupació especialment entre persones en risc i/o situació de vulnerabilitat o d'exclusió social

Nom de l'actuació	Impuls de l'ocupació especialment entre persones en risc i/o situació de vulnerabilitat o d'exclusió social	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en totes les polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Complementàriament a la necessària continuïtat de les accions de suport als col·lectius de més difícil inserció (ja sigui a nivell d'orientació laboral o fins i tot des d'una vessant d'atenció més assistencial), es planteja insistir en el foment de l'ocupació i en el suport a la inserció laboral d'aquestes persones, especialment a través dels programes que combinen contractació (de 6 o 12 mesos a jornada completa) i formació (a realitzar de forma obligatòria durant el contracte i dins l'horari laboral).</p> <p>Val a dir, en aquest sentit, que el Servei d'Ocupació de Catalunya ja preveu, en les diferents línies del seu programa Treball i formació, la contractació de persones en situació d'atur, preferentment majors de 45 anys, dones en situació d'atur de molt llarga durada, persones no perceptores de prestació o subsidi per desocupació, i persones beneficiàries de la renda mínima d'inserció.</p> <p>Així, és important aconseguir posar l'accent també a donar suport a usuaris/àries d'altres col·lectius específics que tenen dificultats afegides a l'hora de trobar feina, com poden ser-ho el col·lectiu LGTBI, persones amb malestar psicològic, treballadores sexuals, etc.</p> <p>Finalment, cal remarcar la importància de vertebrar mecanismes a través dels quals es faci un seguiment a aquestes persones, per a la seva inserció laboral posterior, i per a l'avaluació de l'impacte d'aquests programes.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incrementar el suport a la inserció dels col·lectius amb majors dificultats d'inserció. • Millorar les possibilitats d'èxit dels programes d'ocupació, amb una planificació més ajustada a les necessitats i al potencial de la gent (especialment de les persones en risc i/o situació de vulnerabilitat o d'exclusió social). 	<ul style="list-style-type: none"> • Generar oportunitats d'ocupació que esdevinguin més sostenibles en el temps, vetllant per la inserció de les persones que han participat en els programes d'ocupació. • Millorar l'impacte dels programes d'ocupació sobre les competències professionals i les oportunitats laborals de les persones que en són beneficiàries.
<p>Prioritat</p> <p>Baixa</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament i entitats dependents: Redessa, Institut Municipal de Formació i Empresa Mas Carandell, Fundació IMFE Mas Carandell 	<ul style="list-style-type: none"> • Servei d'Ocupació de Catalunya
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució del nombre de contractes realitzats • Evolució de contractes segons perfils de destinataris/àries • Evolució de persones a les quals s'ha fet avaluació d'impacte (inserció posterior) 	

5. Accés a l'oferta formativa per a l'ocupació, especialment entre persones a l'atur i col·lectius més desfavorits o en risc d'exclusió

Nom de l'actuació	Accés a l'oferta formativa per a l'ocupació, especialment entre persones a l'atur i col·lectius més desfavorits o en risc d'exclusió	
Objectiu estratègic	Millorar la informació disponible dels aspectes més rellevants per a la salut i facilitar la seva accessibilitat a la ciutadania	
Descripció general de l'actuació	Objectius	
	<ul style="list-style-type: none"> Garantir l'accés a l'oferta formativa per a l'ocupació, especialment entre els col·lectius més desfavorits i/o en risc d'exclusió. Millora de la planificació d'aquesta oferta entre les diferents entitats i operadors de la ciutat, i entorn (racionalització de l'oferta). Ajustar millor l'oferta a les necessitats de les empreses i les persones. 	
	Actius	
	<ul style="list-style-type: none"> Ajuntament (Benestar Social i Família; Medi Ambient i Ocupació, Promoció Econòmica) Ens dependents: Institut Municipal de Formació i Empresa Mas Carandell, Fundació IMFE Mas Carandell 	
	Indicadors de seguiment i avaluació	
	<ul style="list-style-type: none"> Evolució del nombre de cursos programats / nombre de cursos fets Nombre de places ofertades / nombre d'inscrits/assistents) Valoració dels usuaris/àries Evolució en el nivell d'inserció dels assistents Nombre de reunions entre entitats i operadors per a la millora de la planificació de l'oferta 	
Prioritat	Baixa	

6. Organització de tallers per apropar empreses i persones amb malalties mentals

Nom de l'actuació	Organització de tallers per apropar empreses i persones amb malaltia mental	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Les taxes d'inactivitat de les persones amb malaltia mental són molt superiors a les taxes de la població en general. El desconeixement, els prejudicis i els efectes de l'estigmatització de la malaltia mental han generat certes barreres de caràcter sociocultural que cal superar. Cal tenir present que, en línies generals, l'empresariat manté els mateixos prejudicis i estereotips vers els/les malalts/altes mentals que la població en general.</p> <p>En aquest entorn, segons veus expertes, les campanyes i programes de sensibilització no són del tot eficaces en l'eliminació de l'estigma o en la reducció dels estereotips i dels prejudicis. Per aquest motiu, i perquè els canvis de comportament es produeixin cal propiciar processos basats en la influència. Les mesures que es plantegen, doncs, han de basar-se en activitats directes amb persones (en aquest cas empresaris/àries), que permetin desvetllar errors continguts en els estereotips i prejudicis, i que, al mateix temps, permetin veure el/la malalt/a mental com un/una ciutadà/ana plenament actiu/iva, subjecte de drets i amb competències per treballar.</p> <p>Per tot l'exposat, es proposa apropar empreses i persones amb malaltia mental a través de tallers (workshops), dirigits, en els quals es donin a conèixer aquestes persones a empreses locals i on es valorin els seus atributs i competències, per facilitar així la seva inserció laboral.</p> <p>A més, cal invertir esforços també en el seguiment dels processos d'inserció laboral, precisament per l'efecte tranquil·litzador que pot tenir en les empreses que fan aquestes contractacions.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promoure la inserció laboral en l'àmbit de la salut mental. • Apropar empresa i persones amb malaltia mental, per tal que es puguin conèixer mútuament, i millori així la inserció laboral d'aquestes persones. • Generar confiança i assegurar el suport extern a les empreses que optin per provar la inserció d'aquestes persones. • Reconèixer i valorar aquestes persones com a ciutadans competents, i contribuir al seu apoderament. 	
<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament • Cambra de Comerç • Associacions empresarials, sectorials • Teixit empresarial • Fundació Pere Mata • Serveis de transició al treball (prelaborals) • Taula de Salut Mental del Camp de Tarragona • Pla director de salut mental i addiccions 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sessions realitzades • Nombre de persones amb malaltia mental assistents • Nombre d'empreses participants • Nombre de contractacions derivades d'aquestes sessions 	

Educació i cultura

Accions

7. Creació del Consell Educatiu de ciutat

Nom de l'actuació	Creació del Consell Educatiu de Ciutat	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de "Salut en totes les polítiques", basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>El Consell és concepció com a òrgan consultiu i de participació que integri diferents agents i actors socials de diferents àmbits, i en relació amb la política educativa a la ciutat.</p> <p>Evidentment, l'educació és una activitat que involucra tots els agents, institucions i organismes que intervenen en l'activitat educativa (als quals correspon la responsabilitat d'incentivar-la i preservar-la); però donar l'opció a actors procedents d'altres àmbits, i a la ciutadania, perquè puguin participar d'aquesta activitat i, per tant, dels processos d'ensenyament i aprenentatge, esdevé una acció que afavoreix també la convivència democràtica (amb la qual cosa se supera l'enfocament que ja té, a hores d'ara, per exemple, el Consell Escolar Municipal).</p> <p>Cal tenir en compte, a més, que disposar d'un òrgan d'aquest tipus pot accelerar el procés per dotar a la ciutat d'un Projecte educatiu de ciutat (PEC), instrument estratègic i participatiu que pot fer possible i operatiu el concepte de ciutat educadora. Així, el PEC pot contribuir a planificar les polítiques educatives de la ciutat i, amb la participació ciutadania, elaborar propostes i compromisos permanents, dinàmics i compartits.</p> <p>Per altra banda, a través del Consell Educatiu es podrien posar sobre la taula diferents actuacions i projectes que la ciutadania va indicar com a interessants en el marc de redacció del present Pla.</p> <p>Així, podrien ser, per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'obertura dels patis de les escoles 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propiciar i facilitar que els agents educatius de la ciutat disposin d'un fòrum on poder compartir necessitats, inquietuds i opinions en referència a l'activitat educativa. • Esdevenir un canal de comunicació entre els agents educatius de la ciutat i les administracions educatives. • Tendir cap a la realització d'un Projecte educatiu de ciutat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir el sorgiment de propostes i actuacions per la millora de la qualitat educativa de la ciutat. • Assessorar l'Administració en els aspectes educatius de la ciutat. • Possibilitar que els projectes i les decisions que es prenguin referides a l'educació siguin conegudes, valorades i consensuades per qui les han d'impulsar i portar a terme.
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Ensenyament i Política Lingüística; Participació, Ciutadania i Transparència - Joventut; Salut; Benestar Social; Seguretat i Prevenció...) • Centres educatius • Professorat 	<ul style="list-style-type: none"> • Pares i mares d'alumnes • Alumnat • Sindicats • Consell Escolar Municipal

Nom de l'actuació	Creació del Consell Educatiu de Ciutat	
<ul style="list-style-type: none"> Mecanismes de millora en l'equitat de les beques Actuacions per controlar i reduir l'absentisme La creació d'una escola de música municipal La creació d'una escola municipal que fomenti l'activitat física (el moviment) des d'una vessant cultural. La vertebració d'una xarxa de formadors (formació no reglada), per oferir a entitats. 	Indicadors de seguiment i avaluació	
<p>Prioritat Baixa</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de reunions informatives i operatives realitzades, vinculades a la creació del Consell Nombre d'actius que han estat informats i que han mostrat interès 	<ul style="list-style-type: none"> Nombre d'actors que formen part del Consell

8. Promoció de la salut en entorns educatius

Nom de l'actuació	Promoció de la salut en entorns educatius	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de "Salut en totes les polítiques", basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Els centres educatius han estat tradicionalment alguns dels escenaris prioritaris per desenvolupar projectes de promoció i educació per a la salut, ja que es tracta d'un dels principals entorns en els quals la població més jove es desenvolupa, tant individualment com socialment (a més, evidentment, del context familiar).</p> <p>És important, en aquest sentit, concebre l'educació en salut i en l'adopció de conductes de vida saludables com una part constitutiva i ineludible de l'educació integral d'infants i joves en els centres escolars.</p> <p>Així, i complementant les accions de promoció de la salut que ja s'estan duent a terme, ja sigui des del propi Departament de Salut (fonamentalment pel que fa a prevenció sobre drogues i salut sexual i reproductiva, però també en nutrició i salut postural) com en un marc més ampli de col·laboració amb altres entitats i agents, es planteja l'assumpció de línies d'intervenció que tinguin un caràcter més sostenible, estable i continuat en el temps, més enllà, per tant, de les accions que s'organitzen regularment però amb caràcter puntual des de diferents instàncies.</p> <p>Així, per exemple, es planteja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insistir en la coordinació entre agents que proposen accions als instituts, per tal de tendir cap al disseny i implementació d'un Pla d'acció de promoció de la salut als instituts (que aglutini programes, propostes, metodologies, estratègies i recursos). • Afavorir la introducció en els currículums, de manera transversal, de continguts relacionats amb l'educació afectivo-sexual. 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aconseguir que els joves adquireixin el coneixement, la motivació, habilitats i la capacitat per adoptar conductes de vida saludables, i per millorar les condicions de la seva presa de decisions i la percepció del risc. • Reduir el consum de drogues i retardar l'edat d'inici en el consum. • Reduir riscos i efectes adversos sanitaris i psicosocials per als consumidors. 	<ul style="list-style-type: none"> • Promoure una visió positiva, respectuosa, responsable i saludable de les relacions afectives i sexuals entre joves i en entorns educatius. • Contribuir a la disminució d'embarassos no desitjats o en l'adolescència. • Contribuir a la disminució de les infeccions de transmissió sexual.
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Ensenyament i Política Lingüística; Salut; Esports; Participació, Ciutadania i Transparència - Joventut) • Centres educatius • Xarxa d'entitats • Xarxa Perifèrics (ens locals - drogues) • Comissió de Prevenció i Comissió de Reducció de Danys i Riscos • sexejoves.gencat.cat (xat de suport) • Ass. d'Alcohòlics Anònims de Reus • Col·legi Farmacèutics de Tarragona • Comissió Tècnica d'Oci Saludable (en el marc del PINSAP) 	

Nom de l'actuació	Promoció de la salut en entorns educatius	
Prioritat Alta	Indicadors de seguiment i avaluació	
	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de reunions entre agents per al disseny d'un pla d'acció coordinat • Accions dissenyades / accions executades en el marc del Pla de promoció de la salut 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de centres que han mostrat interès per introduir en els currículums continguts d'educació afectivo-sexual

9. Ampliació, major diversitat i millora a nivell comunicatiu de l'oferta cultural

Nom de l'actuació	Ampliació, major diversitat i millora a nivell comunicatiu de l'oferta cultural	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de "Salut en totes les polítiques", basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Els beneficis que aporta el consum i la creació cultural pel que fa a salut, cohesió i integració social són evidents. La ciutat, disposa ja d'un actiu teixit cultural i d'una nodrida oferta d'activitats, però tot i això, s'ha posat de manifest la necessitat d'intensificar entre la ciutadania el coneixement d'aquesta realitat cultural en la seva globalitat, posar-la en valor, i afavorir-ne el consum.</p> <p>A més, es pretén 'obrir el ventall de formats per arribar a nous públics, vetllant per la no homogeneïtzació de l'oferta i promovent activitats culturals a preu més reduït o gratuïtes (per a arribar a determinats col·lectiu i/o públics), per exemple en dies concrets o a través de "targetes de fidelització cultural" o d'un "carnet cultural".</p> <p>Per altra banda, es remarca la importància de seguir apostant per la implicació del teixit associatiu en la configuració de part d'aquesta oferta.</p> <p>Així mateix, es planteja la necessitat de millorar la comunicació i difusió de la cultura a (i de) la ciutat, i donar més visibilitat i projecció a artistes i creadors locals.</p> <p>Finalment, en especial relació amb la salut i en el marc del foment de les relacions socials presencials (especialment entre joves), es planteja insistir en la programació d'activitats especialment dissenyades per ajudar-los a assolir habilitats socials, potenciant xarxes socials no tecnològiques.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Millorar el coneixement de l'activitat cultural reusenca, de la diversitat d'activitats i manifestacions culturals que es fan a la ciutat, a través d'una comunicació més eficaç. • Ampliar i diversificar l'oferta de programació cultural estable, per tal que arribi a nous públics. • Aprofitar més intensament el potencial dels equipaments (biblioteques, teatres...) com a punt de difusió i comunicació de l'activitat cultural. • Implicar les associacions en la promoció i gestió de certes activitats. • Incrementar, amb la cultura, la consciència de qualitat de vida a la ciutat. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Cultura; Participació, Ciutadania i Transparència) • Biblioteques • Teatres, museus i centres d'art • www.entitatsreus.cat • Entitats locals vinculades a la creació o acció cultural • Col·lectius informals de creadors 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats ofertes a preus reduïts • Nombre d'entitats socials implicades en la configuració de l'oferta cultural • Nombre d'activitats culturals dissenyades per a joves • Evolució en el perfil d'assistents, amb especial atenció a la detecció d'un potencial augment d'assistència de certs col·lectius 	
<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>		

10. Generació de nous espais per a la cultura

Nom de l'actuació	Generació de nous espais per a la cultura	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Amb una evident mirada en clau "democratització de la cultura", i alhora tenint en compte la possibilitat de transformar i amplificar l'ecosistema cultural de la ciutat, es planteja una proposta basada en la generació i recuperació d'espais per a la cultura, i del foment de la cultura popular i de carrer.</p> <p>Així, operativament, aquesta proposta es pot materialitzar, per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitant la utilització de l'espai públic per a la realització d'activitats i manifestacions culturals i artístiques diverses. Necessitat de simplificar tràmits burocràtics. • Establint i habilitant espais públics per tocar instruments, per pintar al carrer, etc., de forma regular i gratuïta ("Carrer, escenari de cultura"). • Destinant espais municipals per a activitats culturals "no formals", per organitzar-hi activitats culturals (tipus mostra), per fer la cultura més assequible i apropar-la als joves, fent-los-en partícips. • Creant un servei de gestió i organització que vetlli per la correcta ocupació i utilització d'aquests espais. • Generant nous espais de mostra, ús i aprofitament cultural. Per exemple, a través d'un potencial projecte per fer intervencions artístiques en locals, espais i aparadors buits. 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donar suport a l'expressió cultural i possibilitar la creació de nous públics en la cultura. • Facilitar la utilització de l'espai públic, per a la realització d'activitats i manifestacions culturals i artístiques diverses. • Simplificar tràmits en la utilització de l'espai públic. • Tractar de garantir l'accés a la cultura independentment de la condició social, nivell de renda o lloc de residència dels ciutadans/anes. • Donar noves oportunitats i opcions a noves manifestacions artístiques. • Donar suport a joves en la creació cultural. 	
<p>Prioritat</p> <p>Baixa</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Via Pública; Cultura; Joventut) • Col·lectiu de creadors i artistes locals • Programadors culturals • Espai públic • Centres d'art • Centres cívics • Biblioteques • EADR - Escola d'Art i Disseny de Reus • Associacions de comerciants (projecte artístic en espais comercials buits) 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'espais públics seleccionats per acollir activitats i manifestacions culturals • Nombre de sol·licituds per a fer ús d'aquests espais • Nombre d'activitats realitzades en l'espai públic • Nombre d'artistes vinculats a aquestes iniciatives de cultura al carrer 	

11. Foment de la prescripció cultural per a la millora de la qualitat de vida de les persones

Nom de l'actuació	Foment de la prescripció cultural per a la millora de la qualitat de vida de les persones	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>La cultura pot contribuir a fomentar les relacions socials, a evitar l'aïllament i la solitud, a potenciar l'estimulació i a fomentar l'autonomia i l'envelliment actiu, entre altres beneficis per a les persones.</p> <p>Tenint això en compte, es planteja aprofundir en l'aprofitament dels espais, recursos i activitats culturals de la ciutat en la millora de la qualitat de vida de les persones, a través de la prescripció social que es faci des de l'atenció primària (considerant el que es descriu més detalladament en l'actuació específica).</p> <p>Val a dir que, tot i que la prescripció social (i per tant cultural) comença a estendre's entre centres i professionals, realment queda molt de camí per recórrer en diversos sentits: divulgació i comunicació a la ciutadania i entre els mateixos professionals; recopilació i actualització d'informació dels recursos existents (vegeu 21. "Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris") pel que fa a la protocol·lització d'aspectes metodològics i operatius en les tasques concretes de prescripció, etc.</p> <p>Amb tot, el que queda clar és que els seus beneficis són evidents i notoris, i que aquesta és una acció que pot tenir especial impacte entre la gent gran i entre pacients amb símptomes lleus o moderats de malaltia mental, amb malalties mentals cròniques i entre persones amb risc d'aïllament social.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> Fomentar la prescripció social i cultural en els centres d'atenció primària. Possibilitar la implementació dels procediments previstos i dotar de recursos els professionals de l'atenció primària. Divulgar i aprofitar els beneficis de la cultura per a la millora del benestar de les persones. Promoure la programació d'activitats que integrin el concepte de salut, en sentit ampli. Millorar la qualitat de vida de les persones. 	
<p>Prioritat</p> <p>Baixa</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> Centres sanitaris Professionals dels serveis sanitaris Ajuntament (Cultura; Participació, Ciutadania i Transparència) Cercador <i>Actius i salut</i> (Agència de Salut Pública de Catalunya - ASPCAT) Projecte COMSalut <p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> Nombre d'actius culturals identificats i incorporats al mapa Nombre de professionals de la salut que participen d'aquesta prescripció cultural Evolució en el nombre de prescripcions fetes Impacte de la prescripció cultural en l'estat de salut de les persones a les quals se'ls ha prescrit 	

12. Aposta per una nova activitat o esdeveniment que vinculi cultura i salut mental

Nom de l'actuació	Aposta per una nova activitat o esdeveniment que vinculi cultura i salut mental	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Creació d'un projecte d'activitat cultural, social i de salut, que integri la promoció de la creació artística i la sensibilitat del públic al voltant dels diferents àmbits de la salut mental (prevenció, promoció i intervenció).</p> <p>Concretament, es tracta de crear un esdeveniment-certamen-festival(el format que es consideri més adient) que es basi en la difusió, creació, participació i l'exhibició cultural vinculada al col·lectiu de persones amb trastorn mental.</p> <p>Així, a través d'aquest projecte s'explicitarà un posicionament decidit, de ciutat, en la lluita per la desarticulació dels prejudicis i l'estigma que suposen les situacions problemàtiques de salut mental, per la sensibilització en l'eliminació de les barreres relacionades amb aquest estigma i sobre les possibilitats d'inclusió sociolaboral de les persones amb malaltia mental.</p> <p>Finalment, cal apuntar que, al territori ja existeixen certes iniciatives en aquest sentit (p. ex., Festival Psicurt, de cinema, a Tarragona) i per tant caldrà buscar formats i alternatives que contribueixin a complementar i fer més robusta aquesta oferta i aposta territorial.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apropar a la ciutadania els diferents àmbits de la salut mental (prevenció, promoció i intervenció) a través de les activitats culturals. • Avançar en la integració social i en la millora de la qualitat de vida de les persones amb malaltia mental. • Crear una activitat de referència que vinculi salut mental i cultura, i que encaixi i complementi l'oferta existent. 	<ul style="list-style-type: none"> • Contribuir a l'eliminació de l'estigma cap a les persones amb trastorns de salut mental. • Apostar per la coordinació de les polítiques de salut mental, i el treball conjunt entre diferents nivells i departaments de l'Administració.
<p>Prioritat Alta</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Cultura) • Entitats culturals de la ciutat • Fundació Pere Mata • Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (COPC), Delegació de Tarragona 	<ul style="list-style-type: none"> • Col·lectius d'artistes i creadors • Taula de Salut Mental del Camp de Tarragona
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de participants i d'assistents a l'esdeveniment • Nivell d'impacte de l'esdeveniment en XS i mitjans de comunicació 	

13. Impuls a la creació artística, a través d'un centre de suport

Nom de l'actuació	Impuls a la creació artística, a través d'un centre de suport	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Plantejat com a equipament que esdevingui, a més d'un punt de creació i producció artística i comunitària, un lloc de reunió, reflexió i aprenentatge col·lectiu a l'entorn d'aquesta creació artística, i de suport a creadors i artistes.</p> <p>Un equipament ambiciós, dotat de recursos, però dimensionat, i molt vinculat des dels seus inicis a la comunitat creativa local. Tant és així que, de ben segur, per garantir el bon futur d'un centre d'aquest tipus, caldrà fer molts passos previs de vertebració de la comunitat creativa, i aconseguir consens en el format més adequat i funcional de l'equipament.</p> <p>Així, la participació i implicació d'aquesta comunitat en el procés de concepció i creació de l'espai pot ser un factor clau en la seva perdurabilitat, arrelament i integració d'aquest ecosistema creatiu local.</p> <p>D'altra banda, es planteja la possibilitat que les pràctiques artístiques que parteixen del cos i el moviment tinguin especial presència en el centre, el qual caldrà dotar de certa especificitat i diferenciació.</p> <p>Finalment convé remarcar la funció d'inclusió que podria representar un centre d'aquestes característiques, si la vinculació amb la comunitat i, en particular, amb col·lectius amb necessitats especials fos estreta, sincera i forta.</p>	<p>Objectius</p>	
<p>Prioritat</p> <p>Baixa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir espais de treball, recursos i serveis per a la creació, producció, recerca, experimentació i desenvolupament de pràctiques artístiques. • Reforçar el teixit creatiu local. • Fomentar l'intercanvi d'experiències i de coneixement al voltant de la producció artística. • Potenciar el creixement i la visibilitat dels artistes i creadors locals. • Vincular la ciutadania i col·lectius específics amb la creació artística, a través de projectes comunitaris, educatius, de proximitat. • Facilitar l'apropament de nous públics a la creació artística. <p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Cultura; Joventut) • Col·lectiu de creadors i artistes locals • EADR - Escola d'Art i Disseny de Reus • Xarxa d'Espais de Creació i Producció de Catalunya <p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de reunions i sessions de treball realitzades amb la comunitat artística i creativa de la ciutat, per al plantejament d'aquest espai • Nombre d'artistes interessats a participar d'aquesta iniciativa 	

Context social i comunitari

Accions

14. Evolució dels Centres Cívics

Nom de l'actuació	Evolució dels centres cívics	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Es planteja una progressiva transició dels centres cívics, que afecta la conceptualització, gestió, els usos i la vinculació amb la ciutadania i les entitats, cap a un altre format d'equipament que possibiliti un major aprofundiment de la vinculació amb el barri, d'interrelació entre veïns, i d'adequació de programació i usos a les necessitats més properes. En aquests espais les associacions i la ciutadania del barri hi tindrien, doncs, major presència, fet que possibilitaria una major adequació d'activitats i usos a les seves necessitats i demandes.</p> <p>També en el marc d'aquesta renovació, es planteja ampliar els horaris (obertura també en caps de setmana i festius), possibilitar la utilització dels espais per a activitats no programades, i tractar d'integrar-hi l'atenció social.</p> <p>En un altre ordre de coses, es planteja la necessitat de redissenyar els formularis d'inscripció a les activitats, amb l'objectiu que tinguin en compte la realitat de certs col·lectius (p. ex., persones amb malalties mentals). Esdevé necessari consensuar la informació imprescindible per tramitar cada tipus d'inscripció i evitar haver de requerir, en la mesura del possible, la que pot estigmatitzar aquestes persones.</p> <p>Finalment, en el marc d'aquests espais, es proposa integrar-hi un projecte de creació de xarxes de veïns, de suport i ajuda mútua, en funció de les diferents capacitats i habilitats, i integrats en format "banc del temps comunitari". Aquesta implantació caldria sustentar-la, alhora, amb la creació i ús d'eines TIC (app), que facilitin aquesta interacció entre veïns.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potenciar aquests equipaments com a espais de trobada, interrelació, creació i participació del veïnat dels barris. • Avançar cap a un model d'equipament de caire més participatiu, que pugui recollir les demandes i necessitats dels veïns i articular una oferta d'activitats que estimuli la participació de la ciutadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la cohesió i la convivència al barri, així com el treball de vertebració comunitària. • Donar cabuda a projectes que possibilitin la interacció i el suport mutu entre veïns/veïnes.
<p>Prioritat</p> <p>Mitjana</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Participació, Ciutadania i Transparència) • Xarxa de centres cívics • Entitats ciutadanes 	<ul style="list-style-type: none"> • Associacions de veïns • Punt de voluntariat • Servei d'assessorament a les entitats
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució en el nombre de participants (amb especial atenció a la presència de col·lectius específics) • Nombre de propostes realitzades pels veïns • Nombre d'actuacions autogestionades • Nombre de veïns implicats en el projecte de xarxes veïnals. • Nombre d'iniciatives d'ajuda mútua portades a terme 	

15. El comerç de barri com a agent de salut

Nom de l'actuació	El comerç de barri com a agent de salut	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>El comerç, a més de sector estratègic de la ciutat des d'un punt de vista econòmic, és un agent social de primer ordre, vertebrador i coneixedor de la comunitat.</p> <p>Així, i particularment el comerç de proximitat, de barri, esdevé un actor d'interès pel que fa a la cohesió i la integració social, i com a agent urbà regenerador i proactiu que dona equilibri en múltiples aspectes.</p> <p>Tenint això en compte, i pel que fa a cohesió i integració, es proposa dotar de recursos aquest comerç de barri i de proximitat (formació, informació, creació de material divulgatiu específic...) per ajudar-lo en aquest rol d'agent vertebrador de la comunitat (que desenvolupa habitualment i de manera natural o inconscient), i alhora de valorar i reconèixer aquesta tasca a ulls del conjunt de la població.</p> <p>Cal destacar el rol que tradicionalment ha exercit aquest comerç, per exemple, a l'hora de detectar situacions de risc entre el seu veïnat més proper, fet que implica la necessitat que disposi de les eines necessàries per fer una adequada derivació o suport en els casos concrets en què pugui intervenir.</p> <p>Igualment important és tractar de fer més estrets els vincles entre aquest comerç de barri i les associacions i entitats presents en cada zona.</p>	Objectius	<ul style="list-style-type: none"> Aprofitar i garantir el potencial del comerç de barri i de proximitat com a agent vertebrador de la comunitat. Oferir eines al comerç de barri en el desenvolupament d'aquesta tasca. Valorar el comerç de proximitat i les xarxes comercials de barri. Detectar persones i col·lectius en situació de vulnerabilitat i risc.
	Actius	<ul style="list-style-type: none"> Ajuntament (Salut; Participació, Ciutadania i Transparència; Seguretat Ciutadana) Comerç de proximitat Associacions de comerciants Associacions de veïns
	Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de programes i actuacions de suport al comerç realitzades (formació, informació, creació de material divulgatiu específic...) Nombre de comerços participants Nombre de situacions de risc detectades pels comerciants i derivacions realitzades
	Prioritat	Baixa

16. Ajuts al comerç de barri i de proximitat, i foment de la compra local

Nom de l'actuació	Ajuts al comerç de barri i de proximitat, i foment de la compra local	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Per tal que el comerç de barri i de proximitat pugui seguir desenvolupant el seu paper com a agent clau per a la cohesió i la inclusió social, cal vetllar per garantir, òbviament, la seva pervivència i sostenibilitat.</p> <p>Així, i tenint molt present que aquests han de ser abordats des de diferents línies d'intervenció i enfocaments, i amb la intenció de centrar aquesta proposta amb el que la ciutadania va exposar en el marc del procés de redacció del present Pla, es planteja concretament una doble línia d'intervenció:</p> <p>1. Ajuts per la dinamització del comerç local:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revisió de les bases d'ajuts a l'obertura de nous comerços, perquè s'afavoreixi en major mesura l'emprenedoria local, i que aquests establiments es localitzin en barris o districtes establerts com a zones prioritàries d'actuació. • Intensificar i diversificar el suport que s'ofereix per al manteniment dels negocis existents (complementar els ajuts a manteniment i traspàs de negocis, p. ex., amb exempcions d'impostos, bonificacions, etc. • Altres ajuts de dinamització comercial a zones, barris o districtes concrets, vinculant-hi el teixit associatiu comercial. 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afavorir i garantir la continuïtat i pervivència del comerç de proximitat i de barri. • Donar suport en forma d'ajudes i/o incentius, assessorament, etc., per a la millora de la competitivitat del comerç local. 	<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la compra local, als comerços de barri.
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Projecció de Ciutat) • Comerç de proximitat 	<ul style="list-style-type: none"> • Associacions de comerciants • Associacions de veïns
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució del nombre d'altres / tancaments de comerços (per zones i districtes) • Mapa d'ajuts concedits, per districtes • Evolució de l'índex de pervivència de nous comerços <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de comerços/associacions comercials / clients que s'adhereixen o participen de la targeta de fidelització del comerç de proximitat • Nombre de comerços interessats, i reunions realitzades, per a la creació d'una moneda local 	

Nom de l'actuació	Ajuts al comerç de barri i de proximitat, i foment de la compra local
<p>2. Afavorir la compra local, a través, per exemple, de:</p> <ul style="list-style-type: none">• Creació d'una targeta de fidelització o similar que estimuli la compra en comerços de barri, a través de la qual vehicular descomptes a clients, alhora que es dona visibilitat i notorietat a comerços.• Creació d'una moneda local (p. ex., "el Ganxet")	
<p>Prioritat Baixa</p>	

17. Associar-se fa salut!

Nom de l'actuació	Associar-se fa salut!	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
Descripció general de l'actuació Associar-se i sentir-se partícip de la comunitat té evidents impactes positius en el benestar personal i col·lectiu de les persones, i és un element clau per ala vertebració de la societat i la millora de la convivència. Aquesta actuació recull diferents propostes per afavorir l'associacionisme i el suport a les entitats: <ul style="list-style-type: none"> • En el marc del recurs web entitatsreus.cat (espai al servei de les entitats de Reus, a través del qual poden fer difusió de les seves activitats, rebre informació sobre tràmits, oferta formativa...), es plantegen millores relatives a la comunicació (per aprofitar-ne el potencial i arribar a un públic més ampli) així com per incidir en el suport específic a entitats en la programació d'activitats saludables o de promoció de la salut. • Recuperació de la Fira d'Entitats: Per donar a conèixer la diversitat del teixit associatiu de la ciutat i posar en valor la seva tasca. • Simplificació dels processos de sol·licitud / tramitació de l'ús de l'espai públic a les entitats. • Augment dels ajuts econòmics a les entitats. • Ampliar eines i recursos comunicatius per visibilitzar la millora en salut que pot provocar l'activitat associativa. • Creació d'un mecanisme (tipus carnet/passaport) a través del qual es premii la participació de la ciutadania en la vida associativa de la ciutat. 	Objectius <ul style="list-style-type: none"> • Foment de l'associacionisme, com a activitat capaç d'incrementar el sentiment de pertinença i vinculació a la comunitat, com a constructora de vincles socials i artífex d'impactes positius per al benestar personal i grupal. • Millorar el grau de participació de la població en les entitats. • Donar visibilitat a la tasca que realitzen les entitats, en especial a aquella relacionada amb la salut. • Donar suport al teixit associatiu de la ciutat, a través de recursos existents i de facilitar tràmits per a la creació, gestió i administració interna de les entitats. • Millorar la relació de les entitats amb l'Administració. 	
	Actius <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Participació, Ciutadania i Transparència; Salut) • Teixit associatiu de la ciutat • Servei d'assessorament a les entitats • Entitatsreus.cat 	
	Indicadors de seguiment i avaluació <ul style="list-style-type: none"> • Evolució en el nombre d'entitats i en el nombre de persones associades a alguna entitat. • Nombre d'entitats que programen activitats vinculades a la salut. • Pressupost dels ajuts destinats a entitats (evolució) • Nombre d'activitats saludables o de promoció de la salut organitzades per entitats en què han participat 	
	Prioritat Mitjana	

18. Suport a les associacions en la promoció de la salut

Nom de l'actuació	Suport a les associacions en la promoció de la salut	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de "Salut en totes les polítiques", basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Aquest suport es desplegaria, fonamentalment, amb la vertebració d'un servei de suport tècnic d'assessorament per a la introducció i incidència dels temes de salut comunitària a les associacions. Aquest servei també hauria d'informar sobre els recursos existents a la ciutat (vegeu "21. Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris").</p> <p>Aquest servei específic, per la seva naturalesa, podria estar vinculat a entitatsreus.cat (vegeu "17. Associar-se fa salut!"), amb la col·laboració, per exemple del Departament de Salut Pública. Alhora, per afavorir la generació d'activitats de promoció de la salut realitzades per les entitats (promovent les existents i el sorgiment d'altres), es planteja la possibilitat de crear un projecte a través del qual s'insti cada una de les associacions i entitats de Reus a portar a terme UNA activitat de promoció de la salut per any. El projecte ha d'integrar les activitats, donar-los visibilitat i presentar-ne un enfocament integral.</p> <p>Així, donada la riquesa, diversitat i amplitud del teixit associatiu reusenc, es generaria un ampli calendari d'activitats de promoció de la salut a la ciutat, fet que contribuiria a reforçar el posicionament com a Ciutat saludable entre la ciutadania.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> Assessorar les associacions en temes de salut comunitària. Donar suport a les entitats perquè organitzin activitats de promoció de la salut. Fomentar la participació de la ciutadania en la vida associativa de la ciutat. 	<ul style="list-style-type: none"> Donar visibilitat a la tasca que realitzen les entitats, en especial a aquella relacionada amb la salut. Vertebració d'un ampli calendari d'activitats de promoció de la salut a la ciutat.
<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> Ajuntament (Participació, Ciutadania i Transparència; Salut) Teixit associatiu de la ciutat 	<ul style="list-style-type: none"> Servei d'assessorament a les entitats Entitatsreus.cat
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> Nombre d'entitats que programen actuacions referents a salut/malaltia Nombre d'actuacions organitzades per l'entitat Nombre d'assistents / participants a les activitats organitzades Nombre d'assessoraments realitzats a entitats en temes de salut comunitària 	

19. Foment de les relacions intergeneracionals, a través d'espais i activitats de trobada

Nom de l'actuació	Foment de les relacions intergeneracionals, a través d'espais i activitats de trobada	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
Descripció general de l'actuació <p>Tal com recull el Pla d'Inclusió Social de Reus, en una de les seves línies de treball estratègiques, és important treballar en l'àmbit de ciutat el foment de les relacions intergeneracionals (joves - gent gran) i el tema de la soledat. Igualment, aquest tipus de relacions també es promouen, per exemple, en el Pla Local de Joventut.</p> <p>Així, i tenint aquest marc en compte, es planteja insistir en la creació d'espais relacionals i de convivència entre persones de diferent generació, que permetin l'establiment de ponts de comunicació entre uns i altres, i estimulin dinàmiques d'inclusió social i la participació ciutadana activa.</p> <p>Aquests espais i activitats han de fomentar el contacte, la socialització i la interrelació entre aquestes persones, i han de permetre la transferència de coneixement, suport emocional i relacions solidàries d'ajuda mútua.</p> <p>En aquest sentit, i de manera concreta, es planteja, per exemple, crear un programa d'intercanvi entre gent gran i alumnes de batxillerat. Seguint l'exemple de programes existents (p. ex., Viure i convida), però amb la diferència d'implicar-hi joves de batxillerat que farien companyia i ajudarien a persones grans en algunes tasques domèstiques, alhora que convalidarien alguna assignatura.</p>	Objectius <ul style="list-style-type: none"> • Millorar la salut de la gent gran, a través d'un increment del sentiment d'utilitat, identitat i autoestima, d'una estimulació de les capacitats cognitives i de la generació de nous vincles afectius. • Enfortir els vincles intergeneracionals entre les persones i fomentar la inclusió social. • Generar espais d'intercanvi de vivències, interessos i experiències entre diferents perfils de persones i, per tant, possibilitar l'enriquiment i l'aprenentatge mutu. • Promoure l'empatia, la tolerància i el respecte de les persones joves amb la gent gran, així com estimular la seva capacitat d'ajudar, compartir i ser responsables. 	
	Actius <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Benestar Social; Participació, Ciutadania i Transparència) • Punt de voluntariat • Xarxa de centres cívics • Casal de Joves • Centres de secundària • Consell Municipal de la Gent Gran • Serveis d'atenció per a la gent gran (residències, centres de dia) • Obra social d'empreses • Programa "Referents" • Pla d'Inclusió Social de Reus 	
	Indicadors de seguiment i avaluació <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats realitzades • Nombre i perfil de participants en els projectes • Grau de satisfacció / valoració qualitativa dels / de les participants • Nombre de reunions (o contactes) interdepartamentals realitzades per generar noves accions 	
	Prioritat Alta	

20. Generació d'espais formals d'interlocució i participació, a escala de barri

Nom de l'actuació	Generació d'espais formals d'interlocució i participació, a escala de barri	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Més enllà del que ja s'està fent a través dels consells municipals, es proposa aprofundir en la implantació de polítiques participatives i transversals, a través de la creació d'espais que possibilitin la interlocució i la participació d'una manera reglada i organitzada de la ciutadania, a escala de barri/districte.</p> <p>Així, aquests consells de barri (o la denominació que es consideri més oportuna) es plantegen com a espais per a la informació, la consulta i la deliberació d'aspectes relatius al barri i a la comunitat (plans, projectes, necessitats, preocupacions, possibles actuacions), en els quals tindrien cabuda, per exemple, ciutadania, entitats i associacions, regidors/ores municipals, representants dels grups polítics, etc., per fer possible una diversitat i transversalitat d'opinions i enfocaments, però amb una mirada en clau de barri i de màxima proximitat.</p> <p>El desplegament operatiu d'aquests espais es podria fer de manera gradual i partint d'alguna experiència en format pilot, en algun/s barri/s en concret, a través de la qual s'acabessin d'ajustar mecanismes de cara a un més ampli desplegament territorial.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generar nous espais i òrgans d'interlocució i participació per a la ciutadania, des de la proximitat que representa el barri. • Fomentar el vincle directe i la interlocució entre ciutadans, entre ciutadans i entitats, i entre tots aquests i els representants polítics. • Possibilitar la participació, el debat, la formulació de propostes a escala de barri. • Augmentar la cohesió social. 	
<p>Prioritat</p> <p>Mitjana</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Participació, Ciutadania i Transparència) • Xarxa d'entitats de cada barri • Associacions de veïns • Xarxa de centres cívics 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de persones actives en procés de participació de barri • Nombre de sessions d'aquests espais de participació fetes 	

21. Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris

Nom de l'actuació	Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris	
Objectiu estratègic	Millorar la informació disponible dels aspectes més rellevants per a la salut i fer-la accessible a la ciutadania	
Descripció general de l'actuació <p>Entenem un actiu en salut com "qualsevol factor (o recurs) que millora la capacitat de les persones, dels grups, de les comunitats, de les poblacions, dels sistemes socials o institucionals per mantenir i conservar la salut i el benestar, i també per ajudar a reduir les desigualtats sanitàries". Els actius, doncs, inclouen les capacitats i els recursos de les mateixes persones del barri, però també de les associacions, organitzacions i negocis locals.</p> <p>En aquest entorn és important destacar que el mapatge d'actius és un element fonamental en els processos de salut comunitària. Un mapatge que cal que sigui concebut com un procés en què la ciutadania i les entitats, d'una banda, identifiquen recursos, capacitats i habilitats, i, de l'altra, s'apoderen i prenen consciència de la seva pròpia capacitat i responsabilitat.</p> <p>Per tant, cal tenir en consideració que disposar d'aquest mapa (en el marc del que es descriu en les actuacions específiques de desplegament del model de salut comunitària i de la prescripció social) ha de permetre alguna cosa més que aglutinar dades i informació. Ha de permetre descobrir i donar visibilitat i valor a actius de la comunitat (alguns ocults o encara potencials) i crear noves relacions i possibilitats, en benefici de la salut comunitària i a través d'una important feina pluridisciplinària i una bona comunicació entre les comunitats locals i les institucions.</p>	Objectius <ul style="list-style-type: none"> Facilitar una construcció col·laborativa de salut, mitjançant la identificació d'actius i la seva visibilització. Implicar les persones i la comunitat local de manera efectiva i adequada en la millora de la seva salut. Fer possible el funcionament integrat i en xarxa dels equips d'atenció primària i els de salut pública local, i també dels altres dispositius sanitaris i socials que actuen en el territori així com dels actius de la comunitat. 	
	Actius <ul style="list-style-type: none"> Ajuntament (partint de Participació, Ciutadania i Transparència) Entitats i professionals de l'àmbit social, formatiu i sanitari Cercador <i>Actius i salut</i> de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) Entitats que es vulguin integrar en el projecte, mitjançant el Pla d'Inclusió Social Plans comunitaris i de convivència Punt de voluntariat 	
	Indicadors de seguiment i avaluació <ul style="list-style-type: none"> Nombre d'actius identificats i incorporats al mapa Nombre d'actualitzacions del mapa d'actius Nombre de professionals de la salut que participen dels programes de salut comunitària i de prescripció social 	
	Prioritat Alta	

22. Desplegament d'una xarxa d'agents de barri

Nom de l'actuació	Desplegament d'una xarxa d'agents de barri	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Els <i>agents de barri</i> es plantejarien com un servei a través del qual professionals de l'àmbit social farien treball d'intervenció comunitària, ja sigui de dinamització social (activació de les interaccions socials), com de promoció social (millora del benestar de les persones, grups o comunitats), coneixent i tenint contacte freqüent amb persones, comunitats de veïns, associacions..., fent seguiment dels col·lectius amb major vulnerabilitat, i en especial en els barris on més es detecten processos de risc (relacionats amb polítiques socials, condicions de vida precàries i amb els eixos de desigualtats socials, de gènere, classe social, procedència i edat...).</p> <p>Com a línia a explorar, s'obre la porta al fet que aquesta xarxa la formin professionals procedents del voluntariat.</p> <p>Tenint en compte que, com s'ha anat explicitant, la salut de les persones està íntimament lligada als determinants socials de la salut (a les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, viuen, treballen i envelleixen), és evident que aquest suport pot influir directament en una millora del benestar d'aquestes persones i comunitats.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detectar persones i col·lectius en situació de vulnerabilitat i risc, donar-los suport i fer-ne el seguiment. • Intensificació i millora dels programes i serveis d'intervenció comunitària. • Vertebrar un servei d'intervenció comunitària i a escala de barri. 	
<p>Prioritat</p> <p>Mitjana/Baixa</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Participació, Ciutadania i Transparència; Benestar Social) • Associacions de veïns • Entitats i organitzacions dels barris • Comunitats de propietaris • Comerç de proximitat • Xarxa de professionals (integradors, educadors de carrer...) • Voluntariat 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'agents actius • Nombre d'intervencions realitzades • Distribució territorial d'aquestes intervencions 	

Salut i atenció sanitària

Accions

23. Desplegament del model de salut comunitària

Nom de l'actuació	Desplegament del model de salut comunitària	
Objectiu estratègic	Millorar la coordinació de tots els actors implicats en l'estratègia "Reus, ciutat saludable" i promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Segons la Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública, la salut comunitària és "el conjunt d'actuacions destinades a millorar la situació de salut de la comunitat en les seves dimensions físiques, psicològiques i socials, que actuen per mitjà de la capacitat col·lectiva d'adaptació positiva als canvis de l'entorn".</p> <p>Aquesta salut comunitària és un eix prioritari tant del Pla de Salut de Catalunya 2016-2020 com del Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP).</p> <p>En aquest entorn, l'Estratègia nacional d'atenció primària i salut comunitària (ENAPISC) ofereix els elements bàsics per desenvolupar una estratègia de salut comunitària fonamentalment al Departament de Salut, a través de l'atenció primària de salut, la salut pública i els ens locals.</p> <p>Alhora, i de manera més concreta, el projecte COMSalut (que pretén impulsar la reorientació del sistema sanitari cap a la promoció de la salut i la salut comunitària, així com la lluita contra les desigualtats i la promoció de les polítiques públiques saludables en l'àmbit local), l'ENAPISC el considera una via vàlida per mostrar la pertinença i la factibilitat del model de salut comunitària, i un pas previ per estendre el model al conjunt de les ABS de Catalunya.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potenciar l'orientació comunitària com a estratègia de generació de salut i de lluita contra les desigualtats en salut. • Detectar, estimular, visibilitzar i mobilitzar els actius de la comunitat. • Tendir a la consolidació del model comunitari de salut, i d'atenció biopsicosocial. • Fomentar i possibilitar la participació de la comunitat com a protagonista del procés. 	<ul style="list-style-type: none"> • Garantir la participació i total implicació dels professionals i els proveïdors en aquest canvi, i dotar-los de les eines i recursos necessaris per fer possible aquest canvi. • Estendre l'experiència pionera de l'ABS Reus IV, transferint els seus coneixements i bones pràctiques. • Millorar la resolució a partir de la compartició, la cooperació i el treball en xarxa amb totes les línies de serveis del territori.
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament • Centres sanitaris • Professionals de la salut • Ciutadania i xarxa d'entitats • Projecte COMSalut - Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Estratègia nacional de l'atenció primària i salut comunitària (ENAPISC) • Pla estratègic d'atenció primària i salut comunitària • Consell Territorial Consultiu i de Coordinació de Salut Pública del Camp de Tarragona

Nom de l'actuació	Desplegament del model de salut comunitària	
<p>Tenint en compte aquest marc, des de l'Administració local els municipis poden representar un important paper, d'una banda per a la governança i, de l'altra, com a recurs operatiu en el procés de treball en salut comunitària (en relació amb la seva responsabilitat per mantenir i millorar les condicions de vida de la ciutadania).</p> <p>Pel que fa el cas concret de Reus, es planteja el desenvolupament d'una estratègia de salut comunitària local, que es basi en la detecció de les necessitats, la identificació dels recursos comunitaris existents, la priorització de les intervencions en la població més vulnerable i l'avaluació de les actuacions endegades, i tenint en compte la necessària coordinació dels agents que componen la comunitat sanitària de la ciutat i dels barris (salut pública, plans comunitaris, atenció primària...). Cal remarcar que l'ABS Reus IV és una de les 16 àrees bàsiques de salut, a Catalunya, que participaren inicialment en el projecte COMSalut, com a única participant de la Regió Sanitària de Tarragona. És important estendre l'experiència pionera de l'ABS Reus IV, transferint els seus coneixements i bones pràctiques a la resta d'àrees.</p> <p>A més, i per facilitar la participació i implicació del teixit comunitari en la promoció de la salut i la salut comunitària, es planteja la creació de consells de ciutadania, vinculats als CAP, i a través dels quals la ciutadania s'apoderi també de la seva pròpia salut.</p> <p>Finalment, per consolidar aquest desplegament, es planteja invertir recursos de comunicació i difusió, per donar a conèixer aquestes accions entre la població.</p>	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'ABS implicats en el model de salut comunitària • Nombre de professionals de la salut que participen d'aquest model • Nombre de participants no institucionals (ciutadania, xarxa d'entitats) • Nombre de consells de ciutadania vinculats als CAP creats • Nivell de satisfacció dels participants en aquestes figures 	
<p>Prioritat Alta</p>		

24. Impuls als programes i mecanismes de prescripció social

Nom de l'actuació	Impuls als programes i mecanismes de prescripció social	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de Salut en Totes les Polítiques", basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Partint de l'enfocament amb visió comunitària plantejat en l'actuació 23. "Desplegament del model de salut comunitària", compartint per tant línia argumental i objectius, i assumint el repte de tendir cap a la progressiva desmedicalització de la població, es planteja l'extensió i foment de la prescripció social, entesa com a mecanisme que permet als professionals de la salut aconsellar els serveis locals i comunitaris no clínics que poden incidir en la millora de la salut i el benestar de les persones (com a complement per abordar dificultats i malestars, per contribuir a adquirir hàbits saludables, a portar una vida més activa, a millorar les relacions i el suport social, etc.).</p> <p>Per tant, estem davant d'una acció multidisciplinària i interdisciplinària, sobre la qual han posat l'accent diversos projectes marc d'àmbit català, a través d'experiències concretes i projectes pilot, i que per a propiciar-ne la implantació, ja disposa de diversos recursos articulats al llarg dels darrers anys (p. ex., cercador <i>Actius i salut</i>, de l'Agència de Salut Pública de Catalunya - ASPCAT).</p> <p>Amb tot, la implementació efectiva d'aquest tipus de programes ha de partir d'una col·laboració entre xarxa d'atenció primària, Administració local, entitats i l'Agència de Salut Pública de Catalunya, i incidir en una major divulgació i informació a la ciutadania i entitats, i en un major suport als professionals de la salut (formació, millora de procediments i creació i integració d'eines i recursos).</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propiciar les condicions perquè els professionals de la salut puguin fer efectiva la prescripció social als seus pacients. • Reorientar els serveis de salut cap a la prevenció de les malalties i la promoció de la salut. • Tendir a la desmedicalització de la població. • Augmentar la consciència entre els professionals i els pacients sobre la importància de l'activitat social en la millora de la qualitat de vida i del benestar de les persones. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament • Centres sanitaris • Professionals de la salut • Ciutadania i xarxa d'entitats • Farmàcies • Comunitat educativa • Cercador <i>Actius i salut</i> (Agència de Salut Pública de Catalunya - ASPCAT) • Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP) • Projecte COMSalut - Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) • Mitjans de comunicació 	

Nom de l'actuació	Impuls als programes i mecanismes de prescripció social	
<p>En aquest sentit, disposar del mapa d'actius comunitaris (vegeu-ne l'actuació específica) esdevé del tot imprescindible en l'impuls i desplegament generalitzat d'aquest tipus de prescripció.</p>	Indicadors de seguiment i avaluació	
<p>Prioritat Alta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actius en salut, identificats i incorporats al mapa • Nombre d'actualitzacions del mapa d'actius • Evolució en el nombre de prescripcions realitzades 	<ul style="list-style-type: none"> • Enquesta de satisfacció de la prescripció social • Nombre de professionals de la salut que participen d'aquesta prescripció • Impacte de la prescripció cultural en l'estat de salut de les persones objecte de la prescripció.

25. Creació de grups d'ajuda mútua, de suport comunitari

Nom de l'actuació	Creació de grups d'ajuda mútua, de suport comunitari	
Objectiu estratègic	Promoure la responsabilitat (apoderament) de les persones i de les comunitats pel que fa a la seva pròpia salut, impulsant la participació	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>En general, entenem per grups d'ajuda mútua els grups de suport mutu, de descàrrega emocional, d'orientació i d'aportació personal, formats per persones que es reuneixen per parlar i afrontar algun tema o problema comú.</p> <p>Aquests grups poden estar constituïts tant per les pròpies persones afectades per un mateix problema com pels seus familiars o cuidadors i n'existeixen de formats i temàtiques molt diverses: relacionats amb malalties en concret, amb problemes de comportament personal (addiccions, trastorns alimentaris...), amb aspectes psicosocials (dol, solitud...), entre d'altres.</p> <p>Tenint això en compte es planteja intensificar la presència, coneixement i desplegament territorial d'aquest tipus de grups.</p> <p>En aquest context és important possibilitar el sorgiment de grups a través dels quals s'incideixi també en l'educació sanitària de la població (grups psico-educatius), per exemple pel que fa a la conscienciació sobre la necessitat d'adoptar hàbits de vida saludable, de tenir una vida socialment activa, de l'existència i importància de la prescripció social per tendir a la progressiva desmedicalització de la societat, etc.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> Fomentar el treball de suport i ajuda mútua entre actius-persones de la pròpia comunitat. Contribuir a generar eines de prevenció en salut de caràcter comunitari i que contribueixin a fomentar l'educació sanitària de la població. Possibilitar el sorgiment, i intensificar la presència, coneixement i desplegament territorial d'aquest tipus de grups. Donar informació i suport emocional a les persones a través d'aquestes dinàmiques. 	
<p>Prioritat</p> <p>Mitja/Alta</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> Ajuntament (Participació, Ciutadania i Transparència; Benestar Social; Salut) Centres cívics CAP Associacions de veïns Entitats i organitzacions dels barris Voluntariat: psicòlegs, estudiants de màster de psicologia (ja graduats), etc. 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> Nombre de grups d'ajuda mútua existents, de suport comunitari Nombre de sessions i participants en aquests grups 	

26. Increment de la presència i pes dels criteris de prioritització basats en l'alimentació saludable en la licitació dels serveis de menjadors escolars

Nom de l'actuació	Increment de la presència i pes dels criteris de prioritització basats en l'alimentació saludable en la licitació dels serveis de menjador escolar	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Tot i tenir present que l'aprenentatge alimentari més important es produeix en el marc de les famílies, els menjadors escolars són espais on habitualment mengen un gran nombre d'infants. .</p> <p>Així, i per tractar de garantir els drets dels infants a una alimentació saludable en el marc dels centres educatius, es planteja l'opció d'incloure criteris de prioritització basats en l'alimentació saludable en les licitacions per a la contractació dels serveis de menjador escolar. Així, es planteja valorar en major mesura, per exemple: l'ús de sistemes de cocció més saludables, la limitació de plats precuinats, la utilització d'oli d'oliva verge extra local, d'aliments de temporada i de proximitat quan n'hi hagi producció, d'aliments ecològics (especialment important pel que fa a fruita, hortalisses, llegums, cereals, carn de vedella), així com el foment entre nens i nenes dels bons hàbits relacionats amb la nutrició.</p> <p>A més, i de manera complementària, convé destacar la importància i oportunitat de vetllar per l'aplicació de clàusules socials en la licitació d'aquests serveis de menjador (en consonància, doncs, amb el que es planteja en l'actuació 3. "Clàusules socials per a una contractació pública social i èticament responsable").</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantir una alimentació saludable i equilibrada als infants que utilitzen els serveis de menjador escolar a la ciutat, que contribueixi a la seva salut i benestar, presents i futurs. • Establir el marc administratiu necessari per garantir una alimentació saludable a la població en edat escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofitar el context que proporciona el menjador, i els centres educatius en general, per a l'adquisició de coneixements teòrics i pràctics sobre salut i nutrició. • Contribuir al coneixement dels aliments i a l'establiment de comportaments alimentaris que permetin un estil de vida saludable.
<p>Prioritat</p> <p>Mitja</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Hisenda i Recursos Generals; Ensenyament i Política Lingüística) • Centres educatius • Pares i mares d'alumnes 	<ul style="list-style-type: none"> • PReME. Programa de revisió de menús escolars (Agència de Salut Pública de Catalunya) • Associació de Menjadors Ecològics
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de menjadors escolars en els quals l'alimentació saludable es promou i es valora en la licitació del servei. • Evolució en el nombre d'alumnes beneficiaris 	

27. Sensibilització i educació en alimentació saludable

Nom de l'actuació	Sensibilització i educació en alimentació saludable	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Compartint amb altres actuacions l'objectiu d'incidir en una millora dels hàbits alimentaris i de la qualitat de vida, en aquest cas, del conjunt de la ciutadania, es proposa seguir incidint en la sensibilització sobre la importància de portar a terme una alimentació saludable.</p> <p>Concretament es plantegen activitats de diferent format i abast, com poden ser, per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realització de campanyes de comunicació per promoure el consum de productes frescos i de temporada. • Promoció de la salut en entorns educatius (vegeu-ne l'actuació específica). • En equipaments públics, procurar la instal·lació de màquines de venda automàtica de menjar saludable. • Creació d'un joc infantil i de ciutat per promoure l'alimentació saludable, que pugui ser posat en marxa amb relatius pocs recursos però que alhora tingui importants efectes per a la culturització alimentària dels infants. • Foment de l'alimentació saludable en els mitjans locals, sobretot en programes de TV i ràdio. 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conscienciar la ciutadania sobre la importància i beneficis per a la salut i el benestar que els pot generar adquirir els bons hàbits d'una dieta saludable d'estil mediterrani. • Generar accions de sensibilització basades en missatges de caràcter positiu, a l'entorn dels conceptes de prevenció i benestar. • Vincular la promoció de l'alimentació saludable a un marc de major dimensió, vinculat al concepte de vida saludable en una ciutat saludable. • Generar l'entorn adequat per tal que població en general i, sobretot, la població infantil puguin conèixer i adoptar fàcilment aquestes pautes de consum i de vida. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Salut) • Centres educatius • Mercats municipals • Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació • Botigues de proximitat • Mitjans locals • CTNS - Centre Tecnològic de Nutrició i Salut 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actuacions d'alimentació saludable i nombre de persones beneficiàries • Nombre de campanyes específiques impulsades • Quantitat d'impactes en mitjans • Nombre d'accions per facilitar el consum de menjar saludable realitzades (p. ex., nombre de màquines de venda automàtica instal·lades) 	
	<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	

28. Promoció del desplegament de projectes de mSalut

Nom de l'actuació	Promoció del desplegament de projectes de mSalut	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de Salut en Totes les Polítiques, basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), i especialment els telèfons intel·ligents, formen part, des de fa uns anys, de la nostra vida quotidiana. I l'àmbit de la salut i els sistemes sanitaris no en són una excepció. En aquest entorn, doncs, la salut mòbil (mSalut, salut mòbil, <i>mHealth</i> en anglès) entesa com la pràctica mèdica i de salut pública amb el suport de dispositius mòbils (telèfons mòbils, dispositius de monitorització de pacients, assistents personals digitals i altres dispositius sense fils), ha aparegut com una oportunitat per millorar la qualitat de vida dels pacients, millorar el seu estat de salut i augmentar la qualitat assistencial, i alhora garantir la sostenibilitat, l'equitat i l'accessibilitat als sistemes de salut.</p> <p>La mSalut engloba des de la prevenció i el diagnòstic clínic fins al tractament dels pacients, i és, a més, una part fonamental de la comunicació intrasaniatària (entre professionals de salut) així com entre facultatius i pacients.</p> <p>Tot i amb això, i tenint en compte que la implantació de les TIC en salut ja és imparable (segons alguns estudis existeixen més de 97.000 aplicacions de salut a tot el món, el 70% dirigides a la població general mentre el 30% restant centrat en professionals i pacients), els nivells d'adopció d'aplicacions de salut estan lluny de produir impactes positius significatius en general.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aprofitar l'oportunitat que suposa el desenvolupament de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) vinculades a la salut, i el desplegament i democratització en l'ús de dispositius entre el conjunt de la població. • Augmentar la qualitat assistencial, per a una millora de la salut i qualitat de vida dels pacients. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ser proactius, com a ciutat, en l'aplicabilitat pràctica d'aquestes tecnologies en diferents àmbits , ja sigui de prevenció, diagnòstic clínic, tractament i seguiment de pacients i de comunicació intrasaniatària.
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centres sanitaris (atenció primària) • Professionals de la salut • Fundació TIC Salut Social (del Departament de Salut) 	<ul style="list-style-type: none"> • Oficina mHealth.cat • Universitat
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució positiva en el nivell d'adopció d'aplicacions de salut per part de professionals i ciutadania • Nombre de persones que participen d'un projecte pilot, per testar-ne l'efectivitat 	

Nom de l'actuació	Promoció del desplegament de projectes de mSalut
<p>Per aquest motiu, diversos projectes, iniciatives i recursos, a diferent escala (p. ex., Pla Mestre de Mobilitat del Departament de Salut, la Fundació TicSalut, l'oficina mHealth.cat, el projecte IS3, la plataforma La Meva Salut LMS...), treballen per impulsar el desenvolupament i la utilització de les TIC en l'àmbit de la salut, així com per demostrar els seus beneficis entre pacients i proveïdors.</p> <p>Tenint en compte aquest entorn general, el que es pot plantejar és, més enllà d'afavorir l'ús d'aquestes tecnologies i aplicacions entre professionals i pacients (referents a l'atenció i acompanyament a pacients, i a la millora de l'adherència als tractaments recomanats, perquè aquests/estes aconseguixin més autonomia i millorin la seva salut i qualitat de vida), la participació de ciutadania i professionals de salut en algun projecte de recerca o pilot a través del qual es desenvolupi alguna aplicació específica, i se'n validi l'efectivitat com a element de reforç de les polítiques de salut.</p>	
<p>Prioritat Alta</p>	

29. Campanyes de prevenció d'accidents domèstics

Nom de l'actuació	Campanyes de prevenció d'accidents domèstics	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>La pròpia llar és, en línies generals, el lloc que ofereix major seguretat i tranquil·litat a les persones. Amb tot, però, en ocasions aquest entorn pot generar o suposar cert perill, i esdevenir escenari d'accidents que poden arribar a tenir conseqüències importants.</p> <p>Amb tot però, els grups més vulnerables i els més exposats a patir un accident a la llar són els infants i la gent gran. Així, els accidents més freqüents, entre aquests col·lectius més vulnerables serien: les cremades, les electrocucions, les caigudes, els talls i aixafaments, les intoxicacions i l'asfíxia (en infants); i les caigudes, les cremades i les intoxicacions (entre la gent gran).</p> <p>Per donar a conèixer les situacions de risc més freqüents, les principals causes dels accidents i com prevenir-los, així com per donar indicacions de com cal actuar en cas que es produeixin, es planteja insistir en la realització de campanyes informatives en aquest sentit.</p> <p>Evidentment caldrà adequar el missatge, canal i mitjà al públic objectiu al qual es dirigeixi la campanya en concret, i, sempre que sigui possible, aprofitar els recursos existents i el treball coordinat amb agents per tal que les campanyes siguin més efectives i tinguin un impacte real entre la ciutadania.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donar a conèixer les situacions més freqüents de risc d'accident en el domicili. • Sensibilitzar sobre la importància d'adoptar certs hàbits preventius i conductes responsables que poden evitar accidents domèstics. • Proporcionar a la ciutadania indicacions de com procedir si aquests accidents es produeixen. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Salut, Seguretat ciutadana) • Servei de teleassistència domiciliària • Protecció Civil • Creu Roja • Mossos d'Esquadra, bombers • Consell Municipal Gent Gran 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució en el nombre d'accidents domèstics registrats • Evolució en les xifres referents a la gravetat dels accidents • Nombre de campanyes realitzades i impacte a mitjans 	
	<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	

Entorn, veïnatge, medi ambient

Accions

30. Implementació dels plans de mobilitat existents, per un model de mobilitat sostenible en el marc d'una ciutat més saludable

Nom de l'actuació	Implementació dels plans de mobilitat existents, per un model de mobilitat sostenible en el marc d'una ciutat més saludable	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>El Pla de Mobilitat Urbana de Reus (PMU) és el document de planificació que estableix els principis, els objectius i les estratègies als quals ha de respondre la gestió de la mobilitat de persones i mercaderies a la ciutat, dins un model de mobilitat sostenible.</p> <p>Aquest pla planteja accions agrupades en diversos eixos: disminuir la congestió de vehicles privats al centre històric i millora de la mobilitat amb els altres mitjans de transport; augmentar la superfície i qualitat de la xarxa viària dedicada a vianants i ciclistes; promoció de l'ús del transport públic; fer compatible l'oferta d'aparcaments amb la demanda existent; aconseguir una distribució urbana de mercaderies àgil i ordenada, i disminuir la contaminació acústica i atmosfèrica causada pel trànsit.</p> <p>Alhora, partint d'aquest marc general, recentment s'ha redactat i aprovat el Pla Específic de la Bicicleta a Reus, que esdevé el full de ruta de la mobilitat ciclista a la ciutat, i que té el propòsit final d'incrementar-ne l'ús i convertir-la en una de les principals alternatives a l'ús del vehicle privat.</p> <p>Així, sols resta recollir que cal vetllar per l'efectiva implementació d'aquests plans i afegir, com a apunts que deriven directament del procés de participació realitzat en el marc del present Pla de Salut, certes idees i propostes molt concretes en aquest sentit:</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vetllar per la implementació dels plans de mobilitat existents i per l'assumpció dels conceptes de <i>sostenibilitat</i> i <i>Ciutat Saludable</i> tant en el marc d'aquesta efectiva aplicació, com en el desenvolupament de noves polítiques. • Sensibilitzar i conscienciar la ciutadania en una nova cultura de la mobilitat. • Aprofundir en el treball per integrar a Reus els conceptes <i>mobilitat sostenible</i> i <i>Ciutat Saludable</i>. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Urbanisme, Salut, Medi Ambient; Projecte de Ciutat; Via Pública) • Reus Transport • Entitats promotores de la bicicleta (BICICAMP) • Associacions veïnals, entitats ecologistes • Voluntariat • Comunitat educativa 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució ús del transport públic (nombre de passatgers i desplaçaments) • Evolució del nombre de cotxes/motos al centre de la ciutat • Nombre de km de carril bici desplegat • Nombre d'usuaris regulars de la bicicleta per la ciutat, segons perfils i motiu del desplaçament (feina, estudi, oci...) 	

Nom de l'actuació	Implementació dels plans de mobilitat existents, per un model de mobilitat sostenible en el marc d'una ciutat més saludable
<ul style="list-style-type: none">• Possibilitat de recuperació del projecte "Bus a peu"• Impuls del <i>cotxe multiusuari</i> (economia col·laborativa)• Projecte "Bicing": sistema de bicicletes públiques (també bicicletes elèctriques)	
Prioritat Alta	

31. Canvi a subministradors d'energia verda per part de l'Ajuntament, i monitorització de la qualitat de l'aire

Nom de l'actuació	Canvi a subministradors d'energia verda per part de l'Ajuntament, i monitorització de la qualitat de l'aire	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Reus va iniciar la promoció de les energies renovables, l'estalvi i l'eficiència energètica l'any 1999 amb l'atenció de consultes i la posterior promoció d'instal·lacions solars en els centres d'ensenyament. Amb el pas del temps el consistori va anar augmentant el seu grau d'implicació, amb la creació de l'Agència Local d'Energia i amb l'elaboració de documents de planificació al respecte (el Pla Estratègic de l'Energia i el Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible -PAES), a través dels quals es preveien una sèrie de mesures destinades a impulsar un ús més racional de l'energia, la promoció de l'estalvi, l'eficiència energètica i les energies renovables.</p> <p>En aquest entorn, i complementàriament a les accions que ja es duen a terme i que es preveien en els citats documents (pel compliment de les quals vetlla l'Agència), es planteja que, a més, l'Ajuntament esdevingui un exemple per a la ciutadania en referència al consum d'energia verda (electricitat). Concretament, a través del canvi de subministrament elèctric a operadores que garanteixen l'ús d'aquesta energia verda.</p> <p>En un altre ordre de coses, es proposa divulgar les dades i indicadors relacionats amb la qualitat de l'aire a la ciutat entre la ciutadania i, especialment, entre els agents d'interès (p. ex., Consell Municipal de Salut).</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuar (i incrementar) l'aposta per l'ús i promoció de les energies renovables a la ciutat. • Promoure el consum d'energia verda per part de l'Ajuntament i dels ens dependents. 	<ul style="list-style-type: none"> • Garantir i aprofitar la tasca exemplificadora que l'Ajuntament pot fer en aquest sentit, davant de la ciutadania. • Monitoritzar les dades i indicadors sobre la qualitat de l'aire a la ciutat i fer especial èmfasi en la divulgació d'aquestes dades entre la ciutadania, per a la seva presa de consciència.
<p>Prioritat</p> <p>Mitjana</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Medi Ambient; Hisenda i Recursos Generals) 	<ul style="list-style-type: none"> • Agència Local de l'Energia de Reus (ALER)
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució en el consum d'energia verda per part de l'Ajuntament • Nombre de canvis de subministradors realitzats 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'edificis i dependències en els quals es garanteix l'ús d'energia verda

32. Foment de les zones verdes com a espais per a la salut i creació d'un nou gran espai verd a la ciutat

Nom de l'actuació	Foment de les zones verdes com a espais per a la salut i creació d'un nou gran espai verd a la ciutat	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>En línies generals, Reus és una ciutat compacta i densa, amb creixent presència d'arbrat i vegetació en carrers, places i equipaments, que ja disposa de parcs i jardins (de superfícies desiguals) en els quals s'integren funcions diverses: espai de relació, oci, esport i cultura; control de la contaminació; temperament climàtic; biodiversitat; paisatge, etc.</p> <p>Amb tot però, a través del procés de participació realitzat pel present Pla de Salut, s'ha posat sobre la taula la demanda de més espais verds a la ciutat que integrin nous usos i necessitats, i que siguin espais vius, on passin coses. És evident que els espais verds contribueixen a la millora de la qualitat de vida i la salut de les persones, i cal tenir en compte aquesta diversitat d'usos i necessitats a l'hora de planificar-los i dinamitzar-los. Així, és important fomentar alhora la implicació dels ciutadans en el seu disseny, gestió i conservació (p. ex., programa de voluntariat per a la conservació). A més, és important vetllar per millorar la dotació d'equipaments lúdics i de salut en els parcs.</p> <p>D'altra banda, a més de l'impuls dels espais existents, es planteja la possibilitat d'afavorir la creació, tenint en compte les opcions que contempla la planificació urbanística, d'un nou gran espai verd de ciutat, plantejat com un espai amable, amb ombres, amb zones per poder menjar, llegir, etc., que inclogui rutes saludables i on es promoguin activitats diverses de dinamització de l'espai mateix.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Augmentar la presència d'espais verds a la ciutat, i garantir-ne la gestió i conservació. • Vetllar perquè els parcs siguin espais vius, que puguin servir per a diferents usos i activitats, en un aprofitament actiu, vinculats a la salut. • Avançar cap a la creació d'un nou gran parc de ciutat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Incrementar la dotació d'equipaments lúdics i de salut als espais verds, així com procurar-ne el correcte manteniment. • Propiciar la implicació de la ciutadania en el disseny, gestió i conservació d'aquests espais.
<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Urbanisme; Esports; Salut; Medi Ambient; Participació, Ciutadania i Transparència) • Xarxa d'entitats • Associació de Professionals dels Espais Verds de Catalunya (APEVC) 	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats vinculades a la salut realitzades en les zones verdes (per tipologia) • Nombre d'usuaris dels espais i de participants en les activitats • Inversió en desplegament d'equipaments lúdics i de salut • Evolució del nombre d'hectàrees de zones verdes a la ciutat • Participants en programes de voluntariat per a conservació d'espais

33. Creació de grups que fomentin l'exercici físic i la interacció en l'espai públic

Nom de l'actuació	Creació de grups que fomentin l'exercici físic i la interacció en l'espai públic	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>L'espai públic esdevé un escenari ideal per a la pràctica esportiva. Tot i això, és evident la necessitat d'implementar actuacions públiques que permetin, en la mesura que sigui possible, adequar aquest espai a la pràctica esportiva i afavorir les condicions més adequades per fer possible aquesta pràctica no només de manera puntual sinó de forma continuada (per a una major incidència en la millora de la salut i l'adopció d'estils de vida actius).</p> <p>Per tant, a més de programar propostes d'intervenció en el mateix espai, és important donar suport al sorgiment d'activitats a l'aire lliure en els espais públics, per fomentar l'ús d'aquests espais a través de l'activitat física, així com per possibilitar la generació de nous espais per a la creació de xarxes i relacions socials.</p> <p>En concret doncs, es planteja el suport a la creació de grups de caràcter informal, a través dels quals es fomenti l'activitat física (de lleure, benestar i salut, no competitiva, i gratuïta) i la interacció social, en l'espai públic.</p> <p>A més, i remarcant que des de l'Ajuntament ja s'ha procurat la dinamització d'activitats, per exemple en els parcs de salut, a través de sessions dirigides per professionals del món de la salut i esport, es planteja estendre aquesta dinamització tractant de vincular-hi voluntaris, estudiants en pràctiques, etc. per tal que esdevinguin les figures visibles i permanents d'equipaments d'aquest tipus, i en procurin la utilització i aprofitament.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fomentar la pràctica de l'esport i de l'activitat física en l'espai públic. • Implicar i donar suport a la ciutadania (voluntariat) en el foment de l'activitat esportiva en l'espai públic. • Proporcionar oportunitats perquè les persones puguin ser físicament (i socialment) actives. • Vetllar perquè en l'espai urbà la pràctica de l'activitat física i l'esport convisqui amb normalitat amb altres usos ciutadans. 	
<p>Prioritat</p> <p>Mitjana</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borsa de voluntaris (fisioterapeutes, psicòlegs, educadors - treballadors socials, estudiants...) • Xarxa d'entitats • Parcs de salut i espais d'activitat física 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de voluntaris adherits al programa • Nombre de grups informals creats • Nombre de persones participants • Nombre d'espais en els quals es porten a terme aquestes activitats 	

34. Implementació del Pla Local d'Habitatge incidint especialment en actuacions més estretament vinculades a la salut

Nom de l'actuació	Implementació del Pla local d'habitatge incidint especialment en actuacions més estretament vinculades a la salut	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>El Pla Local d'Habitatge 2014-2021 és el document marc que estableix les actuacions a desenvolupar des de l'Ajuntament de Reus per fomentar el compliment del dret dels ciutadans a gaudir d'un habitatge digne. Al Pla es detallen actuacions, per exemple, de seguiment de l'estat d'ocupació i conservació del parc edificat; de foment de la rehabilitació d'edificis i habitatges, especialment en àrees de risc d'exclusió residencial o degradació urbana; d'impuls de noves fórmules de promoció, tinença i gestió; de foment de l'habitatge de lloguer; de mediació i assessorament per evitar la pèrdua de l'habitatge, entre moltes altres.</p> <p>Tenint en compte doncs aquest marc estratègic i operatiu d'actuació i la constatada relació entre habitatge i salut, és important vetllar per la integració del concepte de salut en la implementació de les mesures que estableix el Pla, així com de cara al disseny i aplicació de noves polítiques en aquest sentit.</p> <p>Concretament i en primer terme, és especialment necessari adoptar aquelles mesures que plantegen reptes més imminents per a la salut de les persones, com són les vinculades a la pobresa energètica, el foment del lloguer just, i el suport multifocal a les persones en situació de vulnerabilitat, pel que fa a l'habitatge (p. ex., elaborar un cens d'habitatges sense aigua ni llum, fer el seguiment de llars amb persones grans i soles...).</p> <p>D'altra banda, com ja s'ha dit, de cara a la futura actualització del PLH i en el disseny de la planificació urbanística, caldrà procurar que el concepte de salut estigui integrat com a principi inspirador i, alhora, com a objectiu, d'aquestes figures.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vetllar perquè durant el procés d'implementació de les mesures previstes pel PLH, el concepte de salut i benestar de les persones vagi guanyant pes específic i consideració. • Tractar de manera especial els àmbits relacionats amb habitatge que major urgència i reptes presenten quant a salut a la ciutat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Procurar la introducció del concepte de salut (en sentit ampli, i amb una aproximació basada en els determinants socials) en el disseny de nous espais, de nova planificació urbanística i en la rehabilitació i construcció d'habitatges.
<p>Prioritat</p> <p>Baixa</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Habitatge; Salut; Benestar Social, Medi Ambient) 	<ul style="list-style-type: none"> • Oficina d'Habitatge • Càritas
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evolució en el nombre de persones en situació de vulnerabilitat (i vinculada a l'habitatge) i casos de pobresa energètica • Nombre de llars amb persones grans i soles 	

35. Programa específic de millora de l'accessibilitat a finques més vulnerables

Nom de l'actuació	Programa específic de millora de l'accessibilitat a finques més vulnerables	
Objectiu estratègic	Creació de nous espais i instruments que permetin l'adaptació al model de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> , basat en els determinants socials de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Amb la doble finalitat d' afavorir l'ús d'energies renovables en el parc d'edificis residencials de la ciutat, d'una banda, i sobretot, de tractar les desigualtats socials i millorar la qualitat de vida de les persones a través de la rehabilitació de les finques més vulnerables i amb més necessitats de renovació, de l'altra, es planteja, amb caràcter concret i específic (i emmarcat amb el que es proposa en el Pla Local d'Habitatge), articular un programa de millora de l'accessibilitat a aquestes finques més vulnerables i en què s'hagi detectat una necessitat d'intervenció més evident, que complementi les línies d'ajut de l'Oficina d'Habitatge.</p> <p>Així, en primer lloc caldria partir d'un treball genèric de diagnosi, del qual resultés un mapa de vulnerabilitat residencial de la ciutat, que permetés detectar les finques amb especial complexitat socioeconòmica (gent gran i sola, col·lectius vulnerables...).</p> <p>Un cop identificades les finques, es planteja donar facilitats a la realització d'aquestes obres de millora de l'accessibilitat (instal·lació d'ascensors, remuntadors, rampes..., utilitzant energies renovables) a través d'una convocatòria d'ajuts que complementi les línies de subvencions existents en aquest sentit, p. ex., subvencions per a instal·lacions d'energia solar i per a obres d'arranjament d'interior d'habitatges per a les persones grans) i, sobretot, d'una feina paral·lela d'acompanyament en aquesta tramitació, que integrés també la intervenció sociocomunitària.</p>	Objectius	
	<ul style="list-style-type: none"> • Procurar i donar suport a la rehabilitació de les finques més vulnerables i amb necessitat d'intervenció més evident. • Afavorir la millora de l'accessibilitat a aquests habitatges i, alhora, l'ús d'energies renovables. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar les finques (i col·lectius/persones) més vulnerables i en situació de risc (amb possibilitat de generació d'un mapa de vulnerabilitat residencial).
	Actius	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Habitatge, Benestar Social, Medi Ambient) • Agència Local de l'Energia • Oficina d'Habitatge • Guàrdia Urbana 	<ul style="list-style-type: none"> • Càritas • Consell Municipal de la Gent Gran • Pla local d'inclusió social • Creu Roja • ITEC EDIFICIS
	Indicadors de seguiment i avaluació	
	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de finques amb especial complexitat socioeconòmica • Nombre de finques sobre les quals s'intervé 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuts concedits per a millora de finques • Nombre d'acompanyaments i suports sociocomunitaris duts a terme.
Prioritat Mitjana		

36. Realització d'estudis i línies d'investigació que vinculin habitatge i salut a la ciutat de Reus

Nom de l'actuació	Realització d'estudis i línies d'investigació que vinculin habitatge i salut a la ciutat de Reus	
Objectiu estratègic	Millorar la coordinació de tots els actors implicats en l'estratègia "Reus, ciutat saludable"	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Partint, novament, de l'evidència de que l'habitatge és un dels factors que determinen la salut de les persones, tant física com mental (com demostra l'informe <i>Environmental health inequalities in Europe</i>. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2012, coordinat per The WHO European Centre for Environment and Health en l'informe), i d'acord amb la idea de poder disposar de dades en aquest sentit referents a la ciutat de Reus, es planteja propiciar la realització d'un treball a través dels qual s'analitzin els efectes que les condicions de vida i d'habitatge tenen sobre la salut de les persones i les famílies de la ciutat.</p> <p>Aquest treball hauria d'integrar doncs una mirada basada en els determinants socials (p. ex., tenir en compte aspectes d'entorn i veïnatge, context social i comunitari...) però també altres consideracions vinculades a l'accés i dret a l'habitatge, l'accés a subministraments bàsics de les persones, etc.</p> <p>Finalment, cal indicar que els resultats d'aquest/s treball/s haurien de generar conclusions que es tinguessin en compte en un futur proper, en la concreció de noves polítiques i línies d'intervenció en termes d'habitatge, i també a nivell de nova planificació urbanística i territorial.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promoure (o afavorir) la realització d'estudis o treballs a través dels quals s'analitzi la relació entre habitatge i salut a la ciutat, i els efectes que tenen per a la salut i les condicions de vida i d'habitatge de les persones i les famílies. • Generar conclusions i/o recomanacions per a la concreció de noves polítiques i línies d'intervenció, també a nivell de planificació urbanística i territorial, en les quals s'incorpori de forma explícita la protecció de la salut. • Sensibilitzar l'opinió pública. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament (Salut Pública; Habitatge; Benestar Social) • Oficina d'Habitatge • Col·legi d'Arquitectes de Catalunya • Guàrdia Urbana • Creu Roja • Càritas 	<ul style="list-style-type: none"> • Càtedra d'Habitatge URV • Treballs de recerca, becaris, estudiants en pràctiques • Comissió Tècnica d'Habitatge i Urbanisme dins el marc del Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP)
<p>Prioritat Mitjana</p>	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reunions realitzades de plantejament de l'estudi i de coordinació entre agents 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'investigadors participants en l'estudi

Governança i competències municipals

Accions

37. Taula de Salut en Totes les Polítiques

Nom de l'actuació	Taula de Salut en Totes les Polítiques	
Objectiu estratègic	Millorar la coordinació de tots els actors implicats en l'estratègia "Reus, ciutat saludable"	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>A través del Pacte de Ciutat per la Salut es va recollir la voluntat d'impulsar un Pla Local de Salut Pública que treballés el concepte de <i>Ciutat Saludable</i>, i on aquest concepte es desenvolupés a través d'un treball transversal entre regidories.</p> <p>Aquest mateix Pacte preveia la constitució d'una taula de treball i seguiment, també plantejat com un espai de treball i deliberació, per assegurar que el contingut del pacte s'anés desenvolupant i materialitzant. És imprescindible fomentar la capacitat de coordinació i treball col·laboratiu a l'administració per superar el treball departamental i poder així donar resposta a situacions complexes.</p> <p>Partint doncs d'aquesta idea i estructura inicial, es planteja la vertebració d'una taula, de caràcter eminentment tècnic, que vetlli per l'assumpció i integració dels conceptes <i>salut</i> i <i>Ciutat Saludable</i> de forma transversal per les diferents regidories i polítiques, i en la implementació (o futura actualització) dels plans estratègics i d'acció d'àmbit municipal (vegeu la següent actuació).</p> <p>D'aquesta manera, l'acció intersectorial en salut permetrà incrementar l'eficàcia, l'equitat, l'efectivitat i la sostenibilitat de les accions.</p> <p>La Taula de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> ha de posar en relació les diferents dimensions de les polítiques públiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La decisió: política i tècnica • La interlocució: participativa i concertada • L'acció: vertical i horitzontal 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disposar d'un instrument que vetlli per l'assumpció i integració dels conceptes <i>salut</i> i <i>Ciutat Saludable</i> de forma transversal en les diferents regidories i polítiques. • Designar un grup motor per a la coordinació i seguiment. • Formar i informar les persones implicades en els conceptes bàsics de determinants socials de salut. • Canalitzar dades i indicadors de salut a la ciutat, per tal que siguin tinguts en compte en el disseny de noves polítiques. 	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regidories de l'Ajuntament de Reus • Equip de Gerència de l'Ajuntament • Regidoria de Salut de l'Ajuntament de Reus • Estratègia de promoció de la salut • COMSalut

Nom de l'actuació	Taula de Salut en Totes les Polítiques	
<p>Convé apuntar que a través d'aquesta taula es podrà anar reportant i fent seguiment dels principals indicadors de salut a la ciutat (estils de vida, consum de serveis sanitaris, incidència de determinades malalties), analitzar-ne l'evolució i posar-los a l'abast, doncs, de forma interdepartamental per tal que es tinguin present en el disseny de noves polítiques.</p>	Indicadors de seguiment i avaluació	
<p>Prioritat Alta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de tècnics/tècniques que formen part de la taula • Sessions de formació realitzades 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de reunions realitzades • Nombre d'acords presos

38. Assumpció dels concepte salut i Ciutat saludable en la implementació (i futura actualització) dels plans estratègics i d'acció locals

Nom de l'actuació	Assumpció dels concepte salut i Ciutat saludable en la implementació (i futura actualització) dels plans estratègics i d'acció locals	
Objectiu estratègic	Millorar la coordinació de tots els actors implicats en l'estratègia "Reus, ciutat saludable"	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>El Pacte de Salut recull la voluntat de desenvolupar el màxim potencial de salut de la ciutat a través de implementar l'enfocament de <i>Salut en Totes les Polítiques</i>.</p> <p>La proposta de <i>Salut en Totes les Polítiques</i>, suposa la incorporació de la millora de la salut de les persones com a objectiu de tota l'acció municipal.</p> <p>Que la salut de la ciutadania es converteixi en preocupació per a totes les regidories i departaments permet diversificar enfocaments i identificar oportunitats per promocionar una millor qualitat de vida a la nostra ciutat.</p> <p>La perspectiva de <i>Salut en Totes les Polítiques</i> parteix de la relació entre els drets i les obligacions en salut, entenent que l'acció de l'administració té efectes i condiona els determinants socials de la salut i per tant existeix una responsabilitat de les persones que dissenyen les polítiques públiques</p> <p>Per això caldrà desenvolupar informació i formació adient per a la incorporació d'aquest enfocament en futures planificacions. Així com treballar per identificar els indicadors adients per tal d'avaluar-ne l'impacte.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> Incorporar l'enfocament de salut en els plans estratègics i d'acció locals. Formar i informar a les persones implicades en els conceptes bàsics de determinants socials de salut. 	
<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> Taula de Salut en Totes les Polítiques Regidories de l'Ajuntament de Reus Estratègia de promoció de la salut 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> % de plans desenvolupats que incorporen l'enfocament de salut Sessions de formació realitzades 	

39. Millora de la salut sexual i reproductiva de la població

Nom de l'actuació	Millora de la salut sexual i reproductiva de la població		
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut		
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Entenem la salut sexual com un estat de benestar físic, emocional, mental i social, i no merament com l'absència d'una malaltia o disfunció, relacionat amb la sexualitat. La salut sexual requereix una aproximació positiva i respectuosa a la sexualitat i les relacions sexuals, així com la possibilitat de tenir experiències sexuals plaents i segures, lliures de pressió, discriminació i violència.</p> <p>L'actuació municipal es planteja centrada en els següents àmbits:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Educatiu: es vol millorar la quantitat i la qualitat de l'educació afectivosexual que ja s'ofereix, incidint especialment en l'adolescència. • Comunitari: convé incrementar el treball en cooperació amb altres agents dirigit a l'àmbit comunitari i familiar, des de la mirada dels determinants socials de la salut sexual i reproductiva. • Comunicatiu: cal desenvolupar accions de sensibilització que reforcin les relacions igualitàries i respectuoses. 	Objectius		
	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar i potenciar accions i projectes saludables en matèria de salut sexual i reproductiva a Reus. • Contribuir a la millora de la salut sexual de la població de Reus. • Contribuir a la disminució dels embarassos no desitjats i en l'adolescència. 		<ul style="list-style-type: none"> • Contribuir a la disminució de les infeccions de transmissió sexual en la població en general. • Impulsar en els centres educatius programes de salut sexual i reproductiva. • Millorar i fomentar estratègies saludables relacionades amb la salut i responsabilitat davant de les relacions sexuals satisfactòries i respectuoses.
	Actius		
	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus: Regidoria de Salut, Joventut, Benestar i Serveis Socials, Ensenyament i Política Lingüística 		<ul style="list-style-type: none"> • Àrees bàsiques de salut • Generalitat de Catalunya: Departament d'Ensenyament, Agència de Salut Pública, ICS (ASSIR)
	Indicadors de seguiment i avaluació		
	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actuacions efectuades 	<ul style="list-style-type: none"> • Població atesa 	
Prioritat	Alta		

40. Compliment del Pla Municipal sobre Drogues 2016-2020

Nom de l'actuació	Compliment del Pla Municipal sobre Drogues 2016-2020	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>El Pla Municipal sobre Drogues 2016-2020 és l'actualització dels anteriors plans amb una orientació multidisciplinària: educativa, assistencial, de reducció de danys i riscos, etc.</p> <p>Amb l'objectiu primordial de la corresponsabilitat de les diferents actuacions, ja que el tractament de les drogues s'entén com un fenomen multicausal i multidimensional i, per tant, ha de tenir en compte una àmplia política social que integri el conjunt d'accions per a millorar la salut i les condicions de vida de les persones.</p> <p>El Pla municipal sobre drogues s'organitza en cinc eixos per tal d'intervenir de forma transversal i integral davant el fenomen de l'ús de les drogues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eix de prevenció 2. Eix assistencial 3. Eix d'inclusió social 4. Eix específic de reducció de danys i riscos 5. Eix de recerca, investigació, formació i docència 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procurar la integració social dels usuaris de drogues, mitjançant el desenvolupament de plans de formació professional i de promoció del treball. • Executar la funció i la potestat sancionadores, així com la cooperació de la policia local. • Elaborar i posar en marxa mesures de limitació de l'oferta i disponibilitat, fonamentalment de drogues legals. • Coordinar les intervencions en matèria de drogodependències en l'àmbit local. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Regidoria de Salut, Plans comunitaris, Joventut, Benestar i Serveis Socials, Ensenyament i Política Lingüística, Guàrdia Urbana) • ARSU • Generalitat de Catalunya (Departament de Justícia i d'Ensenyament, Agència de Salut Pública) • Serveis d'Addicions i Salut Mental HUSJ • URV • Mossos d'Esquadra • AEC-Gris 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els previstos en el Pla Municipal sobre Drogues 	
	<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>	

41. Envel·liment saludable

Nom de l'actuació	Envel·liment saludable	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>L'esperança de vida en néixer a Catalunya és de les més altes del món (a Reus, 82,4 anys les dones i 75,1 anys els homes). I el nombre de persones més grans de 65 anys ha passat de 13.887 l'any 2000 a 17.391 l'any 2016.</p> <p>La manera com envellim depèn de molts factors: alguns no els podem canviar, com ara la genètica que hem heretat dels nostres pares, la nostra edat o el nostre sexe, però bona part de la manera amb què ens fem grans depèn de les decisions que prenem cada dia.</p> <p>Per exemple, si decidim ser físicament actius regularment, disminuir les activitats sedentàries en el dia a dia, no fumar i seguir una alimentació adequada gaudirem d'una millor salut i qualitat de vida a mesura que anem complint anys. Recordem que els petits canvis mantinguts en el temps tenen grans efectes sobre la salut.</p> <p>La ciutat emmarca les seves actuacions del Pla de Salut en l'impuls de Reus com a <i>Ciutat amiga de la gent gran</i>, un projecte promogut per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), per impulsar polítiques d'envel·liment actiu que tracten de l'envel·liment en les diferents generacions, entre elles les de les actuals persones grans.</p> <p>El projecte s'estructura en vuit dimensions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participació social i cívica • Mobilitat i transport • Accessibilitat i ús dels espais públics i privats • Habitatge • Serveis socials i de salut 	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incidir en el canvi de la nostra forma de veure l'envel·liment i les persones majors. • Adequació dels sistemes de salut a les necessitats de les persones majors. • La creació d'entorns adaptats a les persones majors. • Creació de sistemes d'atenció a llarg termini. 	
<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Regidoria de Salut, Regidoria de Participació, Ciutadania i Transparència, Plans comunitaris, Benestar i Serveis Socials) • Agència de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya 		
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p>	

Nom de l'actuació	Envel·liment saludable
<ul style="list-style-type: none">• Relacions de suport i ajuda mútua• Respecte, desigualtats i condicions d'inclusió• Comunicació i informació	
Prioritat Alta	

42. Foment de l'alimentació saludable

Nom de l'actuació	Foment de l'alimentació saludable	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
<p>Descripció general de l'actuació</p> <p>Menjar, a més de ser un procés nutritiu, té connotacions importants de convivència -proporció de plaer, relacions afectives, identificació social i religiosa, etc., que configuren el comportament alimentari i que poden repercutir en l'estat de salut de la persona</p> <p>L'alimentació saludable ha de ser suficient, completa, variada i equilibrada, cobrir en les quantitats i proporcions idònies, les necessitats d'energia i nutrients que requereix l'organisme en les diferents etapes de la vida, garantir diversitat d'aliments frescos i principalment vegetals, evitar els aliments amb baixa qualitat nutricional i les begudes alcoholiques. Una alimentació saludable s'ha de poder adaptar a les peculiaritats individuals i també socials, culturals i de l'entorn.</p> <p>A banda de les actuacions que es duen a terme a l'àmbit escolar: tallers amb l'objectiu de millorar l'hàbit a l'hora de l'esmorzar i fomentar la relació entre generacions, o altres dirigits a cicle mitjà i cicle superior de primària, com ara «I tu, com menges?» (per conèixer l'alimentació saludable i els errors i mites habituals a la nostra dieta), o la realització de la gimcana de l'alimentació saludable als mercats de Reus (dirigit a 6è de primària).</p> <p>Cal incidir en tots els espais de relació i construcció social, incrementar el coneixement de la població en aspectes nutricional de salut i ampliar l'oferta d'alimentació saludable.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Millorar el coneixement d'alimentació saludable dels alumnes de primària de la ciutat. • Donar a conèixer els pilars bàsics de l'alimentació saludable i els aliments de temporada que trobem als mercats. • Ensenyar de quins aliments estan fets diferents plats i conèixer els aliments d'un plat i el grup on pertanyen. • Millorar l'hàbit a l'hora d'esmorzar. 	
	<p>Actius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Regidoria de Salut) • Mercats de Reus • Col·lectius de restauradors • URV 	
	<p>Indicadors de seguiment i avaluació</p>	
	<p>Prioritat Alta</p>	

43. Protecció de la salut

Nom de l'actuació	Protecció de la salut	
Objectiu estratègic	Augmentar i millorar les actuacions dirigides a la promoció i protecció de la salut	
Descripció general de l'actuació La gestió del risc per a la salut derivat de les activitats que incideixen o poden incidir en la salut de les persones, és un dels serveis mínims atribuïts als ens locals per la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública. Per millorar la gestió del risc, l'acció municipal ha d'incidir en: <ul style="list-style-type: none"> • La millora del sistema d'informació i el desenvolupament del mapa de risc. El procés de digitalització i modernització que actualment està desenvolupant l'Administració en la gestió de tràmits i procediments ha de ser una eina fonamental en aquesta millora. • La millora en l'eficàcia dels processos de control i vigilància. • La millora en la formació i la informació disponible dels implicats. 	Objectius <ul style="list-style-type: none"> • Elaborar el mapa de risc de la ciutat. • Avaluar i millorar els plans de control i vigilància. • Desenvolupar campanyes informatives dirigides a establiments. 	
	Actius <ul style="list-style-type: none"> • Ajuntament de Reus (Regidoria de Salut, STIT, Regidoria de Medi Ambient - Activitats) • Agència de Salut Pública del Baix Camp-GENCAT • Col·lectius de restauradors, gremis... • Escola d'hoteleria • Comunitats de veïns 	
	Indicadors de seguiment i avaluació <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament del mapa de risc • Nombre de campanyes desenvolupades 	
	Prioritat Alta	

Llista d'accions, i càlcul de prioritat

Tot seguit es presenta la taula de valoració i càlcul de la prioritat de cada una de les accions plantejades. Com s'ha dit anteriorment, aquesta prioritació s'ha basat en el **mètode Hanlon**, en el qual :

- La fórmula utilitzada a la taula és la següent: (magnitud + severitat) x efectivitat x factibilitat
- Puntuació Hanlon i correspondència amb valors de prioritat:
- 0,1-7: Prioritat baixa
- 7,1-14: Prioritat mitjana
- <14,1: Prioritat alta

ACCIONS	Magnitud (0-10)	Severitat (0-10)	Efectivitat (0,5-1,5)	Factibilitat					Puntuació obtinguda	Prioritat
				Pertinença (0-1)	Economia (0-1)	Recursos (0-1)	Legalitat (0-1)	Acceptabilitat (0-1)		
ESTABILITAT ECONÒMICA										
1. Millora de la difusió i accessibilitat a les ajudes disponibles i acompanyament en la seva tramitació	10	5	1,5	1	1	0,5	1	1	11,25	Mitjana
2. Creació d'un catàleg de recursos d'informació, orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral	10	5	1	1	1	0,5	1	1	7,50	Mitjana
3. Clàusules socials per a una contractació pública social i èticament responsable	10	5	1,5	1	1	1	1	1	22,50	Alta
4. Impuls de l'ocupació especialment entre persones en risc , situació de vulnerabilitat o d'exclusió social	10	10	0,5	1	0,5	1	1	1	5,00	Baixa
5. Accés a l'oferta formativa per a l'ocupació, especialment entre persones a l'atur i col·lectius més desfavorits o en risc d'exclusió	5	10	1,5	1	1	1	1	1	22,50	Alta
6. Organització de tallers per apropar empreses i persones amb malalties mentals	5	10	1,5	1	1	1	1	1	22,50	Alta

ACCIONS	Magnitud (0-10)	Severitat (0-10)	Efectivitat (0.5-1,5)	Factibilitat					Puntuació obtinguda	Prioritat
				Pertinença (0-1)	Economia (0-1)	Recursos (0-1)	Legalitat (0-1)	Acceptabilitat (0-1)		
EDUCACIÓ I CULTURA										
7. Creació del Consell Educatiu de Ciutat	10	10	0,5	1	1	0,5	1	1	5,00	Baixa
8. Promoció de la salut en entorns educatius	10	10	1	1	1	1	1	1	20,00	Alta
9. Ampliació, major diversitat i millora a nivell comunicatiu de l'oferta cultural	10	10	1,5	1	0,5	1	1	1	15,00	Alta
10. Generació de nous espais per a la cultura	10	10	0,5	1	0,5	0,5	1	1	2,50	Baixa
11. Foment de la prescripció cultural per la millora de la qualitat de vida de les persones	10	5	0,5	1	0,5	0,5	1	1	1,88	Baixa
12. Aposta per una nova activitat o esdeveniment que vinculi cultura i salut mental	5	10	1,5	1	0,5	0,5	1	1	5,63	Baixa
13. Impuls a la creació artística, a través d'un centre de suport	5	5	0,5	1	0,5	0,5	1	1	1,25	Baixa
CONTEXT SOCIAL I COMUNITARI										
14. Evolució dels centres cívics	10	8	0,75	1	1	1	1	1	13,5	Mitjana
15. El comerç de barri com a agent de salut	8	5	1	1	0,5	1	1	1	6,5	Baixa
16. Ajuts al comerç de barri i de proximitat, i foment de la compra local	5	5	0,5	1	0,5	1	1	1	2,5	Baixa
17. Associar-se fa salut!	10	8	0,75	1	1	1	1	1	13,5	Mitjana
18. Suport a les associacions en la promoció de la salut	10	10	1	1	1	1	1	1	20	Alta
19. Foment de les relacions intergeneracionals, a través d'espais i activitats de trobada	10	10	1	1	1	1	1	1	20	Alta
20. Generació d'espais formals d'interlocució i participació, a escala de barri	8	8	0,75	1	1	1	1	1	12	Mitjana
21. Actualització i aprofitament transversal del mapa d'actius comunitaris	10	10	1	1	1	1	1	1	20	Alta
22. Desplegament d'una xarxa d'agents de barri	7	7	0,75	1	1	0,5	1	1	5,25	Baixa
SALUT I ATENCIÓ SANITÀRIA										
23. Desplegament del model de salut comunitària	10	10	1,5	1	1	1	1	1	30	Alta

ACCIONS	Magnitud (0-10)	Severitat (0-10)	Efectivitat (0.5-1,5)	Factibilitat					Puntuació obtinguda	Prioritat
				Pertinença (0-1)	Economia (0-1)	Recursos (0-1)	Legalitat (0-1)	Acceptabilitat (0-1)		
24. Impuls als programes i mecanismes de prescripció social	10	10	1	1	1	1	1	1	20	Alta
25. Creació de grups d'ajuda mútua, de suport comunitari	7	7	1	1	1	1	1	1	14	Mitjana
26. Incrementar presència i pes dels criteris de prioritització basats en l'alimentació saludable en la licitació dels serveis de menjador escolar	7	7	1	1	1	0,8	1	1	11,2	Mitjana
27. Sensibilització i educació en alimentació saludable	8	8	1	1	1	1	1	1	16	Alta
28. Afavorir el desplegament de projectes de mSalut	8	8	1	1	1	1	1	1	16	Alta
29. Campanyes de prevenció d'accidents domèstics	7	7	1,5	1	1	1	1	1	21	Alta
ENTORN, VEÏNATGE, MEDI AMBIENT										
30. Implementació dels plans de mobilitat existents, per un model de mobilitat sostenible en el marc d'una ciutat més saludable	10	8	1	1	1	1	1	1	18	Alta
31. Canvi a subministradors d'energia verda per part de l'Ajuntament, i monitorització de la qualitat de l'aire	8	8	1	1	0,8	1	1	1	12,8	
32. Foment de les zones verdes com a espais per a la salut i creació d'un nou gran espai verd a la ciutat	10	10	1	1	1	1	1	1	20	Alta
33. Creació de grups que fomentin l'exercici físic i la interacció en l'espai públic	8	8	1	1	0,8	1	1	1	12,8	Mitjana
34. Implementació del Pla Local d'Habitatge incidint especialment en actuacions més estretament vinculades a la salut	7	7	0,75	1	0,5	0,5	1	1	2,625	Baixa
35. Programa específic de millora de l'accessibilitat a finques més vulnerables	8	10	1,5	1	1	0,5	1	1		
36. Realització d'estudis i línies d'investigació que vinculin habitatge i salut a la ciutat de Reus	8	10	1,5	1	1	0,5	1	1	13,5	Mitjana
GOVERNANÇA I COMPETÈNCIES MUNICIPALS										
37. Taula de Salut en Totes les Polítiques	6	9	1,5	1	1	1	1	1	22,5	Alta

ACCIONS	Magnitud (0-10)	Severitat (0-10)	Efectivitat (0.5-1,5)	Factibilitat					Puntuació obtinguda	Prioritat
				Pertinença (0-1)	Economia (0-1)	Recursos (0-1)	Legalitat (0-1)	Acceptabilitat (0-1)		
38. Assumpció dels concepte <i>salut</i> i <i>Ciutat Saludable</i> en la implementació (i futura actualització) dels plans estratègics i d'acció locals	7	8	1	1	1	1	1	1	15	Alta
39. Millora de la salut sexual i reproductiva de la població	6	9	1,5	1	1	1	1	1		Alta
40. Compliment del Pla Municipal sobre Drogues 2016-2020	6	9	1,5	1	1	1	1	1		Alta
41. Envel·liment saludable	8	9	1,5	1	1	1	1	1		Alta
42. Foment de l'alimentació saludable	8	9	1,5	1	1	1	1	1		Alta
43. Protecció de la salut	7	9	1,5	1	1	1	1	1		Alta

Avaluació i seguiment

Avaluació i seguiment

El compromís tècnic i polític, la intersectorialitat, la interdisciplinarietat, la participació de la ciutadania, la creació d'una xarxa local compromesa o l'enfocament sobre determinants són les bases sobre les quals cal construir una intervenció d'èxit. Un element essencial que s'ha de valorar en l'avaluació és la repercussió que ha tingut en el municipi l'aplicació i el desenvolupament d'aquestes consideracions.

Es per això que en l'avaluació del Pla de Salut caldrà anar més enllà de l'anàlisi del grau de compliment de les accions per analitzar amb deteniment el canvi produït en els mecanismes i processos del Pla i els impactes que s'han generat.

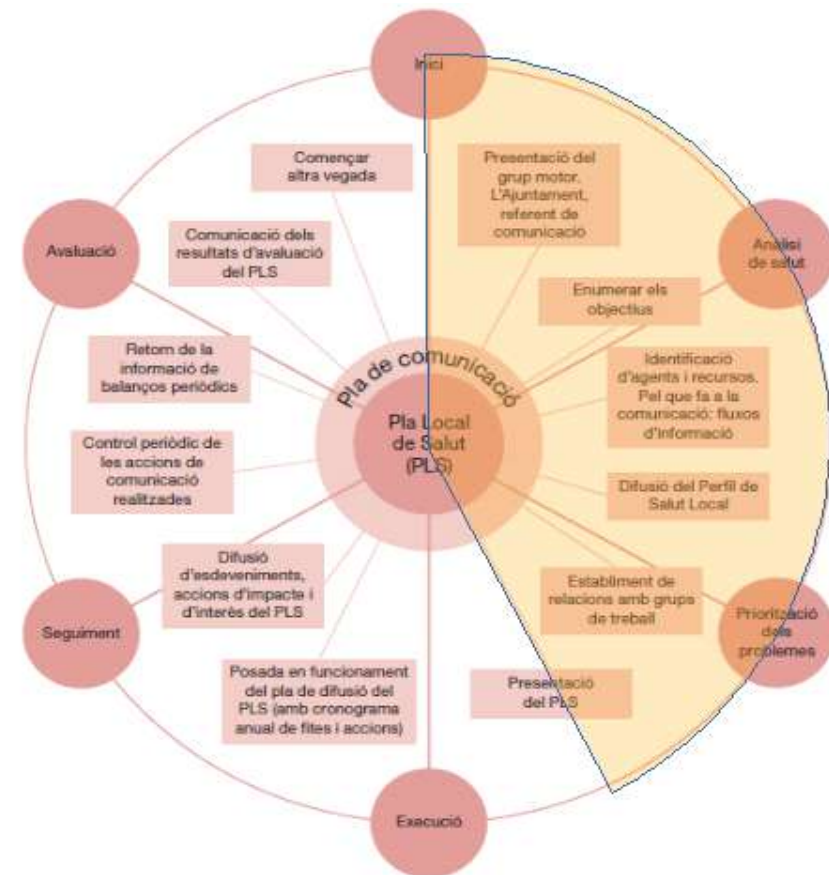
Desplegament del Pla i comunicació

L'òrgan col·legiat competent per al seguiment del Pla de Salut és el Consell Municipal de Salut.

La Taula de *Salut en totes les Polítiques* és l'espai tècnic de coordinació que vetllarà pel compliment dels objectius estratègics.

Com a grup motor del Pla, tindrà una configuració intersectorial i coordinarà el desenvolupament de les accions des de cadascuna de les àrees competents. S'encarrega també del seguiment del pla d'acció i l'avaluació dels processos del Pla de Salut

És tasca de les regidories i els seus equips tècnics executar les accions i incorporar l'eix salut en les estratègies de cada departament.

Seguiment i avaluació del Pla

Aquest grup motor desenvoluparà el sistema de seguiment i avaluació que ens permetrà conèixer el grau d'acompliment del Pla i facilitarà la incorporació d'elements de millora contínua del procés.

El seguiment del Pla de Salut es presentarà anualment davant el Consell Municipal de Salut, i s'analitzarà el procés de desplegament i el grau d'acompliment de les accions proposades. A partir del sistema d'indicadors d'accions proposats.

El grup motor desenvoluparà el disseny del sistema d'avaluació del Pla, basat en l'anàlisi del canvi i l'impacte produït tant en la dimensió estratègica, com en la de gestió i la dimensió de lideratge. El disseny del sistema d'avaluació incorporarà un anàlisi dels processos de construcció, del procés de desplegament i aplicació i dels efectes sobre les xarxes d'actius i l'efectivitat i capacitat de treball interdepartamental i col·laboratiu.

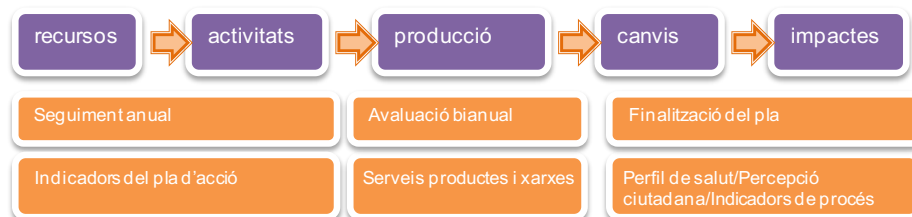

Figura 7: Periodicitat i eines de seguiment de la cadena de canvis i impactes

Índex de gràfics i figures

Índex de gràfics i figures

Gràfics

Gràfic 1. % d'analítiques amb positius de legionel·la per tipus d'instal·lació	30
Gràfic 2: Accions de prevenció sobre drogues, nombre de centres participants i nombre d'assistents	34
Gràfic 3. Evolució del Programa d'Intercanvi de Xeringues (2011-2017)	35
Gràfic 4. Accions de salut sexual i reproductiva	36
Gràfic 5: Nombre i tipologia de participants del Taller participatiu del dia 10 d'abril	43
Gràfic 6. Nombre i tipologia de participants del Taller Participatiu del dia 8 de maig	45
Gràfic 7. Accions proposades en el taller del dia 8 de maig de 2018, segons àmbit	46
Gràfic 8. Població resident assignada a cada ABS segons Resolució del director del CatSalut de data 5 de març de 2018. Font: Registre central de població del CatSalut (RCA)	50
Gràfic 9. Evolució, estructura de la població. Moviment natural i esperança de vida (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	51
Gràfic 10. Moviment migratori. Origen de la població. Fills/filles de la població immigrant (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	52
Gràfic 11. Origen de la població. Localització de la població immigrant (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	53
Gràfic 12. Gent gran. Mortalitat (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	54
Gràfic 13. Habitatges, llars, famílies (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	55
Gràfic 14. Mercat de treball (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	56
Gràfic 15. Estat de salut (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	57
Gràfic 16. Activitat física (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	58
Gràfic 17: Hàbits d'alimentació (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	59
Gràfic 18: Consum d'alcohol (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	60
Gràfic 19: Consum de tabac (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	61
Gràfic 20: Consum d'altres substàncies (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	62
Gràfic 21. Visites mèdiques (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	63
Gràfic 22. Hàbits preventius (elaboració pròpia amb dades de l'enquesta telefònica)	64
Gràfic 23: Mortalitat prematura, causes (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)	65
Gràfic 24. Malalties específiques. Càncer (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)	66
Gràfic 25: Malalties específiques. Salut mental i joves (elaboració pròpia amb dades de la Diagnosi integrada)	67
Gràfic 26. Malalties específiques. Sida i VIH, tuberculosi i drogodependències (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)	68
Gràfic 27: Serveis socials. Discapacitats (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada)	69

Gràfic 28. Accidents de treball (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada) _____	70
Gràfic 29. Accidents de trànsit. Consum farmacèutic. Interrupcions voluntàries de l'embaràs (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada) _____	71
Gràfic 30. Infraestructura sociosanitària (elaboració pròpia amb dades de la diagnosi integrada) _____	72

Figures

Figura 1. Model de determinants de la salut de Dahlgren i Whitehead, 1991. Font: Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) _____	12
Figura 2. Línies estratègiques del Pla de Salut de Catalunya 2016-2010 _____	23
Figura 3. Principis rectors del Pla Local de Salut _____	39
Figura 4. Ubicació geogràfica de Reus dins d'Espanya i Catalunya _____	49
Figura 5. Distribució geogràfica de la Regió Sanitària del Camp de Tarragona, dels seus sectors sanitaris i de les ABS dependents _____	49
Figura 6. Plànol de Reus per districtes. Font: Diagnosi integrada, de l'actualització del Pla de Salut de Reus _____	50
Figura 7: Periodicitat i eines de seguiment de la cadena de canvis i impactes _____	153

Fonts consultades

Fonts consultades

- Agència de Salut Pública de Catalunya. (sense data). Recollit de http://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lagencia/Plans-estrategics/pinsap/Accions-eines-i-projectes-relacionats/actius-i-salut/
- Ajuntament de Barcelona. (2016). *Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona 2020*.
- Ajuntament de Barcelona. Agència de Salut Pública de Barcelona. (2012). *Pla de Salut Comunitària i Promoció de la Salut de Barcelona*.
- Ajuntament de Barcelona. Grup de Treball de l'Àmbit Educatiu (escolar). (2016). *Criteris de qualitat de les intervencions d'educació afectiva i sexual implementades als centres educatius de la ciutat de Barcelona*.
- Ajuntament de Reus. (sense data). Consultat el 2018, a <http://www.reus.cat>
- Ajuntament de Reus. (2010). *Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible*.
- Ajuntament de Reus. (2014). *Pla de Polítiques de Gènere (2014-2018)*.
- Ajuntament de Reus. (2014). *Revisió del Pla Local d'Habitatge de Reus 2014 - 2021*.
- Ajuntament de Reus. Regidoria de Salut. (2016). *Pla Municipal sobre Drogues (2016-2020)*.
- Associació de Professionals dels Espais Verds de Catalunya (APEVC). (2012). *Guia de criteris tècnics pel disseny d'espais verds urbans*.
- Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. (sense data). *mSalut: reptes i oportunitats per als sistemes de salut*. Recollit de <http://revista.comb.cat/article/79815/titol/mSalut-reptes-i-opportunitats-per-als-sistemes-de-salut>
- Conselleria de Salut. Direcció General de Salut Pública i Servei de Salut de les Illes Balears. (sense data). *Guia per a l'elaboració del mapa d'actius en salut a les Illes Balears*.
- Crespo i Forte, Ramon; Cardona i Cardona, Àngels; Codern i Bové, Núria . (2016). *Guia per a l'avaluació d'un Pla local de salut*. Diputació de Barcelona.
- Crespo, R. (2016). *Guia per a l'avaluació d'un Pla local de salut*. Diputació de Barcelona.
- Delgado, L. (2018). *Radiografies de la situació del dret a l'habitatge, la pobresa energètica i el seu impacte en la salut a Barcelona*.
- Departament de Salut. (sense data). Recollit de http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/estadistiques_sanitaries/enquestes/esca/resultats_enquesta_salut_catalunya/
- Departament de Salut. (sense data). Recollit de http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/Pla_salut/pla-de-salut-2016-2020/
- Diputació de Barcelona. (2013). *Guia metodològica per a l'elaboració d'un Pla Local de Salut*.
- Federación Española de Municipios y Provincias. (2012). *Buenas prácticas sobre experiencias desarrolladas por los Gobiernos Locales para contar con Ciudades más Saludables*.
- Fundació TicSalut. (sense data). Recollit de <http://www.ticsalut.cat/observatori/apps/>

- Generalitat de Catalunya. Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT). (sense data). COMSalut: comunitat i salut. Recollit de http://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lAgencia/comsalut_comunitat_i_salut/
- Generalitat de Catalunya. Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT). (sense data). Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP). Recollit de http://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lAgencia/Plans-estrategics/pinsap/
- Generalitat de Catalunya. Agència de Salut Pública de Catalunya. (2017). *L'alimentació saludable en l'etapa escolar*.
- Generalitat de Catalunya. Comissió Interdepartamental de Salut. (2017). *Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública PINSAP (2017-2020)*.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia i Interior. (2003). *Guia per a la prevenció d'accidents i incendis a la llar i el lleure*. Departament de Justícia i Interior. Secretaria de Seguretat Pública. Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. (2015). *Pla de Salut de Catalunya 2016-2020*.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. (2017). *Estratègia nacional d'atenció primària i salut comunitària: ENAPISC*.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. (2017). *Estratègia transversal per abordar projectes de salut comunitària*.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. (2018). *Guia per a la introducció de la perspectiva de gènere en la planificació en salut*.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Treball. (2010). *La inserció laboral de persones amb trastorn mental. Reptes de futur*.
- Improvement and Development Agency (IDeA). (2010). *A glass half-full: how an asset approach can improve community health and well-being*. Londres.
- Institut d'Estadística de Catalunya. (sense data). Recollit de www.idescat.cat
- Jordina Capella González, Fleur Braddick, Hannah Schwartz Fields, Lídia Segura Garcia, Joan Colom Farran. (sense data). *Los retos de la prescripción social en la Atención Primaria de Catalunya: la percepción de los profesionales*. Recollit de <http://comunidadsemfyc.es/los-retos-de-la-prescripcion-social-en-la-atencion-primaria-de-catalunya-la-percepcion-de-los-profesionales/>
- Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social. (sense data). Recollit de <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/promocion/desigualdadSalud/determinantes.htm>
- Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social. (sense data). *Ciudades Saludables*. Recollit de www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/promocion/ciudadesSaludables/docs/folletoCiudadSalud.pdf
- Novoa AM, Ward J, Malmusi D, Díaz F, Darnell M, Trilla C, Bosch J, Borrell C. . (2013). *Condicions de vida, habitatge i salut. Mostra de persones ateses per Càritas Diocesana de Barcelona*. Càritas Diocesana de Barcelona.
- Plujà, Marta . (2016). *No tenir llar perjudica (i molt) la salut*. Càritas Diocesana de Barcelona.
- Professionals per la Promoció de la Salut a Girona. (sense data). Recollit de <http://www.promosalutgirona.org/prescripcio-social-eina-promocio-salut/>
- Red Española de Ciudades Saludables. (sense data). Recollit de <http://recs.es>

- Regional Office for Europe of the World Health Organization. (2003). *Social determinants of health. The solid facts* (trad. "Los Determinantes Sociales de la Salud. Los Hechos Probados").
- World Health Organization. (2018). Global action plan on physical activity 2018-2030: more active people for a healthier world.
- World Health Organization Regional Office For Europe. (2012). Health 2020: a European policy framework supporting action across government and society for health and well-being.